

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

ННІ/факультет	<u>інститут економіки та бізнес-освіти</u>
Кафедра	<u>фінансів і бухгалтерського обліку</u>
Спеціальність	<u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u>
Форма навчання	<u>заочна</u>

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

Коногря Владислава Ігоровича

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

на тему

Стратегія капіталізації підприємства: вибір між
борговим та власним капіталом

(повна назва теми)

за матеріалами

ПрАТ «Центральний ГЗК»

(повна назва бази дослідження)

науковий керівник

к.е.н.

(наук. ступінь, вчене звання)

(підпис)

Смирна О.В.

(прізвище, ініціали)

Робота допущена до захисту в ЕК

Протокол засідання кафедри

від 20.01. 2026 р. № 7

Завідувач кафедри

(підпис)

к.е.н., доцент

Наук. Ступінь, вчене звання

Неізнестна О.В.

Ініціали, прізвище

Кривий Ріг – 2026

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ**

ННІ/факультет	<u>інститут економіки та бізнес-освіти</u>
Кафедра	<u>фінансів і бухгалтерського обліку</u>
Спеціальність	<u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u>
Форма навчання	<u>заочна</u>

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри _____ Неізнєстна О.В.
(підпис) (Прізвище, ініціали)

« 08 » вересня 2025 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ**

1. Тема роботи Стратегія капіталізації підприємства: вибір між борговим та власним капіталом

Керівник роботи Смирна Ольга Володимирівна, к.е.н.
затверджені наказом закладу вищої освіти від «14» жовтня 2025 р. № 711-ст

2. Строк подання здобувачем роботи до «09» січня 2026 р.

3. Зміст кваліфікаційної роботи, об'єкт, предмет та мета дослідження:

Розділ 1.

Теоретичні і методологічні основи управління капіталізацією підприємства в процесі вибору між власним та борговим капіталом

Розділ 2.

Оцінка капіталізації ПрАТ «Центральний ГЗК»

Розділ 3.

Формування стратегії капіталізації ПрАТ «Центральний ГЗК» в процесі оптимізації структури капіталу

Об'єкт дослідження: процес управління капіталізацією

ПрАТ «Центральний ГЗК»

Предмет дослідження: капіталізація підприємства

Мета кваліфікаційної роботи:

дослідження сутності капіталізації підприємства, а також визначення

напрямів удосконалення співвідношення власного та боргового капіталу

5. Дата видачі завдання « 08 » вересня 2025р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів КМР	Строк виконання етапів роботи	Відмітка керівника про виконання етапів (дата, підпис)
1	Підготовка розділу 1	до 03.10.2025	01.10.2025р. виконано
2	Підготовка розділу 2	до 31.10.2025	28.30.2025р. виконано
3.	Підготовка розділу 3	до 01.12.2025	29.11.2025р. виконано
4	Написання вступу та висновків до КМР, оформлення супровідних документів	до 08.12.2025	06.12.2025р. виконано
5	Отримання відгуку від наукового керівника	до 02.01.2026	02.01.2026р. виконано
6	Подання кваліфікаційної роботи на перегляд завідувачу кафедри	до 09.01.2026	08.01.2026р. виконано
7	Реєстрація завершеної кваліфікаційної роботи	до 12.01.2026	Реєстраційний № ____ «__» ____ 2026 р.
8	Попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі	до 16.01.2026	виконано
	Підготовка до захисту в ЕК	до 19.01.2025	виконано

Завдання підготував науковий керівник

_____ (підпис)

Смирна О.В.

_____ (прізвище та ініціали)

Завдання одержав

_____ (підпис)

Конограй В.І.

_____ (прізвище та ініціали)

Декларація
про дотримання академічної доброчесності під час написання
кваліфікаційної магістерської роботи
здобувачем вищої освіти
Державного університету економіки і технологій

Я, Конограй Владислав Ігорович, студент 2 курсу, групи ЗФБС-24м Державного університету економіки і технологій розумію і підтримую політику закладу із академічної доброчесності. Я не надавав(ла) і не одержував(ла) заборонену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

(підпис)

Владислав КОНОГРАЙ
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

12.01.2026
(дата)

АНОТАЦІЯ

Конограй В.І. Стратегія капіталізації підприємства: вибір між борговим та власним капіталом (за матеріалами ПрАТ «Центральний ГЗК»). – Рукопис.

Кваліфікаційна магістерська робота за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Державний університет економіки і технологій. Кривий Ріг, 2026.

Кваліфікаційна робота присвячена вирішенню теоретичних та практичних питань управління капіталізацією підприємства в процесі вибору між власним та борговим капіталом. Розглянуто поняття капіталізації підприємства в контексті сучасної теорії управління фінансами, визначено методичні підходи до оцінки капіталізації підприємства, а також зазначено засади управління капіталізацією підприємства.

Проведено оцінку капіталізації ПрАТ «Центральний ГЗК»: надано загальну характеристику підприємства та проаналізовано тенденції його розвитку. Оцінено джерела формування капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК», його структуру та вплив на ринкову вартість, а також проведено Порівняльний аналіз показників структури капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» з іншими підприємствами галузі.

Запропоновані пропозиції щодо формування стратегії капіталізації ПрАТ «Центральний ГЗК» в процесі оптимізації структури капіталу. Визначені напрями управління інтелектуальним капіталом як фактору зростання ринкової вартості підприємства, розроблено рекомендації з підвищення ефективності управління власним та борговим капіталом ПрАТ «Центральний ГЗК». Визначено напрями управління інвестиційними ризиками на підприємстві при менеджменті капіталізації.

Ключові слова: капіталізація підприємства, власний капітал, борговий (позиковий капітал), ринкова вартість, стратегія капіталізації, інтелектуальний капітал, термінальна вартість бізнесу.

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛІЗАЦІЄЮ ПІДПРИЄМСТВА В ПРОЦЕСІ ВИБОРУ МІЖ ВЛАСНИМ ТА БОРГОВИМ КАПІТАЛОМ	6
1.1 Поняття капіталізації підприємства в контексті сучасної теорії управління фінансами	6
1.2 Методичні підходи до оцінки капіталізації підприємства	16
1.3 Засади управління капіталізацією підприємства	26
Висновки до розділу 1	34
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА КАПІТАЛІЗАЦІЇ ПРАТ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГЗК»	36
2.1 Характеристика базового підприємства та оцінка тенденцій його розвитку	36
2.2 Оцінка джерел формування капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК»	45
2.3 Оцінка структури капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» та її впливу на ринкову вартість	55
2.4 Порівняльний аналіз показників структури капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» з іншими підприємствами галузі	62
Висновки до розділу 2	70
РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ КАПІТАЛІЗАЦІЇ ПРАТ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГЗК» В ПРОЦЕСІ ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ	74
3.1. Управління інтелектуальним капіталом як фактор зростання ринкової вартості підприємства	74
3.2. Рекомендації з підвищення ефективності управління власним та борговим капіталом ПрАТ «Центральний ГЗК»	81
3.3. Управління інвестиційними ризиками на підприємстві при менеджменті капіталізації	87
Висновки до розділу 3	96
ВИСНОВКИ	99
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	106
ДОДАТКИ	113

ВСТУП

Забезпечення економічної активності підприємств у складних умовах воєнного стану та необхідність подальшого відновлення економіки вимагає формування та реалізації стратегії капіталізації підприємства.

Капіталізація підприємства слугує індикатором фінансової стійкості та інвестиційної привабливості підприємства. Її високий рівень свідчить про довіру інвесторів, стабільність доходів та ефективність використання ресурсів, що полегшує залучення інвестицій і доступ до фінансових ринків. Також капіталізація має важливе значення для оцінювання вартості бізнесу. Вона використовується під час купівлі-продажу підприємств, злиттів і поглинань, реструктуризації, а також при визначенні ринкової позиції компанії порівняно з конкурентами.

З іншого боку, поняття капіталізації є суттєвим для стратегічного управління розвитком підприємства. Орієнтація на зростання капіталізації стимулює менеджмент до підвищення ефективності діяльності, оптимізації структури капіталу, впровадження інновацій та формування довгострокових конкурентних переваг.

Крім того, капіталізація відіграє важливу роль у прийнятті управлінських і фінансових рішень, зокрема щодо дивідендної політики, інвестиційних програм та управління ризиками. Вона також є показником результативності діяльності підприємства для власників, інвесторів і інших зацікавлених сторін.

Отже, важливість дослідження питання стратегії капіталізації підприємства полягає в тому, що воно інтегрує фінансові результати, ринкові очікування та стратегічні перспективи розвитку, виступаючи ключовим орієнтиром ефективного функціонування підприємства в умовах ринкової економіки. Саме це обумовлює актуальність теми даної роботи.

У різний час дослідженню теми присвятили свої роботи такі вітчизняні та зарубіжні вчені-економісти, як Брюховецька Н., Буркинський Б., Буханець В.,

Вахович І., Геєць В., Горячук В., Гриценко А.А., Івашковська І., Кухарська Н., Лайко О., Мельник О., Назаренко Ю., Рудель Л., Хумарова Н., Шевчук Н., Шлафман Н., Хотинська Г. та інші. Проте сьогодні є недостатнім рівень практичного використання сучасних підходів до управління капіталізацією на вітчизняних підприємствах. Це зумовлює потребу в науковому обґрунтуванні методів формування та реалізації стратегії капіталізації з урахуванням галузевих особливостей і динаміки зовнішнього середовища.

Метою написання кваліфікаційної роботи є дослідження сутності капіталізації підприємства, а також визначення напрямів удосконалення співвідношення власного та боргового капіталу. Для досягнення поставленої мети у роботі вирішуються наступні задачі:

- розкрити сутність капіталізації підприємства;
- визначити методику аналізу капіталу підприємства;
- охарактеризувати методи управління капіталізацією підприємства;
- охарактеризувати базове підприємство та оцінити тенденції його розвитку;
- оцінити джерела формування капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК»;
- проаналізувати структуру капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» та її вплив на ринкову вартість;
- оцінити місце базового підприємства серед інших підприємств гірничодобувної галузі;
- визначити напрями управління інтелектуальним капіталом як фактору зростання ринкової вартості підприємства;
- надати рекомендації щодо підвищення ефективності управління власним та борговим капіталом ПрАТ «Центральний ГЗК»;
- оцінити запропоновані рекомендації в умовах невизначеності.

Предметом дослідження кваліфікаційної роботи є капіталізація підприємства. Об'єктом дослідження виступає процес управління капіталізацією приватного акціонерного товариства «Центральний гірничозбагачувальний комбінат».

Отримані при дослідженні теоретичні та практичні результати сприяють вирішенню проблеми формування стратегії капіталізації підприємства та спрямовані на розв'язання важливих теоретичних і практичних завдань, пов'язаних із забезпеченням зростання вартості бізнесу, підвищенням ефективності управління та зміцненням конкурентних позицій підприємства в довгостроковій перспективі. Наукову новизну кваліфікаційної магістерської роботи визначає таке положення:

дістали подальшого розвитку:

засади управління інтелектуальним капіталом як фактору зростання ринкової вартості підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає в опрацюванні теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо застосування сучасних методів управління капіталізацією підприємств, зокрема для вибору між власним та борговим капіталом для забезпечення ефективного функціонування підприємства.

При виконанні кваліфікаційної магістерської роботи були використані такі методи дослідження, як збір та обробка інформації, її опрацювання та узагальнення, а також горизонтальний, вертикальний, порівняльний методи фінансового аналізу.

В процесі написання кваліфікаційної роботи були використані різні джерела інформації, зокрема, такі, як: законодавчо-нормативні акти, підручники, навчальні посібники, монографії, публікації з відкритих джерел, фінансова звітність підприємств.

Результати дослідження в рамках кваліфікаційної магістерської роботи були апробовані та оприлюднені на IV Міжнародній науково-практичній конференції «Modern technologies and society: impact and future challenges».

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛІЗАЦІЄЮ ПІДПРИЄМСТВА В ПРОЦЕСІ ВИБОРУ МІЖ ВЛАСНИМ ТА БОРГОВИМ КАПІТАЛОМ

1.1. Поняття капіталізації підприємства в контексті сучасної теорії управління фінансами

Інтенсивний розвиток фондових ринків як одного з основних механізмів залучення підприємствами фінансових ресурсів сприяв підвищенню інтересу до дослідження поняття капіталізації підприємства. Це пояснюється тим, що капіталізація виступає одним із ключових показників, які відображають стан і тенденції розвитку підприємств. Водночас значна різниця у рівні розвитку національних і зарубіжних фондових бірж призвела до суттєвої різноманітності підходів до трактування капіталізації підприємства серед вітчизняних і закордонних науковців. Як наслідок, сформувався широкий спектр визначень цього поняття.

Дослідники економічної сутності капіталізації виділяють кілька етапів, що пов'язані зі зміною підходів до її трактування.

Перший етап у трактуванні капіталізації пов'язаний із марксистською теорією капіталу, яка сформувалася на початку XIX століття. У межах цієї теорії капіталізація розглядається як процес накопичення капіталу шляхом капіталізації прибутку, що використовується для розширення відтворення виробництва.

У другий період, який охоплює кінець XIX — початок XX століття, капіталізація почала сприйматися як процес створення та накопичення вартості, а її ефективність оцінювалася через ставку відсотка, що визначається очікуваною продуктивністю капіталу.

З появою кейнсіанської школи економіки виник новий підхід до

розуміння капіталізації: її стали розглядати як процес накопичення капіталу за допомогою грошового обігу. Після завершення виробничого циклу частина отриманого доходу споживається, а інша частина спрямовується на підтримку та розвиток активів, що й забезпечує накопичення капіталу.

Починаючи з середини ХХ століття, термін «капіталізація» майже не використовувався у наукових дослідженнях, оскільки в цей період набули поширення нові фінансові теорії, такі як теорія іррелевантності, компромісів (trade-off), теорія фінансового посередництва тощо. У плановій економіці питання накопичення капіталу на рівні окремого підприємства не розглядалося, тому в радянській економічній літературі цей термін практично не застосовувався.

Посилення впливу фондового ринку на економічні процеси та активізація міжнародного руху капіталу сприяли розвитку вартісно-орієнтованого управління і підвищили увагу до поняття ринкової капіталізації. В Україні ці процеси проявилися через приватизацію і корпоратизацію підприємств, появу ринку цінних паперів, а також прихід іноземних інвесторів із власними стандартами управління компаніями. Це зумовило інтерес вітчизняних науковців до капіталізації як окремого підприємства, так і галузі чи економіки загалом. Таким чином, четвертий період розвитку поняття капіталізації можна віднести до початку 1990-х років і до сьогодні.

З огляду на зростаючий інтерес і частоту застосування капіталізації підприємств, доцільно провести ретроспективний аналіз цього поняття за останні десятиліття, особливо виділяючи та порівнюючи світовий і вітчизняний досвід. У зарубіжній практиці капіталізація підприємства найчастіше ототожнюється з ринковою капіталізацією, яка базується на відображенні ринкової вартості розміщених акцій компанії. Такий підхід має об'єктивне пояснення у високому рівні розвитку зарубіжних фондових ринків, що відіграють ключову роль у міжнародному русі капіталу та формуванні вартості підприємств.

Таблиця 1.1

Ретроспективний аналіз зарубіжних підходів до поняття капіталізації підприємства

Рік	Науковець	Трактування	Основа поняття
2021	Kumar M. [9, с. 2553]	Вартість публічної компанії на фондовому ринку. Відіграє важливу роль у визначенні розміру компанії, дає інвестору уявлення про майбутні перспективи компанії	Вартість компанії на фондовому ринку
2020	Hermawan S. [6]	Ринкова вартість розміщених акцій компанії, що розрахована шляхом множення загальної кількості акцій компанії на ціну однієї акції	Ринкова вартість розміщених акцій компанії
2018	Chourasiya A. [4, с. 577]		
2013	Wimmer H., Rada R. [13, с. 577]	Загальна кількість акцій компанії в обігу, помножена на курс акції. Оцінка компанії громадськістю	Оцінка компанії громадськістю
2012	Jeroh E. [7]	Ринкова капіталізація є показником розміру компанії	Показник розміру компанії
2011	Subeniotis D. [11, с. 111]	Ринкова капіталізація є добутком цін акцій, помножених на кількість акцій	
2008	Violeta A. [12, с. 26]	Ринкова капіталізація визначає ринкову вартість компанії, представлену на біржі, відображаючи громадську думку щодо компанії. Ринкова капіталізація є одним з найкращих показників ліквідності, який показує, наскільки легко можна торгувати акціями компанії.	Ринкова вартість розміщених акцій компанії
2006	Fox B. [5]	Ринкова капіталізація визначається за щоденною ціною акцій, помноженою на кількість акцій в обороті. Вона є більш точним показником того, як загальний ринок оцінює сектор	Показник оцінки ринком сектору
2004	Bontis N. [3]	Ринкова капіталізація фондових ринків країни є одним із головних показників фінансового капіталу	Показник розміру фондових ринків
2002	Beck T. [2]	Ринкова капіталізація визначена як вартість зареєстрованих акцій. Є мірою розміру фондових ринків відносно економіки.	
1997	Aang R. [1]	Ринкова капіталізація визначається як загальна вартість цінних паперів компанії на ринку капіталу	Ринкова вартість розміщених акцій компанії

Джерело: узагальнено автором на основі [308]

Поряд із цим підходом існують і інші погляди на капіталізацію підприємства, згідно з якими вона може розглядатися як відображення вартості компанії на фондовому ринку, характеризувати оцінку компанії громадськістю, а також виступати показником розміру компанії, оцінки ринком певного сектору, в межах якого представлена компанія, або розміру фондових ринків загалом. У вітчизняному досвіді вивчення поняття «капіталізація підприємства» сьогодні відзначається відсутність єдиного підходу до його тлумачення (табл. 1.2).

Проведений хронологічний аналіз підходів вітчизняних науковців виявив тенденцію зростання значущості вартісної складової у розглянутому понятті з позиції цільового спрямування на збільшення ринкової вартості підприємства, формування уявлення про інтегральну оцінку його вартості, процесної

орієнтації на управління вартістю та вартості активів підприємства, розміщених на ринку.

Таблиця 1.2

Ретроспективний аналіз вітчизняних підходів до поняття капіталізації підприємства

Рік	Науковець	Трактування	Основа поняття
2022	Кукса І.М., Родченко С.С. та інші [41, с. 52]	Капіталізація підприємства – це процес збільшення (перевищення розміру) капіталу підприємства, наслідком якого є збільшення ринкової оцінки його вартості.	Процес збільшення ринкової вартості п-ства за рахунок приросту капіталу
2019	Нестерова С.В., Обіцький А.А. [49, с. 191]	Капіталізація підприємства – це інтегральна оцінка його вартості, що базується на обліку актуальних кількісних і якісних параметрів його господарського та фінансового стану.	Показник інтегральної оцінки вартості підприємства
2016	Давиденко Н. [30, с. 66]	Комплекс дій, пов'язаних зі збільшенням обсягу капіталу корпорації та покращенням якості його формування й використання для максимізації прибутку.	Комплекс дій спрямований на приріст капіталу підприємства
2013	Турило А.А. [67, с. 159]	Процес управління вартістю, в результаті якого початкова вартість приносить з часом додаткову вартість і формує в підсумку нову вартість	Процес управління вартістю
2011	Пронько Л.М., Березок С.В. [61, с. 390]	Ринкова оцінка вартості підприємства, враховуючи всю його власність та ресурси на період їх використання	Показник оцінки ринкової вартості підприємства
2008	Шевченко Н.В. [73, с. 180]	Економічна категорія, яка визначає прибутковість суб'єктів господарювання, за рахунок ефективного залучення та використання реального та фіктивного капіталу	Показник що визначає прибутковість підприємства
2005	Корнеєв В.В. [39, с. 33]	Означає номінальну чи/або понадпервісну вартість фінансових активів, що розміщені на ринку.	Показник вартості активів розміщених на ринку
2001	Побурко О. Я. [34]	Процес трансформації власних та залучених коштів, а також коштів, які отримуються завдяки реструктуризації, у капітал підприємства	Процес трансформації власних та залучених коштів у капітал п-ства

Джерело: узагальнено автором на основі [308]

У межах альтернативних підходів капіталізацію підприємства ототожнюють із комплексом дій, спрямованих на приріст капіталу, економічною категорією, що визначає прибутковість підприємства, а також трансформацією власних і залучених коштів у капітал підприємства. Загалом більшість авторів розглядають капіталізацію з двох основних сторін: як процес перетворення прибутку у капітал та як оцінку вартості активів на основі доходів.

Відтак капіталізацію доцільно розуміти як залучення в обіг фінансових результатів основної діяльності підприємства та здатність залучати різні види ресурсів для отримання максимального прибутку. Вона дозволяє уявити вартість бізнесу, активів компанії, фінансову стабільність з урахуванням

галузевих особливостей і конкурентного середовища.

Капіталізація є процесом збільшення капіталу, аналізатором змін стану бізнесу, цілеспрямованим створенням вартості, нарощенням і масштабуванням бізнесу за допомогою прибутку, а також процесом управління підприємством. Сучасні науковці виділяють прояви капіталізації на мікро-, мезо- та макрорівнях управління. Розглянемо це у табл. 1.3

Таблиця 1.3

Прояв капіталізації на різних рівнях управління

Рівні управління	Суб'єкт	Різновид капіталізації
Мікрорівень – суб'єкт господарювання	суб'єкт господарювання	Процес збільшення капіталу шляхом реінвестування прибутків або залучення додаткових інвестицій
	домогосподарство	Накопичення активів та ресурсів, що дозволяє підвищити фінансову стабільність та забезпечити майбутні потреби через заощадження і інвестиції
	фізична особа	Накопичення активів та створення статків інвестицій, заощадження та прибуток, що сприяє фінансовій стабільності та зростанню добробуту
Мезорівень – регіонально-секторальний	ринок	Загальна вартість активів (компаній) на фондовому ринку, визначена шляхом множення кількості акцій на їхню ринкову ціну, що відображає економічну активність та довіру інвесторів
	регіон	Процес оцінки та визначення вартості активів, що знаходяться в певному регіоні. Це може включати важливі об'єкти, інфраструктуру, господарську діяльність. Допомагає визначити становище та потенціал розвитку регіону
Макрорівень – країна	країна	Процес оцінки ринкової вартості всіх фінансових активів в країні. Це може включати акції, облігації, нерухомість та інші види майна. Капіталізація допомагає визначити економічну потужність країни та її потенціал для інвестицій

Джерело: узагальнено автором на основі [25, 66, 71]

Формування стратегій капіталізації підприємства набуває великого значення. Так, сучасні дослідники визначають наступні стратегічні орієнтири капіталізації економіки [5]:

- збереження та підвищення рівня капіталізації підприємства;
- формування та ефективне використання капіталу;
- посилення інвестиційного напрямку розвитку;
- посилення інноваційної складової;
- постійне нарощення капіталу;

- пошук нових джерел капіталу.

Дії при пошуку стратегії бізнесу, дозволяють акумулювати кошти для зростання або поширення бізнесу, досягати бізнес цілей у перспективі та бути конкурентоспроможними як на регіональних ринках, так і загальнонаціональних.

У таблиці 1.4 наведено приклади стратегій капіталізації для підприємства. Отже, стратегії капіталізації відносяться: фінансування акціонерного капіталу, боргове фінансування, нерозподілений прибуток, продаж активів, краудфандинг.

Таблиця 1.4

Стратегії капіталізації та їх обґрунтування

Різновид стратегії	Опис стратегії	Механізм здійснення	Вигоди	Ризики
Фінансування акціонерного капіталу	Продаж акцій компанії інвесторам в обмін на капітал	Відбувається шляхом приватного або публічного розміщення акцій	Ефективний спосіб залучення капіталу без заборгованості	Можлива відмова від частини власності
Боргове фінансування	Позика грошей у кредитних установ	Погашення суми позики протягом зазначеного періоду (за умовами кредитора)	Дозволяє зберегти володіння власним бізнесом	Виникають ризики невиклати за позикою
Нерозподілений прибуток	Реінвестування прибутку у бізнес замість розподілу його між співвласниками (акціонерами)	Інвестори конвертують свій борг в капітал	Забезпечує можливість залучення капіталу. Відсутність додаткових боргів або розмивання власності	Повернення капіталу на ранніх стадіях розвитку бізнесу
Продаж активів	Продаж непрофільних активів або неефективних підрозділів	Отримання капіталу задля фінансування основного бізнесу або можливостей майбутнього зростання	Швидке розширення та масштабування бізнесу, залучення капіталу	Скорочення контролю над бізнесом
Краудфандинг	Залучення капіталу від великої кількості осіб	Здійснення залучення осіб (суб'єктів, учасників) через он-лайн платформи	Вагомий варіант для представників малого бізнесу щодо залучення невеликої суми капіталу	Значний обсяг маркетингових та рекламних витрат

Джерело: узагальнено автором на основі [25, 66, 71]

Усі підприємці повинні враховувати свої можливості та обирати

стратегію, яка більш відповідає встановленим бізнес-цілям та фінансовому стану суб'єктів. Це дозволить більш ретельно спланувати успіх у довгостроковій перспективі.

Поняття капіталізації нерозривно пов'язане з формуванням капіталу, тому трактування вченими економічної сутності капіталу, його складових та співвідношення між ними відображається і на понятті «капіталізація».

У теорії економічної науки зазвичай наводиться багато трактовок поняття «капітал».

У сучасній економічній науці капітал інтерпретується як комплексна сукупність матеріальних, грошових та нематеріальних активів суб'єкта господарювання, залучених із різнорівневих джерел для забезпечення операційної та інвестиційної діяльності. Основною функціональною ціллю використання капіталу є генерування прибутку та забезпечення зростання ринкової вартості підприємства.

Як динамічна категорія, капітал характеризується безперервним рухом у часовому та просторовому вимірах, що дозволяє розглядати його не лише як економічний ресурс, а й як складний соціально-економічний феномен. У межах поліпарадигмального підходу капітал визначається як сукупність власних та залучених фінансових ресурсів, інвестованих у діяльність підприємства з метою їхнього подальшого нарощення.

Процес формування капіталу базується на акумуляції внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування з їх подальшою трансформацією в активи, що беруть участь у виробничому циклі та створюють додану вартість. Вищезазначене обумовлює необхідність поглибленого дослідження особливостей оптимізації структури капіталу підприємства як ключового чинника його фінансової стійкості.

Структура капіталу визначається як архітектоніка співвідношення власних та боргових фінансових ресурсів, що використовуються суб'єктом господарювання для забезпечення операційної та інвестиційної діяльності.

Оптимізація структури капіталу є визначальним чинником

функціонування підприємства, оскільки вона безпосередньо корелює з результативністю фінансово-господарської діяльності, впливаючи на показники рентабельності активів (ROA) та власного капіталу (ROE). Крім того, параметри структури капіталу формують рівень фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності, встановлюючи граничне співвідношення між рівнем очікуваної прибутковості та ступенем фінансового ризику в межах стратегічного розвитку.

Процес формування структури капіталу потребує ґрунтовного аналізу специфічних характеристик його компонентів. Власний капітал відображає частину активів підприємства, що сформована за рахунок внесків засновників та капіталізованого чистого прибутку. Згідно з методологією фінансової звітності, власний капітал ідентифікується як залишковий інтерес в активах підприємства після вирахування всіх його зобов'язань (підсумок першого розділу пасиву балансу). До фундаментальних складових власного капіталу належать: зареєстрований капітал (фіксується в установчих документах); додатковий та резервний капітал; нерозподілений прибуток (непокритий збиток). Величина власного капіталу виступає базовим індикатором кредитоспроможності та фінансової автономії суб'єкта господарювання, визначаючи його здатність зберігати стабільність в умовах ринкової волатильності [26, с.187].

Власний капітал характеризується наступними особливостями (табл.1.5):

Таблиця 1.5

Особливості функціонування власного капіталу

Позитивні особливості	Негативні особливості
Простота залучення (прийняття рішень без необхідності одержання згоди інших суб'єктів господарювання).	Обмежений обсяг залучення (обмежені можливості розширення господарської діяльності при сприятливій кон'юктурі).
Висока віддача за критерієм норми прибутку на вкладений капітал (не потрібна сплата відсотка за кредит).	Невикористання можливості приросту рентабельності власного капіталу за рахунок залучення позикового капіталу.
Зниження ризику фінансової стійкості та банкрутства підприємства.	Висока вартість

Джерело: узагальнено автором на основі [18, 19, 37]

Таким чином, підприємство, що використовує тільки власний капітал, має найвищу фінансову стійкість, але обмежує темпи свого розвитку (так як не може забезпечити формування необхідного додаткового обсягу активів у періоди сприятливої кон'юнктури ринку) та не використовує фінансові можливості приросту прибутку на вкладений капітал [17, с.63].

У сучасних умовах господарювання ефективна фінансова діяльність підприємства неможлива без залучення позикових або боргових коштів. Використання боргового капіталу дозволяє розширити обсяги господарської діяльності підприємства, забезпечити більш ефективне використання власного капіталу, прискорити формування різноманітних цільових фінансових фондів і в кінцевому рахунку - забезпечити зростання ринкової вартості підприємства.

Основні особливості позикового капіталу можна представити за допомогою наступної таблиці (табл. 1.6):

Таблиця 1.6

Особливості функціонування позикового (боргового) капіталу

Позитивні особливості	Негативні особливості
Широкі можливості залучення (особливо за наявності гарантії або застави).	Складність залучення (залежність від рішення кредиторів).
Збільшення фінансового потенціалу підприємства за необхідності істотного збільшення темпів зростання обсягу господарської діяльності.	Необхідність надання відповідних сторонніх гарантій (страхових компаній, інших суб'єктів господарювання) або застави.
Можливість збільшення приросту рентабельності власного капіталу (за рахунок забезпечення розширення господарської діяльності).	Зниження норми рентабельності активів (зменшення прибутку підприємства на суму виплачуваних відсотків за кредит).
Низька вартість	Зниження рівня фінансової стійкості підприємства та відповідно зростання ризику банкрутства.

Джерело: узагальнено автором на основі [18, 19, 37]

Отже, використання переважно позикового капіталу дає можливість підприємству значно знизити вартість капіталу, але суттєво знижує його фінансову стійкість.

Для забезпечення стійкого, ефективного та стабільного розвитку підприємства йому необхідно виважено обрати в яких обсягах залучати

власний, а в яких – позиковий капітал, тобто прийняти рішення про структуру капіталу.

Порівняння власного та позикового капіталу розглянемо за допомогою наступної схеми (рис. 1.1):

Рис. 1.1. Порівняння власного та позикового капіталу

Джерело: узагальнено автором на основі [18, 19, 37]

Таким чином, підприємство, яке використовує позиковий капітал, має більш високий фінансовий потенціал свого розвитку (за рахунок формування додаткового обсягу активів) і можливості приросту фінансової рентабельності діяльності, але в більшій мірі генерує фінансовий ризик і загрозу банкрутства (які зростають по мірі збільшення питомої ваги позикових коштів у загальній сумі використаного капіталу) [70, с. 137-139].

1.2. Методичні підходи до оцінки капіталізації підприємства

Оцінка капіталізації підприємства – це процес визначення загальної вартості бізнесу, яка відображає його ринкову оцінку, здатність генерувати прибуток та вартість його активів.

Оскільки капіталізація підприємства розглядається як процес нарощування капіталу підприємства, результатом якого є підвищення ринкової оцінки його вартості, необхідно враховувати, що остання відрізняється від балансової вартості, наведеної у публічній (корпоративній) звітності. Тому, в інформаційній та аналітичній сфері оперують двома видами вартості корпорацій – балансовою і ринковою.

Український науковець Гамза В. визначає широкий спектр методів оцінки ринкової вартості підприємств в залежності від мети її використання, результатів діяльності підприємства, наявної інформації про підприємство (табл. 1.7) [36].

Таблиця 1.7

Методи оцінки вартості підприємств та їх сутність

Назва методу	Сутність методу
1	2
Метод оцінки самоокупності	Визначається як сума, яку підприємство може обслуговувати як борг, якщо купити його на позикові кошти, а саме підприємство повинно генерувати грошовий потік необхідний для оплати позикового капіталу
Метод дисконтування грошових потоків	Використовується коли покупка підприємства розглядається як інвестиція і збираються його перепродати через кілька років
Метод капіталізації потоків доходу	Застосовується до підприємств, що мають досить великі доходи і хорошу репутацію
Метод переважаючих доходів	Використовується для оцінки прибуткового підприємства. Передбачається, що воно коштує стільки, скільки реально коштують його активи плюс «добре ім'я», якщо доходи досить високі.
Метод економічної вартості активів	Цей метод застосовується для не дуже прибуткових підприємств при зниженні прибутку, а також у випадках, коли їх продаж враздіб вигідніше ніж продовжувати його діяльність. Незалежні експерти оцінюють реальну ліквідаційну вартість кожної одиниці активів окремо, а результати складаються, утворюючи ціну підприємства.
Бухгалтерська оцінка чистої вартості	Використовується рідко. Ціна визначається як результат вирахування суми зобов'язань підприємства з суми її активів. Ця оцінка потрібна як додатковий аргумент у переговорах.
Підхід з позицій відшкодування	Використовується тільки в цілях страхування на умовах договору повного відшкодування втрат від страхового випадку. Незалежний експерт оцінює вартість відновлення бізнесу у поточних цінах.

Продовження таблиці 1.7

1	2
Метод порівнянних угод	Застосовується при наявності надійних даних про продажі подібних підприємств, фінансова документація яких доступна для аналізу та перевірялася незалежними експертами. Минулі угоди зіставляються з оцінюваним підприємством, і робляться постатейні уточнення для відповіді на питання, скільки б коштувало підприємство, якби воно продавалося так само, як аналог.
Метод мультиплікатора «ціна / доходи»	В основному застосовується для оцінки великих акціонерних підприємств, акції яких продаються на фондовій біржі. Підбирається ряд подібних підприємств. Обчислюється відношення ринкової ціни акцій до доходів на одну акцію, а потім середня величина цих відносин. Чистий дохід після податків, вироблений оцінюваним підприємством, множиться на отримане середнє співвідношення ціна / доходи і ціну сукупності всіх її акцій.
Метод забезпеченості позики	Застосовується тільки як метод обчислення величини позики, який може бути притягнутий на подальший розвиток підприємства після його покупки. Кожен актив підприємства оцінюється окремо, а сума множиться на усереднений показник, на який банківська галузь множить вартість активу, приймаючи його як заставу.

Джерело: узагальнено автором на основі [36, 39, 71]

Фундаментальне значення у контексті стратегічного управління фінансами має ідентифікація та верифікація детермінант зростання вартості підприємства. Визначення цих чинників є пререквізитом для розробки ефективної стратегії розвитку, спрямованої на експансію ринкової частки та підвищення рівня інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання.

Більше того, орієнтація на вартісні драйвери сприяє оптимізації взаємодії з ключовими групами стейкхолдерів, що дозволяє мінімізувати агентські конфлікти та зміцнити конкурентні позиції підприємства у довгостроковій перспективі. Таким чином, управління процесом капіталізації виступає інструментом забезпечення життєздатності та адаптивності бізнес-моделі в умовах динамічного ринкового середовища.

У межах реалізації комплексного підходу, варіативність комбінування методологічних інструментів зумовлює можливість ідентифікації широкого спектра векторів впливу та релевантних факторів розвитку. Синергія різних наукових підходів дозволяє охопити повну сукупність детермінант, що формують об'єкт дослідження в умовах динамічного середовища.

Детермінанти зростання вартості підприємства в розрізі основних підходів до її оцінки

Підхід	Вектори впливу факторів	Фактори
Ціннісно-ціновий	Ефективність роботи підприємства; цінність для його власників	-рівень ліквідності підприємства; -ступінь участі підприємства в діяльності материнських компаній (за умов холдингу); -цінова політика підприємства; -фінансовий стан; -рівень рентабельності інвестицій
Стратегічний	Майбутні грошові потоки	-макроекономічні тренди; -передбачення економічних криз в майбутньому; -прогноз попиту та пропозиції на ринках; -діяльність авторитетних компаній, що спеціалізуються на економічних прогнозах; -прогноз зміни природних умов; -рівень загострення політичної ситуації на міжнародній арені; -ситуація в країні
Майновий	Матеріальні та нематеріальні активи	-стан ринку нерухомості в країні; -приналежність підприємства до великих корпорацій; -стан основних засобів підприємства; -сила бренду компанії; -наявність ділової репутації; -рівень інвестицій в основний та оборотний капітал; -якість внутрішньогосподарського управління; -структура капіталу
Системний	Ділове середовище підприємства	-кон'юнктура ринку; -розвиток НТП; -участь на фондовому ринку; -діяльність конкурентів; -відносини зі споживачами; -відносини із постачальниками; -відносини з посередниками тощо
Комплексний	Залежно від виду поєднання різних підходів	

Джерело: узагальнено автором на основі [40, 61]

Як валідні оціночні інструменти доцільно використовувати показники суверенних рейтингів країни на міжнародних фінансових ринках, які виступають інтегрованим індикатором макроекономічної стабільності та інвестиційного клімату. Застосування таких показників у межах комплексного аналізу дозволяє об'єктивізувати оцінку екзогенних чинників, що здійснюють безпосередній вплив на діяльність суб'єктів господарювання [20].

Що стосується оцінки балансової вартості підприємства, то в цьому випадку значна увага має приділятися оцінці загального капіталу підприємства,

а також його власному та позиковому капіталу та співвідношенню між ними.

Аналіз капіталу підприємства має дві основні цілі:

- оцінити минулу фінансово-господарську діяльність підприємства та роль капіталу в ній;

- підготувати інформацію, яка необхідна для прогнозування.

Цілі аналізу будуть досягнуті в результаті рішення взаємозалежного набору аналітичних задач:

- визначення фінансового стану підприємства на момент проведення аналізу, стан капіталу;

- виявлення тенденцій і закономірностей розвитку підприємства, зміни у капіталі;

- визначення «вузьких» місць, які негативно впливають на фінансовий стан підприємства, незадовільний стан складових капіталу;

- виявлення резервів підвищення ефективності використання капіталу, поліпшення фінансового стану підприємства.

Для фінансового аналізу використовується система взаємозалежних показників, які базуються на даних фінансової та бухгалтерської звітності підприємства. Такий аналіз іноді називають зовнішнім, оскільки він орієнтується тільки на публічну звітність підприємства. Вірогідність вихідних даних визначає цінність показників, за якими ведеться розрахунок.

Основний зміст зовнішнього аналізу складається з:

- аналізу абсолютних показників ефективності;

- аналізу відносних показників ефективності;

- аналізу фінансової стійкості та платоспроможності підприємства;

- аналізу ефективності використання залученого капіталу.

В системі дослідження ефективності використання капіталу найбільше розповсюдження отримали наступні групи аналітичних фінансових коефіцієнтів:

- коефіцієнти оцінки рентабельності капіталу;

- коефіцієнти оцінки оборотності капіталу;

- показники фінансової стійкості;
- коефіцієнт фінансового левериджу.

Оцінювання ефективності використання капіталу суб'єкта господарювання передбачає застосування системи індикаторів фінансової стійкості. Ці показники дозволяють верифікувати рівень фінансового ризику, зумовленого поточною структурою джерел фінансування, та спрогнозувати ступінь стабільності підприємства в довгостроковій перспективі. Для комплексного аналізу вказаних параметрів здійснюється розрахунок та оцінка динаміки низки коефіцієнтів (табл. 1.9).

Таблиця 1.9

Формули розрахунку аналізу капіталу підприємства

Показник	Формула для розрахунку
Коефіцієнт фінансової незалежності (концентрації власного капіталу, автономії)	Власний капітал / Пасиви
Коефіцієнт фінансової залежності	Пасиви / Власний капітал
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Власні обігові кошти / Власний капітал
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	Позиковий капітал / Пасиви
Коефіцієнт фінансової стабільності (коефіцієнт фінансування)	Власні кошти / Позикові кошти
Коефіцієнт фінансової стійкості	(Власний капітал+довгострокові зобов'язання) / Пасиви

Джерело: узагальнено автором на основі [19, 37]

Ключовим індикатором є коефіцієнт концентрації власного капіталу (коефіцієнт автономії), який відображає частку капіталу власників у загальній вартості активів підприємства. Високе значення даного параметра свідчить про низьку залежність від зовнішніх джерел фінансування, що мінімізує кредитні ризики та зміцнює фінансову незалежність об'єкта дослідження.

Логічним доповненням зазначеного показника виступає коефіцієнт концентрації залученого (позикового) капіталу. Оскільки ці індикатори є комплементарними, їх сукупне значення завжди дорівнює одиниці (або 100%), що відображає повну структуру пасивів підприємства.

Високий рівень коефіцієнта концентрації залученого капіталу може розглядатися як індикатор високого ступеня довіри до суб'єкта господарювання

з боку банківських установ, що опосередковано підтверджує його фінансову надійність та кредитоспроможність. Навпаки, низьке значення даного показника часто свідчить про обмежений доступ до ринків позикового капіталу, що виступає негативним сигналом для потенційних інвесторів та контрагентів [26].

Коефіцієнт фінансової залежності є зворотним показником відносно коефіцієнта концентрації власного капіталу. Позитивна динаміка цього індикатора свідчить про експансію частки позикових ресурсів у структурі фінансування активів. У ситуації, коли значення показника прямує до одиниці (або 100%), констатується факт повного самофінансування підприємства за рахунок внутрішніх джерел.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу відображає ступінь мобільності власних ресурсів, визначаючи частку капіталу, спрямовану на формування оборотних активів, на противагу капіталізованій його частині (необоротним активам). Варіативність цього показника обумовлена галузевою специфікою та обраною стратегією управління активами, при цьому загальноприйнятим нормативним діапазоном вважається інтервал 0,4–0,6.

Інтегрованою оцінкою фінансової стабільності виступає коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів (коефіцієнт фінансового лівериджу). Його зростання в динаміці свідчить про посилення екзогенної фінансової залежності від зовнішніх інвесторів, що може призвести до дестабілізації фінансового стану. Водночас зниження цього показника вказує на зміцнення автономії та підвищення загальної фінансової стійкості суб'єкта господарювання.

З метою аналізу рентабельності капіталу складається аналітична таблиця, яка дає можливість визначити загальні зміни рентабельності капіталу і розрахувати вплив основних факторів на ці зміни (табл. 1.10).

Рентабельність активів (ROA – Return on Assets) є ключовим індикатором ефективності використання сукупного капіталу підприємства, інвестованого в його активи. Даний показник відображає здатність суб'єкта господарювання

генерувати прибуток за рахунок наявної ресурсної бази, кількісно визначаючи обсяг чистого доходу, що припадає на одиницю вартості активів. Динаміка ROA дозволяє оцінити якість операційного менеджменту та ефективність трансформації ресурсів у фінансовий результат.

Таблиця 1.10

Коефіцієнти рентабельності капіталу

Показники	Формула розрахунку
Рентабельність сукупного капіталу (ROA)	$\frac{ВП}{\sum K}$
Рентабельність власного капіталу (ROE)	$\frac{ЧП}{ВК}$
Рентабельність статутного капіталу	$\frac{ЧП}{СК}$

Джерело: узагальнено автором на основі [38, 46]

Рентабельність власного капіталу (ROE – Return on Equity) виступає показником результативності використання коштів, інвестованих безпосередньо власниками підприємства. Він характеризує обсяг чистого прибутку на одиницю власного капіталу, що є визначальним для оцінки інвестиційної привабливості компанії та ефективності управління акціонерним капіталом.

У межах аналізу ефективності статутного капіталу розраховується коефіцієнт рентабельності статутного капіталу, який специфікує обсяг чистого прибутку, отриманого на кожну одиницю фінансових ресурсів, внесених засновниками до статутного фонду. Цей показник є важливим для оцінки доцільності первісних інвестицій та ефективності реалізації стратегії розвитку підприємства за рахунок капіталу власників.

Наступна група показників, що характеризує ефективність управління капіталом підприємства є показники оборотності, які визначають скільки разів кожна вкладена одиниця коштів приймає участь у виробничому процесі та період обертання одного циклу. До цих показників можна віднести наступні:

- коефіцієнт оборотності капіталу (Кк.):

$$K_k = \text{чиста виручка} / \text{капітал}; \quad (1.1)$$

– тривалість обороту капіталу (Пк.):

$$P_k = 360 / K_k ; \quad (1.2)$$

– коефіцієнт завантаження капіталу:

$$Z_k = 1 / K_k \quad (1.3)$$

Використання підприємством залучених коштів дає можливість отримати приріст чистої рентабельності власних коштів за рахунок використання кредиту, незважаючи на платність останнього.

На думку І.О. Бланка, фінансовий леверидж - це один з основних механізмів реалізації такого завдання фінансового менеджменту, як максимізація рівня рентабельності при заданому рівні фінансового ризику. Ефектом фінансового левериджу він називає «показник, який відображає рівень прибутку, який додатково генерується власним капіталом при різній частці використання позикових засобів» [18]. Ефект фінансового левериджа (ЕФЛ) може розраховуватися за формулою:

$$EFL = (1 - T) * (ROA - i) * (PK / BK), \quad (1.4)$$

де ЕФЛ – ефект фінансового левериджа, що полягає в прирості коефіцієнту рентабельності власного капіталу;

T – ставка податку на прибуток, виражена десятковим дробом;

ROA – коефіцієнт валової рентабельності активів (відношення валового прибутку до середньої вартості активів);

i – середній розмір відсотків за кредит, що сплачуються підприємством за використання позикового капіталу;

PK – середня сума позикового капіталу;

BK – середня сума власного капіталу підприємства.

В наведеному алгоритмі є три складові: податковий коректор,

диференціал та плече фінансового левєриджу.

Податковий коректор $(1 - T)$ відображає ступінь впливу фіскального навантаження на рівень ефекту фінансового левєриджу (ЕФЛ). Попри те, що даний індикатор значною мірою детермінований нормами податкового законодавства, він виступає інструментом оптимізації використання позикового капіталу в умовах диференційованого оподаткування (наявність податкових пільг або різних ставок за видами діяльності). У такому контексті стратегічно доцільним є спрямування залучених ресурсів у ті сегменти діяльності, де нижчий рівень податкового тиску забезпечує максимальну ефективність капіталу.

Диференціал фінансового левєриджу ($ROA - i$) розраховується як різниця між коефіцієнтом валової рентабельності активів та середньою ставкою відсотка за позиковий капітал. Ця складова є ключовим індикатором результативності фінансового левєриджу, оскільки вона визначає приріст або втрату рентабельності власного капіталу внаслідок залучення кредитних ресурсів.

Коефіцієнт фінансового левєриджу («фінансовий важіль»), що розраховується як відношення позикового капіталу до власного, кількісно характеризує силу впливу залученого капіталу на прибутковість власного. Даний показник перебуває у прямій кореляційній залежності від рівня фінансового ризику підприємства.

За умови формування негативного значення диференціала, залучення додаткових кредитних ресурсів є недоцільним, оскільки це призведе до ерозії чистого прибутку та генерування збитків. Використання позикового капіталу при від'ємному диференціалі є виправданим лише у випадку, якщо інвестиційні проекти, що фінансуються за рахунок цих коштів, здатні в перспективі підвищити загальну валову рентабельність капіталу. У ситуаціях із негативним або критично низьким позитивним диференціалом першочерговим завданням фінансового менеджменту стає імплементація заходів щодо зростання рентабельності капіталу шляхом максимізації валового прибутку та оптимізації

структури активів.

Інший підхід (характерний для американських економістів) визначає ефект фінансового важеля через його вплив на дохід на звичайні акції. Ступінь або рівень фінансового важеля (DFL) визначається як відсоткове змінювання у доходу на акцію (ДНА), яке одержується з даного відсоткового змінювання у прибутку до відрахування процентів та податків (ДВПП) і підраховується наступним чином:

$$DFL = \frac{\text{Відсоткова зміна ДНА}}{\text{Відсоткова зміна ДВПП}}, \quad (1.5)$$

Провівши перетворення отримуємо:

$$DFL = \frac{ДВПП}{ДВПП - I}, \quad (1.6)$$

де I – сплачені проценти за позиковим капіталом [19].

Фінансовий важіль використовують для виміру процентної зміни ДНА в результаті змін ДВПП на 1 %. Крім того, фінансовий леверідж дозволяє виміряти фінансовий ризик підприємства.

З усього вищезазначеного можна зробити наступні висновки:

- механізм фінансового левериджу є ефективним інструментом оптимізації структури капіталу;
- при суттєвому розкіді величини процентних ставок необхідно використовувати середньозважену процентну ставку за всіма кредитами, що значно підвищує точність розрахунків.
- при розрахунку ЕФЛ необхідно враховувати збільшення валової рентабельності капіталу за рахунок додаткового прибутку, отриманого від використання цих кредитів.

1.3. Засади управління капіталізацією підприємства

Методологічний інструментарій управління капіталізацією підприємства являє собою сукупність аналітичних, управлінських та фінансових методів, спрямованих на оптимізацію використання ресурсного потенціалу, максимізацію ринкової вартості та забезпечення стратегічної стійкості суб'єкта господарювання. Ключовими напрямками реалізації даного процесу є:

1. Система фінансового планування та аналітичного моніторингу:

- Бюджетування: детермінація фінансових показників за центрами відповідальності для забезпечення операційного контролю витрат та оптимізації грошових потоків.

- Комплексний фінансовий аналіз: оцінювання індикаторів рентабельності, ліквідності та оборотності активів для верифікації зон неефективності та потенційних точок зростання вартості.

2. Управління інвестиційною діяльністю:

- Дисконтування та оцінка ефективності капіталовкладень: застосування критеріїв чистої приведеної вартості ($\$NPV$), внутрішньої норми прибутковості ($\$IRR$) та дисконтованого терміну окупності ($\$DPP$) для селекції інвестиційно привабливих проєктів.

- Портфельна диверсифікація: розподіл капіталу між корельованими активами для мінімізації специфічних ризиків.

3. Оптимізація управління оборотним капіталом:

- Логістичний менеджмент: впровадження систем контролю виробничих запасів (зокрема концепції «Just-In-Time») для підвищення оборотності та мінімізації витрат на зберігання.

- Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю: розробка збалансованої кредитної політики та формування графіка платежів для підтримання ліквідності та платоспроможності.

4. Стратегія залучення капіталу та фінансування:

- Емісійна діяльність: використання інструментів фондового ринку (ІРО,

SPO) для нарощення власного капіталу.

- Боргове фінансування: залучення довгострокових та короткострокових ресурсів через банківське кредитування та випуск корпоративних облігацій.

5. Структурування капіталу:

- Оптимізація фінансового лівериджу: регулювання співвідношення власного та боргового капіталу з метою досягнення мінімальної середньозваженої вартості капіталу (WACC).

6. Реструктуризація та корпоративна реорганізація:

- Адаптивна трансформація активів: дивестиції (продаж непрофільних активів) для концентрації ресурсів на стратегічно пріоритетних напрямках.

- Механізми M&A (злиття та поглинання): реалізація ефекту синергії для розширення ринкової присутності та зниження трансакційних витрат.

7. Інноваційно-технологічна модернізація:

- Технологічне оновлення: спрямування інвестицій у автоматизацію та цифровізацію процесів для зниження граничних витрат.

- R&D-активність: фінансування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт для створення конкурентних переваг через інноваційні продукти.

8. Корпоративне управління та інституційний розвиток:

- Імплементация стандартів прозорості: дотримання принципів корпоративної етики та розкриття інформації для зміцнення довіри інвесторів.

- Розвиток людського капіталу: залучення професійного менеджменту та формування системи мотивації, орієнтованої на зростання капіталізації.

З огляду на тему роботи, доцільно зупинитись на такому методі як управління капіталом.

Згідно з концепцією Ю.В. Серіка, ключові завдання управління капіталом підприємства зосереджені на реалізації таких стратегічних орієнтирів [30]:

аккумуляція оптимального обсягу ресурсів: формування капітальної бази, достатньої для підтримки цільових темпів економічного зростання;

раціоналізація розподілу: оптимізація структури розміщення

сформованого капіталу за функціональними напрямками та видами діяльності;

- максимізація прибутковості: забезпечення цільового рівня дохідності капіталу при встановлених параметрах фінансового ризику;
- мінімізація ризиків: нівелювання фінансових загроз, що виникають у процесі експлуатації капіталу, за умови збереження планової рентабельності;
- підтримання фінансової рівноваги: забезпечення довгострокової фінансової стійкості та балансу між активами та пасивами в процесі розвитку;
- інституційний контроль: збереження за засновниками належного рівня управлінського та фінансового контролю над суб'єктом господарювання;
- забезпечення фінансової гнучкості та мобільності: оптимізація швидкості обороту капіталу та здатності підприємства адаптуватися до змін ринкової кон'юнктури;
- ефективне реінвестування: своєчасне спрямування капіталізованого прибутку у високоефективні активи.

Процес управління капіталом спрямований на цілеспрямований вплив на його обсяг, джерела формування та структуру задля інтенсифікації результативності господарської діяльності. Фундаментальним елементом цієї системи є оптимізація структури капіталу. Слід зазначити, що у вітчизняній практиці значна частина підприємств нівелює науково обґрунтовані підходи до формування структури пасивів. Така стратегія є критичною помилкою, оскільки саме кореляція між власними та позиковими ресурсами детермінує фінансовий результат та визначає траєкторію подальшого розвитку підприємства.

Забезпечення параметрів сталого розвитку та максимізація ринкової вартості суб'єкта господарювання безпосередньо залежать від оптимізації структури капіталу, що базується на стратегічному аналізі співвідношення власних і залучених фінансових ресурсів. У межах системного підходу управління капіталом диференціюється на стратегічний та тактичний рівні.

Стратегія управління визначає генеральний вектор та методологію експлуатації корпоративних активів для досягнення довгострокових цілей. Водночас тактика управління охоплює сукупність конкретних методів та

інструментаріїв, адаптованих до специфічних ситуативних умов та часових інтервалів для реалізації стратегічних завдань.

У сучасній фінансовій теорії виділяють наступні базові стратегії управління капіталом:

- консервативна стратегія: орієнтована на мінімізацію фінансових ризиків при забезпеченні рівня дохідності, що перевищує ставки за банківськими депозитами, але залишається нижчим за волатильність ринку акцій.

- збалансована стратегія: передбачає досягнення середньоринкової норми прибутку, що корелює з показниками найбільш ліквідних інструментів фондового ринку, за умови помірного рівня ризику.

- ризикова (агресивна) стратегія: спрямована на максимізацію приросту вартості активів шляхом інвестування у високодохідні, проте ризикові фінансові інструменти.

- індексна стратегія (пасивна): орієнтована на формування інвестиційного портфеля, структура якого ідентична певному біржовому індексу, з метою отримання середньоринкового доходу з мінімальними витратами на управління [76].

Управління структурою капіталу підприємства передбачає визначення та реалізацію політики щодо управління:

- власним капіталом - формування власного капіталу за рахунок зовнішніх і внутрішніх джерел. До зовнішніх джерел формування власного капіталу належать кошти, що формуються як за рахунок особистих внесків, так і за рахунок можливостей фінансового ринку, кошти, що формуються у порядку розподілу та перерозподілу фінансових ресурсів у масштабах економічної системи держави. До внутрішніх джерел - фінансові ресурси, які формуються в процесі виробничо-фінансової діяльності.

- позиковим капіталом - збільшення капіталу підприємства за рахунок внутрішніх джерел та зовнішніх. Зовнішні джерела позикових коштів складаються з двох підгруп: зовнішні довгострокові й зовнішні короткострокові джерела позикового фінансового капіталу. Внутрішні джерела позикових

коштів - відстрочені зовнішні довгострокові та короткострокові зобов'язання.

Власний капітал становить фундаментальну основу фінансової архітектури підприємства. Згідно з концептуальними положеннями І.О. Бланка, система управління власним капіталом орієнтована на вирішення таких стратегічних завдань [15]:

- детермінація оптимального обсягу власного капіталу: обґрунтування необхідної величини внутрішніх ресурсів для забезпечення фінансової стабільності;

- забезпечення капіталізації: нарощення власного капіталу шляхом реінвестування нерозподіленого прибутку або здійснення додаткової емісії акцій;

- оптимізація емісійної структури: визначення раціонального співвідношення між звичайними та привілейованими акціями у процесі залучення акціонерного капіталу;

- формування та імплементація дивідендної політики: розробка механізмів розподілу прибутку, що відповідають інтересам стейкхолдерів та стратегічним цілям компанії;

У процесі обґрунтування обсягу власного капіталу виникає необхідність вирішення дилеми між стійкістю та рентабельністю. З одного боку, збільшення власного капіталу підвищує рівень фінансової автономії, мінімізує ризики банкрутства та зміцнює довіру з боку кредиторів та інвесторів. З іншого боку, за умови незмінної величини сукупних активів, надмірна частка власного капіталу може призвести до зниження ефекту фінансового левериджу та, як наслідок, рентабельності власного капіталу (ROE).

При реалізації зовнішніх методів нарощення капіталу через фондовий ринок критичне значення має вибір оптимального моменту емісії. Це потребує безперервного моніторингу ринкових показників (зокрема, курсів акцій та мультиплікаторів P/E, P/BV) з метою мінімізації витрат на залучення ресурсів. Наступним етапом є структурування випуску цінних паперів за ступенем участі власників в управлінні та розподілі прибутку.

Дивідендна політика, поряд із оптимізацією структури капіталу, виступає вагомим чинником формування ринкової вартості (ціни акцій) компанії. У межах вартісно-орієнтованого управління фінансовий менеджмент повинен розробляти систему нарахування дивідендів, яка забезпечувала б баланс між поточним споживанням акціонерів та майбутніми інвестиційними можливостями підприємства.

Позиковий або борговий капітал визначається як сукупність залучених на умовах зворотності, строковості та платності грошових ресурсів або майнових цінностей, що спрямовуються на фінансування розвитку суб'єкта господарювання. Усі форми залученого капіталу трансформуються у фінансові зобов'язання підприємства, що підлягають погашенню згідно з регламентованими термінами [15].

У межах вартісно-орієнтованого менеджменту оцінювання та управління вартістю позикового капіталу здійснюється в розрізі його фундаментальних елементів:

1. Вартість інструментів банківського фінансування:
 - традиційне банківське кредитування;
 - фінансовий лізинг як специфічна форма залучення капіталу.
2. Вартість облігаційних позик: витрати на обслуговування боргу, залученого через емісію боргових цінних паперів на фондовому ринку.
3. Вартість товарного (комерційного) кредиту:
 - у формі короткострокової відстрочки платежу за поточними операціями;
 - у формі довгострокової дебіторської заборгованості, верифікованої вексельним зобов'язанням.
4. Вартість внутрішньої кредиторської заборгованості (стійких пасивів): оцінка ресурсів, що постійно перебувають в обороті підприємства через особливості розрахунків.

Ефективне залучення позикового ресурсу, попри його платний характер, дозволяє генерувати приріст рентабельності власного капіталу (\$ROE\$) через

механізм фінансового лівериджу.

Під результативністю управління капіталом слід розуміти інтегрований рівень досягнення стратегічних і тактичних цілей щодо оптимізації його структури та вартості. Аналіз еволюції цільових моделей управління свідчить про їхню поступову трансформацію та сутнісне ускладнення, що зумовлено динамічністю сучасного фінансового середовища та необхідністю врахування мультифакторних ризиків (табл. 1.11)

Таблиця 1.11

Цільові моделі управління капіталом підприємства

Назва моделі	Призначення моделі
Забезпечення фінансової рівноваги	Передбачає довготривалий безкризовий розвиток та поступове розширення обсягів господарської діяльності
Забезпечення фінансової стійкості	Передбачає забезпечення збалансованості ліквідності, платоспроможності кредитоспроможності, результативності формування та використання фінансових ресурсів
Максимізація прибутку та прибутковості капіталу	Передбачає, що критерієм прийняття управлінських рішень у сфері капіталоутворення виступає максимізація різних видів прибутку та прибутковості капіталу (або його видів)
Забезпечення економічною зростання	Передбачає забезпечення збалансованості зростання активів, обсягів продажу продукції, фінансових результатів
Забезпечення фінансової безпеки	Передбачає забезпечення нормального рівня фінансового стану; достатнього обсягу фінансових ресурсів для реалізації місії та стратегічних цілей розвитку підприємства; фінансових інтересів стейкхолдерів
Максимізація вартості підприємства	Управлінський вплив на капітал, пов'язаний із забезпеченням різних видів вартості підприємства

Джерело: складено авторами за матеріалами [30, 36, 39, 46].

Зважаючи на існуючі функції капіталізації можна визначити проблеми капіталізації, які перешкоджають ефективному використанню та розвитку підприємницького потенціалу підприємств України (табл. 1.12). Низький рівень капіталізації обмежує ринкові позиції підприємств, зменшує потоки інвестицій і негативно впливає на їх конкурентні позиції.

Підвищення капіталізації суб'єктів господарювання забезпечує формування низки стратегічних переваг, що визначають їхню життєздатність у

конкурентному середовищі:

- релевантне зміцнення фінансової стійкості: забезпечує розширення доступу до ринків позикового капіталу (зокрема спрощення процедур банківського кредитування) та дозволяє формувати резервні фонди для нівелювання екзогенних шоків, покриття латентних збитків та непередбачених витрат. Це, своєю чергою, мінімізує інтегральний ризик неплатоспроможності та банкрутства.

Таблиця 1.12.

Проблеми управління капіталізацією підприємства за видами її функцій

Функції капіталізації	Проблеми управління капіталізацією
Відтворювальна	Високий рівень ухилення від сплати податків та значний рівень тіньової економіки
Розподільча	Скорочення чисельності підприємницьких структур
Інформаційна	Неналежна фінансова грамотність керівництва і менеджменту підприємств Відсутність достовірної і повної інформації щодо рівня капіталізації основних суб'єктів господарювання
Накопичувальна	Високі інфляційні ризики Високі ризики накопичення капіталу і його використання у реальному секторі економіки Низький рівень захисту прав власності.
Трансформаційна	Недостатній рівень використання потенціалу акціонерних товариств, низький рівень використання фондових бірж і загалом неналежний рівень організації ринку цінних паперів
Інвестиційна	Низька інвестиційна активність підприємств Недовіра з боку іноземних інвесторів до вітчизняного законодавства
Стимулююча	Відсутність дієвих стимулів у підприємств через високі ризики та існування безлічі перешкод у процесі їх розвитку Відсутність належного державного стимулювання розвитку підприємництва
Стратегічна	Ймовірність похибок через нестабільність економічної ситуації
Прогнозна	Ймовірність похибок через нестабільність економічної ситуації

Джерело: складено авторами за матеріалами [67].

- акумуляція інвестиційного потенціалу: створює фінансовий базис для реалізації наукомістких проєктів, імплементації інноваційних технологій та модернізації виробничих потужностей. Зазначене сприяє якісній трансформації продукції та підвищенню операційної ефективності внутрішніх бізнес-процесів.

- диверсифікація та ринкова експансія: сприяє масштабуванню присутності на релевантних товарних ринках та забезпечує умови для виходу на нові сегменти. Це дозволяє диверсифікувати джерела доходу та знизити рівень залежності від моноринкової кон'юнктури.

- розвиток інтелектуального капіталу: високий рівень капіталізації підвищує спроможність підприємства залучати висококваліфікований менеджмент та персонал через механізми конкурентної винагороди, впровадження гнучких систем матеріального стимулювання та розширення пакетів соціальних гарантій.

- інтенсифікація конкурентних позицій: зміцнює спроможність суб'єкта до ведення активної конкурентної боротьби. Наявність значного капітального ресурсу дозволяє імплементувати ресурсомісткі маркетингові стратегії, застосовувати методи цінової конкуренції та витіснити менш стабільних контрагентів.

Висновки до розділу 1

У сучасних умовах капіталізація є стратегічним чинником розвитку підприємства, який визначає його ефективність і забезпечує досягнення мети його діяльності.

В межах зарубіжних концепцій капіталізація підприємства окреслюється ринковою капіталізацією із репрезентацією вартісної компоненти з позиції відображення ринкової вартості розміщених акцій компанії.

В розрізі вітчизняних підходів спостерігається наявність широкого діапазону визначення поняття, в основу якого покладено природу процесу, показника або ж комплексу дій. З позиції процесної природи, вартісна компонента представлена управлінням або нарощенням вартості підприємства. З точки зору показникової природи ринкової капіталізації, вартісний орієнтир

останньої репрезентований інтегральною оцінкою вартості підприємства, оцінкою ринкової вартості підприємства та визначенням вартості активів розміщених на ринку.

Аналіз методичних підходів до оцінки вартості підприємства показав, що найбільше визнання отримали витратний, доходний та ринковий (порівняльний) підходи. В комплексному підході вартість підприємства визначається на основі: фінансових показників його діяльності та інтересів різних учасників ринкових відносин; перевищення результату діяльності підприємства над витратами на залучення капіталу; як сумарна вартість всіх активів підприємства та вартість майбутніх грошових потоків, що можуть бути генеровані.

Існує широкий спектр методів оцінки вартості підприємств в залежності від мети її використання, результатів діяльності підприємства, наявної інформації про підприємство, а також основні детермінанти зростання вартості підприємства в контексті різних підходів до його оцінки.

Ефективне управління капіталізацією підприємства включає комплексний підхід, який охоплює фінансове планування, управління інвестиціями, оптимізацію оборотного капіталу, залучення капіталу, реструктуризацію та впровадження інновацій. Застосування цих методів дає змогу підприємствам зростати, підвищувати свою конкурентоспроможність.

Одним з головних напрямів управління капіталом є використання концепції максимізації ринкової вартості підприємства, яка визначається обсягом його капіталу та здатністю генерувати грошовий потік.

Збільшення капіталізації є стратегічним завданням для підприємств, яке забезпечує їх довгострокове зростання та розвиток на основі активізації інвестиційної діяльності шляхом оновлення активів, впровадження новітніх технологій, розширення асортименту товарів та підвищення ефективності діяльності.

РОЗДІЛ 2.

ОЦІНКА КАПІТАЛІЗАЦІЇ ПРАТ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГЗК»

2.1 Характеристика базового підприємства та оцінка тенденцій його розвитку

ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» (далі - ПрАТ «ЦГЗК») одне з найпотужніших підприємств в Україні з виробництва концентрату, окатків та іншої залізорудної сировини.

ПрАТ «ЦГЗК» входить до Групи Метінвест, найбільшої приватної групи України, гірничо-металургійні підприємства якої об'єднані в єдиний виробничо-збутовий цикл - від видобутку вугілля і руди до продажу металу.

ПрАТ «ЦГЗК» розпочало функціонувати у 1954 році як державне підприємство. У 1996 році в рамках програми приватизації в Україні воно було перетворене у відкрите акціонерне товариство.

Після приведення діяльності підприємства у відповідність з діючим законодавством, а саме: Законом України «Про акціонерні товариства» №514-VI від 17.09.2008 р., та на підставі рішення загальних зборів акціонерів від 25.03.2011 р. ВАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» перейменовано з 01.04.2011р. у Публічне акціонерне товариство «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат». 27.04.2016 р. на підставі рішення загальних зборів акціонерів підприємства відбулась зміна типу та затверджено нове найменування - «Приватне акціонерне товариство «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат». За період дослідження у ПрАТ «ЦГЗК» злиття, поділу, приєднання, перетворення не відбувалося.

ПрАТ «ЦГЗК» має повний технологічний цикл - від видобутку руди до виробництва залізорудних окатків - підготовленої сировини для металургійних підприємств. Цим обумовлена складна організаційна структура підприємства, яка включає 21 структурний підрозділ, з них до основних виробничих цехів

віднесені: Глеюватський та Петрівський кар'єри, шахта імені Колачевського, дробильна і збагачувальна фабрики, фабрика огрудкування, управління залізничного транспорту та 2 гірничотранспортні цехи.

Основним видом діяльності ПрАТ «ЦГЗК» є добування залізних руд, який включає видобуток залізної руди, її переробку та випуск товарної продукції, яка являється сировиною для металургійної промисловості

Основними видами продукції ПрАТ «ЦГЗК» являються залізорудний концентрат (вміст загального заліза 67,0 - 70,5%) та залізорудні окатки (вміст заліза загального 65,0 - 68,0%), частка яких в загальному обсязі виробництва складає понад 99%, незначну питому вагу товарної продукції складають промислові послуги.

Динаміка обсягів виробництва та реалізації товарного прокату подана на рис. 2.1.

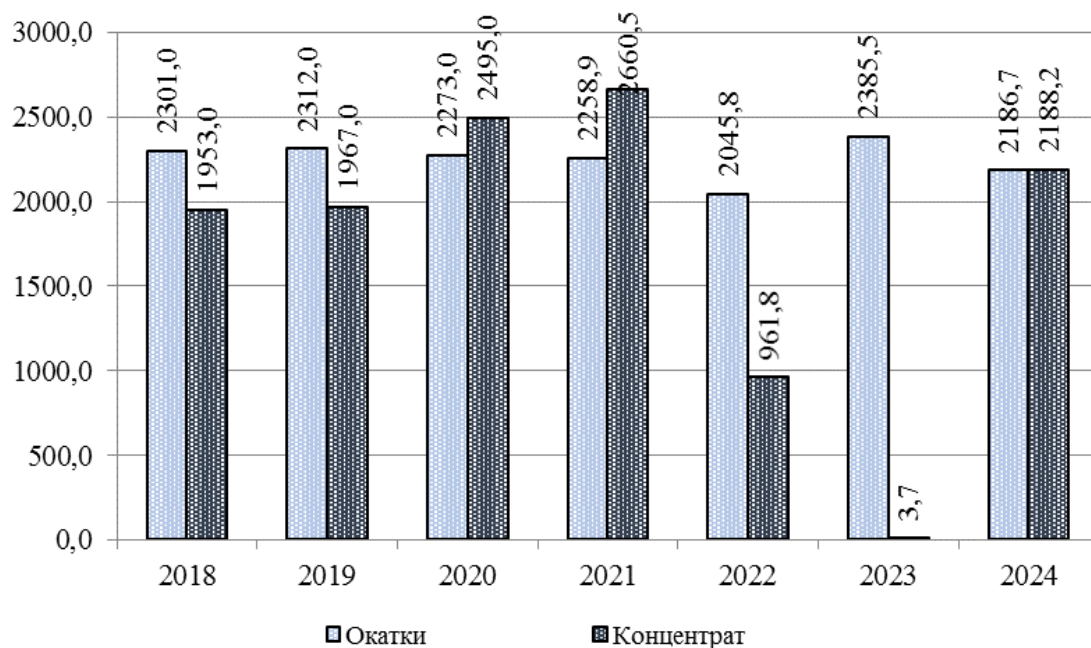

Рис. 2.1. Обсяги виробництва товарної продукції ПрАТ «Центральний ГЗК» за 2015–2022 2022 роки, тис. т.

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Діаграма ілюструє, що протягом у 2018-2021 роках відбувається зростання обсягів виробництва окатків та концентрату у фізичному вираженні. Проте у 2022-2023 роках має місце їх зниження. Скорочення обсягів

виробництва готової продукції пов'язано з початком воєнних дій у лютому 2022 року, що призвело до ускладнення логістики доставки готової продукції споживачам.

Товариство реалізує свою продукцію як на зовнішньому, так і на внутрішньому ринках. Споживчим сегментом продукції Товариства виступає металургійний комплекс. Окатки та концентрат можуть перевозитись на далекі відстані, тому споживчий сегмент Товариства формується на значній за величиною території. Продаж основної продукції здійснювався у понад 10 країн світу. З провідних країн із споживання продукції ПрАТ «ЦГЗК» необхідно відмітити такі, як: Словаччина (близько 55% експорту), Польща (близько 12% експорту), Румунія (біля 11% експорту). Виробництво окатків преміум класу (BF) дозволило реалізувати продукцію на ринок Італії.

Фінансовий аналіз діяльності ПрАТ «ЦГЗК» доцільно розпочати з оцінки його активів та пасивів за даними фінансової звітності (дод. Б1-Б3).

Таблиця 2.1

**Аналіз динаміки активів ПрАТ «Центральний ГЗК»
за 2022-2024 роки, тис. грн.**

Показники	Станом на				Відхилення			Темп росту, %		
	01.01. 2022 р.	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Необоротні активи, в т.ч.	8835436	7520530	6858328	11100957	-1314906	-662202	4242629	85,1	91,2	161,9
основні засоби	7 816 068	6 843 929	6 171 517	10318835	-972139	-672412	4147318	87,6	90,2	167,2
Оборотні активи, в т.ч.	4911482	12580536	13868797	16099282	7669054	1288261	2230485	256,1	110,2	116,1
запаси	769153	690938	743772	421056	-78215	52834	-322716	89,8	107,6	56,6
дебіторська заборгованість	3900328	11517595	12694726	14663112	7617267	1177131	1968386	295,3	110,2	115,5
поточні фінансові інвестиції	103	103	103	103	0	0	0	100,0	100,0	100,0
грошові кошти та їх еквіваленти	21 586	94 582	104 051	856 616	72996	9469	752565	438,2	110,0	823,3
витрати майбутніх періодів	182 068	269 988	270 459	100 426	87920	471	-170033	148,3	100,2	37,1
інші оборотні активи	38 244	7 330	55 686	57 969	-30914	48356	2283	19,2	759,7	104,1
Активи	13746918	20101066	20727125	27200239	6354148	626059	6473114	146,2	103,1	131,2

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Проведений аналіз виявив, що зміна обсягів активів ПрАТ «Центральний ГЗК» має загальну тенденцію до зростання. Так, протягом 2022 року його обсяги зростали на 6354148 тис. грн, або на 46,2%, у 2023 році – 626059 тис. грн, або на 3,1%, а у 2024 році – ще на 31,2%, або на 6473114 тис. грн.

Динаміка загального майна підприємства пояснюється динамікою його складових елементів, зокрема оборотними активами. При цьому вартість необоротних активів ПрАТ «Центральний ГЗК» протягом 2022-2023 років скорочується на 14,9% та на 8,8%, а у 2024 році зростає - на 61,9%. Така ж динаміка має місце і з основними засобами підприємства – вони зростають у 2024 році (на 67,2%) та скорочуються у 2022-2023 роках (на 12,4% та на 9,8%).

В свою чергу, оборотні активи підприємства у 2022 році зростали у 2,5 рази, або на 7669054 тис. грн., у 2023 році на 10,2%, або 1288261 тис. грн. відповідно, а також у 2024 році - на 16,1%, або 2230485 тис. грн. Таку ж тенденцію має і вартість дебіторської заборгованості ПрАТ «Центральний ГЗК» - зростає майже втричі у 2022 році та ще на 10,2% та 15,5% у наступні роки. В цілому таку ситуацію неможна вважати позитивною, оскільки вона свідчить про погіршення розрахунково-платіжної дисципліни на підприємстві.

На відміну від дебіторської заборгованості запаси мають змінну динаміку – темпи їх приросту у 2023 році складають 7,6% та скорочуються у 2022 та 2024 роках на 10,2% та 43,4%.

Привертає увагу динаміка обсягів грошових коштів та їх еквівалентів – у 2022 році вони зростають майже у 4,5 рази, зростання у 2023 році є незначним, проте у 2024 році воно становить 752565 тис. грн, або майже у 8 разів. Така ситуація може бути викликана бажанням підприємства мати запас ліквідності у ризикових умовах, що викликані воєнним станом. Значними темпами зростають інші оборотні активи у 2023 році, проте в цілому їх обсяги не є значними.

У 2022-2024 роках незмінними є обсяги поточних фінансових інвестицій. Витрати майбутніх періодів на кінець 2024 року також скорочуються .

На підприємстві відсутні необоротні активи та групи вибуття.

**Аналіз структури активів ПрАТ «Центральний ГЗК»
за 2022-2024 роки, %**

Показники	Станом на				Відхилення		
	01.01. 2022 р.	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	2022	2023	2024
Необоротні активи, в т.ч.	64,3	37,4	33,1	40,8	-26,9	-4,3	7,7
основні засоби	56,9	34,0	29,8	37,9	-22,8	-4,3	8,2
Оборотні активи, в т.ч.	35,7	62,6	66,9	59,2	26,9	4,3	-7,7
запаси	5,6	3,4	3,6	1,5	-2,2	0,2	-2,0
дебіторська заборгованість	28,4	57,3	61,2	53,9	28,9	3,9	-7,3
поточні фінансові інвестиції	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
грошові кошти та їх еквіваленти	0,2	0,5	0,5	3,1	0,3	0,0	2,6
витрати майбутніх періодів	1,3	1,3	1,3	0,4	0,0	0,0	-0,9
інші оборотні активи	0,3	0,0	0,3	0,2	-0,2	0,2	-0,1
Активи	100,0	100,0	100,0	100,0	x	x	x

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Проведений в табл. 2.2 аналіз свідчить, що структура активів ПрАТ «Центральний ГЗК» за період дослідження суттєво змінилась. Так, на початок 2022 року переважають необоротні активи. Але відповідно до загальної тенденції у грошовому вираженні у 2022-2023 роках їх частка скорочується на 26,9 та 4,3 відсоткові пункти, а у 2024 році навпаки вона зростає на 7,7 відсоткові пункти. У складі необоротних активів поступово скорочується частка основних засобів підприємства – на 22,8 та 4,3 пункти за 2022-2023 роки.

Протилежну тенденцію має частка оборотних активів – зростає за період 2022-2023 років і на кінець 2024 року саме вони є переважаючими. У їх складі в цілому зростає питома вага дебіторської заборгованості. Зміна частки грошових коштів відповідає їх динаміці у грошовому виразі – зростає у 2022 та 2024 роках (на 0,3 та 2,6 пункти).

В цілому найбільш вагомими у структурі майна підприємства є основні

засоби, а також дебіторська заборгованість. Частка інших статей суттєвого впливу не здійснює.

Наступним кроком доцільно провести загальний аналіз джерел фінансування базового підприємства, тобто його капіталу, що проведено в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

**Аналіз динаміки капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК»
за 2022-2024 роки, тис. грн.**

Показники	Станом на				Відхилення			Темп росту, %		
	01.01. 2022 р.	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Власний капітал	9799449	12424380	11090970	14208692	2624931	-1333410	3117722	126,8	89,3	128,1
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1782478	1133811	1090350	1882682	-648667	-43461	792332	63,6	96,2	172,7
Поточні зобов'язання і забезпечення	2164991	6542875	8545805	11108865	4377884	2002930	2563060	302,2	130,6	130,0
Пасиви	13746918	20101066	20727125	27200239	6354148	626059	6473114	146,2	103,1	131,2

Джерело: розраховано автором на основі [56]

В цілому власний капітал ПрАТ «Центральний ГЗК» у 2022 та 2024 роках зростає на 26,8% та 28,1%, проте у 2023 році мало місце його суттєве скорочення – на 10,7%. Навпаки, скорочення обсягів довгострокових зобов'язань і забезпечень – відбувається у 2022 році – на 36,4% та на 3,8% у 2023 році, а у 2024 році вони зростають на 72,7%. Постійно зростаючою є динаміка поточних зобов'язань і забезпечень – вони збільшуються втричі у 2022 році та на 30,6% і 30% у 2023 та 2024 роках.

Оцінка змін у структурі капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» наведена у табл. 2.4.

В структурі пасиву ПрАТ «Центральний ГЗК» найбільшу питому вагу протягом 2022–2024 року займає власний капітал. Але його частка поступово скорочується – на 9,5, 8,3 та 1,3 відсоткові пункти. Слід зазначити, що такі зміни не відповідають динаміці змін обсягів власного капіталу в грошовому виразі на кінець 2024 року.

**Аналіз структури капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК»
за 2022-2024 роки, %**

Показники	Станом на				Відхилення		
	01.01. 2022 р.	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	2022	2023	2024
Власний капітал	71,3	61,8	53,5	52,2	-9,5	-8,3	-1,3
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	13,0	5,6	5,3	6,9	-7,3	-0,4	1,7
Поточні зобов'язання і забезпечення	15,7	32,5	41,2	40,8	16,8	8,7	-0,4
Пасиви	100,0	100,0	100,0	100,0	x	x	x

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Також має місце загальне скорочення питомої ваги довгострокових зобов'язань. Натомість у 2022 та 2023 роках зростає частка поточних зобов'язань. Наочно зміни у структурі капіталу підприємства подано на рис. 2.2:

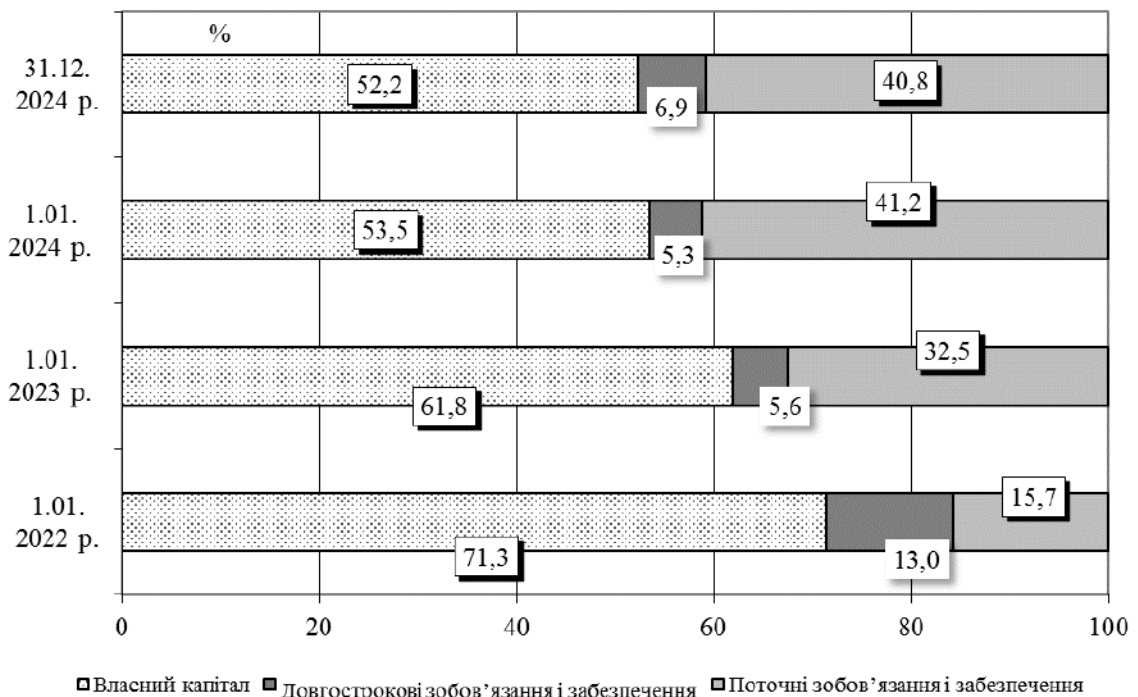

Рис. 2.2. Структура капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» у 2022–2024 роках, %

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Надалі оцінимо платоспроможність підприємства у короткостроковому періоді (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

**Аналіз ліквідності ПрАТ «Центральний ГЗК»
за 2022-2024 роки**

Показники	Станом на				Відхилення		
	01.01. 2022 р.	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	2022	2023	2024
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,01	0,01	0,01	0,08	0,00	0,00	0,06
Коефіцієнт критичної ліквідності	1,91	1,82	1,54	1,41	-0,10	-0,28	-0,12
Коефіцієнт поточної ліквідності	2,27	1,92	1,62	1,45	-0,35	-0,30	-0,17

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Проведений аналіз показав, що значення коефіцієнта абсолютної ліквідності протягом 2022-2024 років не відповідає нормативу, що є негативним для підприємства. Це означає, що підприємство не спроможне в повній мірі покрити свої найбільш термінові борги за рахунок грошових коштів та їх еквівалентів.

Значення коефіцієнта критичної ліквідності у 2022-2024 роках більше за нормативне, хоча за період відбувається його зменшення, що означає можливість покрити короткострокові борги за рахунок грошових коштів та надходжень від дебіторів. Така зміна пояснюється як зростанням обсягів дебіторської заборгованості, в тому числі товарної, ПрАТ «Центральний ГЗК», але і тим, що поточні зобов'язання зростають більшими темпами.

В свою чергу коефіцієнт поточної ліквідності у 2022-2024 входить до меж нормативного значення, але на кінець 2024 року він поступово наближується до його нижньої межі.

Розглянемо далі стан ділової активності ПрАТ «Центральний ГЗК» за допомогою коефіцієнтів (табл. 2.6).

Дані таблиці свідчать, що в цілому динаміка ділової активності ПрАТ «Центральний ГЗК» має негативний характер. Так, з одного боку протягом 2024

року має місце скорочення періодів обороту за всіма показниками запасів, але у 2023 році відбулось їх зростання на більший термін. Така ситуація є негативною, оскільки свідчить про залучення додаткових грошових коштів, вкладених в загальні активи підприємства.

Таблиця 2.6

**Аналіз ділової активності ПрАТ «Центральний ГЗК»
у 2022-2024 роках, дні**

Показники	Рік			Відхилення	
	2022	2023	2024	2023 від 2022	2024 від 2023
Оборотність активів підприємства	424	746	545	321	-201
Оборотність поточних активів	219	483	341	264	-142
Оборотність запасів	27	29	17	2	-12
Оборотність виробничих запасів	11	13	8	2	-5
Оборотність дебіторської заборгованості	193	442	311	249	-131
Оборотність кредиторської заборгованості	73	144	109	71	-34
Операційний цикл	191	326	193	251	-144
Фінансовий цикл	143	241	128	180	-109

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Також негативною тенденцією слід вважати зростання операційного та фінансового циклу у 2023 році, що є свідченням погіршення ефективності діяльності базового підприємства через залучення додаткових коштів для фінансування його діяльності.

Отже, загальний фінансовий стан ПрАТ «Центральний ГЗК» можна вважати задовільним, проте наявними є негативні тенденції.

2.2. Оцінка джерел формування капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК»

Згідно розглянутої у попередньому розділі методики аналіз предмету дослідження слід розпочати з оцінки динаміки окремих елементів джерел фінансування підприємства.

На підставі даних балансу за 2022–2024 роки проведемо аналіз динаміки власного капіталу:

Таблиця 2.7

Аналіз динаміки власного капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» за 2022-2024 роки, тис. грн.

Показники	Станом на				Відхилення			Темп росту, %		
	1.01. 2022 р.	1.01. 2023 р.	1.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Зареєстрований капітал	296635	296635	296635	296635	0	0	0	100,0	100,0	100,0
Капітал у дооцінках	1 206 832	1 349 344	1 088 087	4 595 759	142512	-261257	3507672	111,8	80,6	422,4
Додатковий капітал	239 338	239 338	239 338	239 338	0	0	0	100,0	100,0	100,0
Накопичені курсові різниці	103 628	103 628	103 628	103 628	0	0	0	100,0	100,0	100,0
Резервний капітал	73 238	73 238	73 238	73 238	0	0	0	100,0	100,0	100,0
Нерозподілений прибуток	7 983 406	10465825	9393672	9003722	2482419	-1072153	-389950	131,1	89,8	95,8
Власний капітал	9799449	12424380	11090970	14208692	2624931	-1333410	3117722	126,8	89,3	128,1

Джерело: розраховано автором на основі [56]

З таблиці видно, що статутний капітал ПрАТ «Центральний ГЗК» є незмінним на протязі 2022–2024 років.

Випуск простих іменних акцій ПрАТ «Центральний ГЗК» на загальну суму 296 635 000,00 грн. був зареєстрований 15.04.2014 року. Свідоцтво про реєстрацію випуску акцій видане Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку за номером 34/1/2014. Кількість простих іменних акцій становила 1 186 540 000 штук номінальною вартістю 0,25 грн.

Одна проста акція надає акціонеру один голос для вирішення кожного питання на Загальних зборах акціонерів Товариства, крім випадків проведення кумулятивного голосування.

ПрАТ «Центральний ГЗК» за звітний період не здійснювало викуп

власних акцій. Оскільки акції підприємства за формою існування бездокументарні, тому за звітний період товариство не видавало сертифікатів цінних паперів.

За період дослідження не відбувалося зміни серед акціонерів, яким належать голосуючі акції, розмір пакета яких стає більшим, меншим або рівним пороговому значенню пакета акцій. Власниками пакетів 5% і більше акцій ПрАТ «Центральний ГЗК» є: Metinvest B.V. (Метінвест Б.В.), Нідерланди, що володіє 593 270 000 штук простих іменних акцій, (складає 50% статутного капіталу); Метінвест Менеджмент Б.В. (Metinvest Management B.V.), Нідерланди, що володіє 593 270 000 штук простих іменних акцій (складає 50% статутного капіталу).

Щодо акцій ПрАТ «Центральний ГЗК» не здійснено публічну пропозицію та акції товариства не перебувають у лістингу на фондових біржах, а також не включені до біржового реєстру жодної з бірж.

Динаміка капіталу у дооцінках в абсолютному виразі протягом 2022 та 2024 років характеризується значним зростанням. Він наявний на початок 2022 року в обсязі 1206832 тис. грн., зростає у 2022 році на 11,8%, а у 2024 році – ще майже у 4 рази.

Додатковий капітал є незмінним. Також незмінним є і резервний капітал підприємства протягом усього періоду. Він використовується для покриття непередбачених витрат і збитків. Також слід відмітити, що за останні роки підприємство не здійснювало відрахувань з прибутку до резервного капіталу.

Нерозподілений прибуток відображає суму прибутку, яка реінвестована у підприємство. ПрАТ «Центральний ГЗК» протягом 2022 року отримав чистий прибуток, який збільшив суму накопичених нерозподілених прибутків минулих періодів. Протягом 2022 року їх обсяги зростають на 31,1%, або 24824189 тис. грн. Але надалі відбувається скорочення за цією статтею – на 1072153 тис. грн., або на 10,2% у 2023 році та на 389950 тис. грн, або на 4,2% у 2024 році.

В цілому власний капітал ПрАТ «Центральний ГЗК» у 2022-2024 роках зростає.

Згідно рішень Загальних зборів акціонерів дивіденди за результатами фінансово-господарської діяльності товариства у 2022-2023 роках не нараховувались та не виплачувались. 14.06.2024 р. загальними зборами акціонерного товариства прийнято рішення про виплату дивідендів, яка здійснювалась кількома частками, пропорційно всім особам, що мають право на отримання дивідендів.

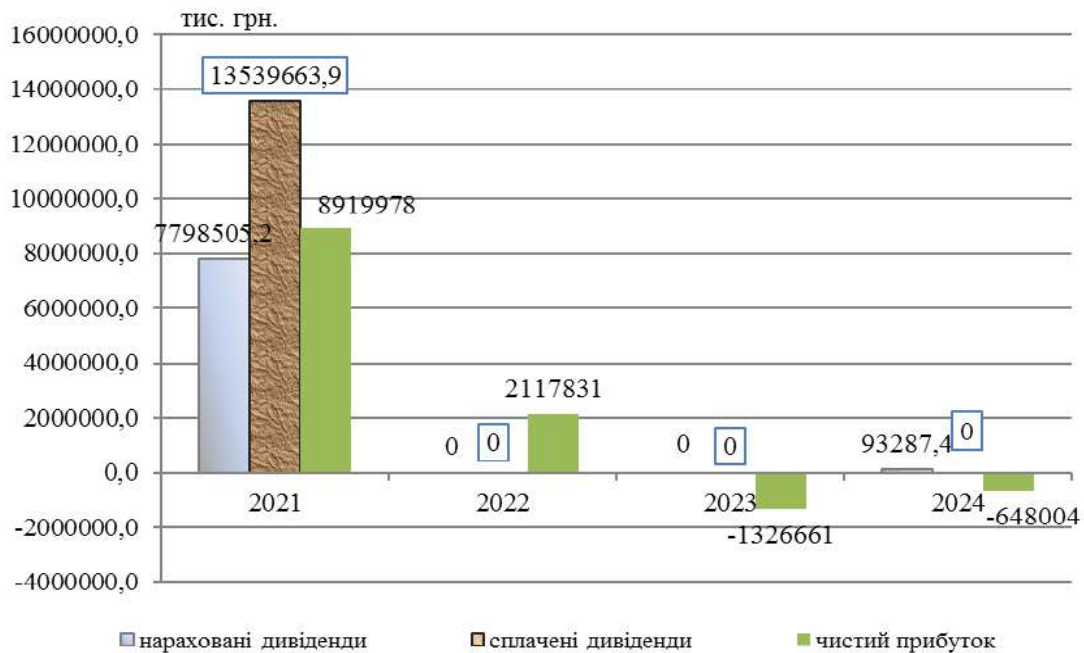

Рис. 2.3. Характеристика дивідендної політики ПрАТ «Центральний ГЗК» у 2022–2024 роках

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Наступним кроком проведемо оцінку структури власного капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» (табл. 2.8).

З таблиці видно, що в структурі власного капіталу найбільшу питому вагу займає нерозподілений прибуток. Також протягом 2022 року його частка зростає на 2,8 відсоткові пункти, у 2023 році - на 0,5 пункти, проте скорочується на 21,3 пункти у 2024 році не дивлячись на динаміку цієї статті у грошовому вираженні. Слід відмітити, що в цілому протилежні коливання має питома вага капіталу у дооцінках.

Частка статутного капіталу в структурі власного капіталу є невеликою і також зменшується на кінець 2024 року до 2,1 відсоткових пунктів. Також

зменшується і частка резервного капіталу.

Таблиця 2.8

**Аналіз структури власного капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» за
2022-2024 роки, %**

Показники	Станом на				Відхилення		
	01.01. 2022 р.	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	2022	2023	2024
Зареєстрований капітал	3,0	2,4	2,7	2,1	-0,6	0,3	-0,6
Капітал у дооцінках	12,3	10,9	9,8	32,3	-1,5	-1,0	22,5
Додатковий капітал	2,4	1,9	2,2	1,7	-0,5	0,2	-0,5
Накопичені курсові різниці	1,1	0,8	0,9	0,7	-0,2	0,1	-0,2
Резервний капітал	0,7	0,6	0,7	0,5	-0,2	0,1	-0,1
Нерозподілений прибуток	81,5	84,2	84,7	63,4	2,8	0,5	-21,3
Власний капітал	100,0	100,0	100,0	100,0	x	x	x

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Отже, динаміка власного капіталу прямо залежить від відповідних змін у розмірах нерозподілених прибутків та капіталу у дооцінках. Оскільки нерозподілені прибутки підприємства формуються під впливом обсягів чистих прибутків або збитків за відповідний період, наступним етапом дослідження виступає оцінка особливостей формування фінансового результату ПрАТ «Центральний ГЗК» за останні роки (табл. 2.9).

Проведений аналіз виявив, що відбувається значне скорочення чистого доходу від реалізації продукції підприємства на 8191060 тис. грн., або на 36,3% та на 4501184 тис. грн, або на 31,4% відповідно за 2022-2023 роки, проте за 2024 рік ситуація покращується і виручка підприємства зростає на 5977194 тис. грн., або на 60,7%. Негативними є зміни в собівартості. Так, вона зростає у 2022 році на 5,3%, та ще на 42% у 2024 році. Також її скорочення у 2023 році відбувається повільніше, ніж скорочення виручки. Найгіршим чином ситуація склалася у 2022 році, коли собівартість зростала при скороченні доходу.

Ключовим фактором, що негативно вплинув на формування чистого доходу від реалізації є воєнні дії на території України та пов'язані з ними наслідки та ризики.

Таблиця 2.9

**Аналіз динаміки формування чистого прибутку
ПрАТ «Центральний ГЗК» у 2014-2024 роках, тис. грн.**

Показники	Рік				Відхилення			Темп росту, %		
	2021	2022	2023	2024	2022 від 2021	2023 від 2022	2024 від 2023	2022	2023	2024
Чистий дохід від реалізації продукції	22545072	14354012	9852828	15830022	-8191060	-4501184	5977194	63,7	68,6	160,7
Собівартість реалізації продукції	9233036	9726718	8852917	12567425	493682	-873801	3714508	105,3	91,0	142,0
Валовий прибуток	13312036	4627294	999911	3262597	-8684742	-3627383	2262686	34,8	21,6	326,3
Інші операційні доходи	67 563	1 443 309	1 054 037	360 258	1375746	-389272	-693779	2136,2	73,0	34,2
Адміністративні витрати	158 782	162 309	169 514	131 091	3527	7205	-38423	102,2	104,4	77,3
Витрати на збут	1 728 353	2 013 251	1 860 415	3 653 173	284898	-152836	1792758	116,5	92,4	196,4
Інші операційні витрати	676 878	884 946	1 250 311	351 635	208068	365365	-898676	130,7	141,3	28,1
Фінансові результати від операційної діяльності	10815586	3010097	-1226292	-513044	-7805489	-4236389	713248	27,8	-	41,8
Інші фінансові доходи	190 883	9 749	11 961	6 528	-181134	2212	-5433	5,1	122,7	54,6
Інші доходи	63 915	2 780	1 000	394	-61135	-1780	-606	4,3	36,0	39,4
Фінансові витрати	186 491	295 412	235 698	245 711	108921	-59714	10013	158,4	79,8	104,2
Інші витрати	0	128 614	49 518	27 227	128614	-79096	-22291	-	38,5	55,0
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	10883893	2598600	-1498547	-779060	-8285293	-4097147	719487	23,9	-	52,0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	-1963915	-480769	171886	131 056	1483146	652655	-40830	24,5	-	76,2
Чистий прибуток (збиток)	8919978	2117831	-1326661	-648004	-6802147	-3444492	678657	23,7	-	48,8

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Зокрема, у 2022 році через блокування та закриття морських портів підприємство не мало можливості своєчасно та в повному обсязі відвантажувати продукцію іноземним споживачам. На території України частина споживачів припинила свою діяльність, що теж зумовило скорочення реалізації. На зростання собівартості вплинули зміни цін на сировину та матеріали. Так, у 2022 році в Україні зафіксований високий рівень інфляції внутрішніх цін. При цьому відчутно зросли тарифи на електроенергію. Ціни по іншим позиціям сировини та матеріалів впродовж 2022-2024 роках зросли в

середньому на 30-50%.

Результатом цього стало зниження валового прибутку за результатами 2022-2023 років.

У 2022 та 2024 роках інші операційні доходи перевищують інші операційні витрати. При цьому витрати скорочуються тільки у 2024 році майже у 3 рази. Зростання інших операційних доходів має місце лише у 2022 році, а у 2023-2024 роках вони суттєво скорочуються – на 27% та 65,8%. Цей факт, а також постійне зростання адміністративних витрат та витрат на збут, визначає формування операційного збитку ПрАТ «Центральний ГЗК» у 2023-2024 роках, хоча у попередні періоди операційний прибуток був наявний.

Також у 2021–2024 роках загальні обсяги всіх видів фінансові витрати перевищують фінансові доходи. Але, не дивлячись на це, за період 2022-2023 років на підприємстві фінансовий результат до оподаткування поступово скорочується, а формування збитку до оподаткування зумовлене головним чином результатами операційної діяльності

Не дивлячись на суттєві витрати з податку на прибуток ПрАТ «Центральний ГЗК» вистачає попереднього фінансового результату на виплату податку на прибуток і підприємство отримує чистий прибуток у 2021-2022 роках. Кінцевий результат діяльності за 2023-2024 роки є збитковим.

Наступним кроком дослідження оцінимо таке джерело фінансування підприємства як позиковий капітал. Проведемо аналіз динаміки позикових коштів ПрАТ «Центральний ГЗК».

З таблиці 2.10 видно, що динаміка обсягів позикового капіталу базового підприємства має загальну тенденцію до зростання – на 94,5%, на 25,5% та на 34,8% у 2022-2024 роках. Такі зміни викликані коливаннями обсягів різних складових за різні роки. Зокрема, довгострокові зобов'язання скорочуються у 2022-2023 роках та зростають у 2024 році, а поточні – мають тенденцію до постійного зростання, а тому саме вони визначають динаміку обсягів позикового капіталу.

У складі довгострокових зобов'язань ПрАТ «Центральний ГЗК»

довгострокові кредити банків несуттєво зростають протягом 2022 року та скорочуються на кінець 2024 року майже в 1,5 рази. Термін погашення кредиту встановлений до грудня 2027 року. По кредиту використовується плаваюча ставка.

Таблиця 2.10

**Аналіз динаміки позикового капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» у
2022-2024 роках, тис. грн.**

Показники	Станом на				Відхилення			Темп росту, %		
	01.01. 2022 р.	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Відстрочені податкові зобов'язання	-	10 280	-	524 590	10280	-10280	524590	-	0,0	-
Пенсійні зобов'язання	1 137 392	626 913	721 533	1 090 788	-510479	94620	369255	55,1	115,1	151,2
Довгострокові кредити банків	285 839	288 643	234 662	162 843	2804	-53981	-71819	101,0	81,3	69,4
Інші довгострокові зобов'язання	263 708	178 746	96 103	41 838	-84962	-82643	-54265	67,8	53,8	43,5
Довгострокові забезпечення	95 539	29 229	38 052	62 623	-66310	8823	24571	30,6	130,2	164,6
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1782478	1133811	1090350	1882682	-648667	-43461	792332	63,6	96,2	172,7
Кредиторська заборгованість	2001577	3787097	4080738	5539883	1785520	293641	1459145	189,2	107,8	135,8
Поточні забезпечення	158 802	142 241	137 921	101 859	-16561	-4320	-36062	89,6	97,0	73,9
Інші поточні зобов'язання	4 612	2 613 537	4 327 146	5467123	2608925	1713609	1139977	56668	165,6	126,3
Поточні зобов'язання і забезпечення	2164991	6542875	8545805	11108865	4377884	2002930	2563060	302,2	130,6	130,0
Позиковий капітал	3947469	7676686	9636155	12991547	3729217	1959469	3355392	194,5	125,5	134,8

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Інші довгострокові зобов'язання підприємства щороку скорочуються – на 32,2%, 46,2% та на 56,5%. Вони представлені переважно платежами за оренду земельних ділянок та інших основних засобів. Обсяги довгострокових забезпечень зростають у 2023-2024 роках на 30,2%, та 64,6% і представлені довгостроковою частиною зобов'язань по пенсійній програмі. Значними є обсяги відстрочених податкових зобов'язань на кінець 2024 року.

У складі поточних зобов'язань і забезпечень відсутні короткострокові кредити банків, видані векселі та доходи майбутніх періодів.

У складі короткострокової заборгованості динаміка кредиторської заборгованості має загальну тенденцію до зростання. Так, протягом 2022 року її обсяги зростають на 1785520 тис. грн., або на 89,2%, у 2023 році вони зростали на 293641 тис. грн., або на 7,8% та ще 1459145 тис. грн., або на 35,8% відповідно у 2024 році. В цілому значно зросли інші поточні зобов'язання.

Отже, саме динаміка кредиторської заборгованості визначила зміни поточних зобов'язань.

ПрАТ «Центральний ГЗК» не розміщувало процентні облігації, дисконтні облігації, цільові (безпроцентні) облігації, похідні цінні папери та будь-які інші цінні папери випуск яких підлягає реєстрації.

Таблиця 2.11

**Аналіз структури позикового капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» за
2022-2024 роки, %**

Показники	Станом на				Відхилення		
	01.01. 2022 р.	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	2022	2023	2024
Відстрочені податкові зобов'язання	0,0	0,1	0,0	4,0	0,1	-0,1	4,0
Пенсійні зобов'язання	28,8	8,2	7,5	8,4	-20,6	-0,7	0,9
Довгострокові кредити банків	7,2	3,8	2,4	1,3	-3,5	-1,3	-1,2
Інші довгострокові зобов'язання	6,7	2,3	1,0	0,3	-4,4	-1,3	-0,7
Довгострокові забезпечення	2,4	0,4	0,4	0,5	-2,0	0,0	0,1
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	45,2	14,8	11,3	14,5	-30,4	-3,5	3,2
Кредиторська заборгованість	50,7	49,3	42,3	42,6	-1,4	-7,0	0,3
Поточні забезпечення	4,0	1,9	1,4	0,8	-2,2	-0,4	-0,6
Інші поточні зобов'язання	0,1	34,0	44,9	42,1	33,9	10,9	-2,8
Поточні зобов'язання і забезпечення	54,8	85,2	88,7	85,5	30,4	3,5	-3,2
Позиковий капітал	100,0	100,0	100,0	100,0	x	x	x

Джерело: розраховано автором на основі [56]

З таблиці видно, що в структурі позикового капіталу найбільшу питому вагу займають поточні зобов'язання і забезпечення. До того ж у 2022-2023 роках вона зростає на 30,4 та 3,5 пункти. Це пояснюється їх динамікою в грошовому виразі. Відповідно скорочується питома вага довгострокових

зобов'язані і забезпечень.

У складі довгострокових зобов'язань переважна частка протягом усього періоду дослідження належить пенсійним зобов'язанням, але відповідно до їх динаміки в грошовому виразі, їх частка зменшувалась у 2022 році. Також скоротилась частка довгострокових банківських кредитів.

У складі короткострокових зобов'язань переважна частка належить кредиторській заборгованості, питома вага якої дещо скорочується у 2022-2023 роках. Значним є зростання питомої ваги інших поточних зобов'язань на підприємстві.

Надалі оцінимо більш поглиблено динаміку та структуру кредиторської заборгованості підприємства за складовими (табл. 2.12 та 2.12).

Таблиця 2.12

Аналіз динаміки кредиторської заборгованості ПрАТ «Центральний ГЗК» у 2012-2014 роках, тис. грн.

Показники	Станом на				Відхилення			Темп росту, %		
	01.01. 2022 р.	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	13 392	116 157	123 398	125 646	102765	7241	2248	867	106	101,8
за товари, роботи, послуги	1 560 981	2 287 320	2 407 699	3 312 255	726339	120379	904556	146,5	105,3	137,6
за розрахунками з бюджетом	346 427	82 409	134 040	104 041	-264018	51631	-29999	23,8	162,7	77,6
за розрахунками зі страхування	13 398	8 662	11 126	8 601	-4736	2464	-2525	64,7	128,4	77,3
за розрахунками з оплати праці	47 088	31 500	40 925	31 396	-15588	9425	-9529	66,9	129,9	76,7
за одержаними авансами	6 203	1 243 763	1 345 778	1 845 488	1237560	102015	499710	20051	108,2	137,1
за розрахунками з учасниками	14 088	17 286	17 772	112 456	3198	486	94684	122,7	102,8	632,8
Кредиторська заборгованість	2001577	3787097	4080738	5539883	1785520	293641	1459145	189,2	107,8	135,8

Джерело: розраховано автором на основі [56]

З таблиці 2.12 видно, що загальною тенденцією кредиторської заборгованості є зростання.

Поточна частина заборгованості за довгостроковими кредитами станом на

31 грудня 2024 року склала 125646 тисяч гривень та відображена у складі поточної кредиторської заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями.

Динаміка кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги також в цілому зростає – на 46,5% у 2022 році, на 5,3% у 2023 році, та у 2024 році на 37,6%. Така динаміка обсягів товарної кредиторської заборгованості є в цілому негативною, оскільки свідчить, що підприємство не розраховується за своїми боргами. З іншого боку, саме товарна кредиторська заборгованість може вважатись для підприємства безоплатним джерелом фінансування поточних потреб. Тобто для ПрАТ «Центральний ГЗК» важливим є відстеження термінів погашення кредиторської заборгованості та недопущення її прострочення та нарахування штрафних санкцій.

Слід також відмітити значні обсяги зростання заборгованості за розрахунками за одержаними авансами – у 200 разів відповідно за 2022 рік та ще на 8,2% та 37,1% у 2023-2024 роках. В цілому така ситуація не може вважатись позитивною. За всіма іншими складовими має місце поступове зростання у 2022-2024 роках.

Таблиця 2.13

Аналіз структури кредиторської заборгованості ПрАТ «Центральний ГЗК» за 2022-2024 роки, %

Показники	Станом на				Відхилення		
	01.01. 2022 р.	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	2022	2023	2024
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	0,7	3,1	3,0	2,3	2,4	0,0	-0,8
за товари, роботи, послуги	78,0	60,4	59,0	59,8	-17,6	-1,4	0,8
за розрахунками з бюджетом	17,3	2,2	3,3	1,9	-15,1	1,1	-1,4
за розрахунками зі страхування	0,7	0,2	0,3	0,2	-0,4	0,0	-0,1
за розрахунками з оплати праці	2,4	0,8	1,0	0,6	-1,5	0,2	-0,4
за одержаними авансами	0,3	32,8	33,0	33,3	32,5	0,1	0,3
за розрахунками з учасниками	0,7	0,5	0,4	2,0	-0,2	0,0	1,6
Кредиторська заборгованість	100,0	100,0	100,0	100,0	x	x	x

Джерело: розраховано автором на основі [56]

З таблиці видно, що в структурі кредиторської заборгованості переважає заборгованість за товари, роботи, послуги. Її частка на початок 2022 року складає 78%, проте вона скорочується протягом всіх років дослідження.

Позитивним є скорочення питомої ваги поточної заборгованості за розрахунками з бюджетом та зі страхування.

Привертає увагу ситуація на кінець 2022 року, коли на підприємстві суттєво збільшились зобов'язання за одержаними авансами, через що саме вони мають суттєву питому вагу у складі кредиторської заборгованості на кінець періоду дослідження.

Отже, стан та формування капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» задовільним вважати неможна.

2.3. Оцінка структури капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» та її впливу на ринкову вартість

Наступним етапом дослідження є оцінка показників структури капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» за допомогою фінансових коефіцієнтів, які розраховані на підставі фінансової звітності за допомогою Microsoft Excel, а їх результати та аналіз проведено в таблиці 2.14.

Аналіз виявив скорочення коефіцієнта автономії і на кінець 2024 року він становить 52%. Відповідно коефіцієнт фінансової залежності має тенденцію до зростання, що свідчить про зменшення частки власних джерел фінансування в структурі капіталу підприємства. Але зазначені коефіцієнти знаходяться в межах нормативів, що є свідченням нормальної ситуації на підприємстві.

Позитивно характеризує загальну ситуацію наявність чистих та власних оборотних коштів протягом 2022-2024 років, хоча за останні роки вони і скорочуються. Причинами цього стало значне скорочення власного капіталу при одночасному зростанні оборотного. В цілому це позитивно характеризує

співвідношення між активами і пасивами підприємства і може свідчити про тимчасові проблеми на підприємстві.

Таблиця 2.14

**Аналіз показників структури капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК»
у 2022-2024 роках**

Показники	Станом на				Відхилення		
	01.01. 2022 р.	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	2022	2023	2024
Коефіцієнт автономії	0,71	0,62	0,54	0,52	-0,09	-0,08	-0,01
Коефіцієнт фінансової залежності	0,29	0,38	0,46	0,48	0,09	0,08	0,01
Коефіцієнт левериджу	0,40	0,62	0,87	0,91	0,22	0,25	0,05
Чисті оборотні кошти, тис. грн.	2746491	6037661	5322992	4990417	3291170	-714669	-332575
Власні оборотні кошти, тис. грн.	964013	4903850	4232642	3107735	3939837	-671208	-1124907
Коефіцієнт маневрування	0,10	0,39	0,38	0,22	0,30	-0,01	-0,16
Коефіцієнт фінансової стабільності	2,48	1,62	1,15	1,09	-0,86	-0,47	-0,06
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,84	0,67	0,59	0,59	-0,17	-0,09	0,00
Коефіцієнт фінансового левериджу	0,18	0,09	0,10	0,13	-0,09	0,01	0,03

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Відповідно негативним є скорочення коефіцієнта маневрування власним капіталом на кінець періоду дослідження

Коефіцієнт фінансового левериджу скоротився протягом 2022 року і дещо зростав у 2023-2024 роках, що свідчить про збільшення фінансового ризику через зростання залежності підприємств від довгострокових зобов'язань (які також зростали). Проте за все роки він не перетинає меж нормативу, тобто ПрАТ «Центральний ГЗК» здатне виконати власні довгострокові зобов'язання.

Коефіцієнт фінансової стійкості ПрАТ «Центральний ГЗК» поступово скорочується у 2022-2023 роках. Отже, підприємство має достатньо стабільних джерел для фінансування своєї діяльності.

Наступним кроком оцінимо ефективність використання капіталу на підприємстві, в цілому та за складовими елементами (табл. 2.15):

Таблиця 2.15

**Аналіз ефективності використання капіталу ПрАТ «Центральний
ГЗК» за 2022-2024 роки, дні**

Показники	Рік			Відхилення	
	2022	2023	2024	2023 від 2022	2024 від 2023
Оборотність капіталу підприємства	424	746	545	321	-201
Оборотність кредиторської заборгованості	73	144	109	71	-34
Оборотність кредиторської заборгованості товарної	48	86	65	38	-21
Оборотність кредиторської заборгованості нетоварної	23	54	42	31	-12
Оборотність власного капіталу	279	430	288	151	-142
Оборотність позикового капіталу	146	316	257	171	-59
Оборотність короткострокових зобов'язань	109	276	223	166	-52
Оборотність довгострокових зобов'язань	37	41	34	4	-7

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Проведений аналіз показників ефективності виявив негативні тенденції. Можна побачити, що ефективність використання всіх видів капіталу на підприємстві в 2023 році порівняно з 2022 м погіршилась. Так, має місце зростання періоду обороту за всіма показниками. Причинами цього стало, зокрема, зростання чистої виручки від реалізації продукції нижчими темпами, ніж зростання обсягів власного та позикового капіталу та їх складових. Разом з тим, в 2024 році порівняно з 2023 роком ситуація виправляється, відбувається прискорення показників ефективності за усіма елементами капіталу, що в першу чергу пов'язано із зростанням а у 2024 році – її відповідне скорочення при нижчих темпах скорочення капіталу.

Аналіз рентабельності, наведений в таблиці 2.16 показав, що у 2022-2023 роках через скорочення обсягів чистого прибутку відбувається зниження показників рентабельності капіталу як в цілому, так і за складовими елементами. Тому вже у 2023 році всі значення є негативними через

сформований чистий збиток.

Таблиця 2.16

Аналіз рентабельності капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» за 2022-2024 роки, %

Показники	Рік			Відхилення	
	2022	2023	2024	2023 від 2022	2024 від 2023
Рентабельність капіталу	12,51	-6,50	-2,70	-19,01	3,79
Рентабельність власного капіталу	19,06	-11,28	-5,12	-30,34	6,16
Рентабельність позикового капіталу	36,44	-15,33	-5,73	-51,76	9,60
Рентабельність короткострокових зобов'язань	48,64	-17,58	-6,59	-66,23	10,99
Рентабельність довгострокових зобов'язань	145,24	-119,30	-43,59	-264,54	75,70

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Тобто для підвищення ефективності використання капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» необхідним є забезпечення прибутковості його діяльності. Разом з тим можна сказати, що до моменту настання збитковості підприємство ефективніше використовує позиковий капітал, ніж власний.

Наступним кроком визначимо силу дії фінансового леверіджу для всього наявного на підприємстві позикового капіталу. Відповідний аналіз проведено в таблиці 2.17:

Таблиця 2.17

**Аналіз сили дії фінансового леверіджу
ПрАТ «Центральний ГЗК» за 2022-2024 роки, тис. грн.**

Показники	Рік			Відхилення	
	2022	2023	2024	2023 від 2022	2024 від 2023
Дохід до відрахування процентів та податків	3010097	-1226292	-513044	-4236389	713248
Сплачені проценти за позиковими коштами	295412	235698	245711	-59714	10013
Рівень фінансового важеля (DFL)	1,11	0,84	0,68	-0,27	-0,16

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Проаналізувавши результати розрахунків, можна зазначити, що протягом 2022–2024 років сила дії фінансового леверіджу має постійну динаміку до зниження. Так, протягом 2023 року вона зменшується на 0,27% а протягом 2024 року скорочується ще на 0,16%. Отримані результати означають, що при зростанні доходу до вирахування процентів та податків на 1% акціонери у 2023 році не максимізують свій дохід, а у 2024 році зростання операційного прибутку на 1% викликає скорочення доходу на акцію на 0,68%. Проте скорочення рівня фінансового леверіджу свідчить про зниження і фінансового ризику.

Наступним кроком необхідно оцінити ефект фінансового леверіджу для підприємства (табл. 2.18).

Таблиця 2.18

Аналіз ефекту фінансового леверіджу

ПрАТ «Центральний ГЗК» за 2022-2024 роки, тис. грн.

Показники	Рік			Відхилення	
	2022	2023	2024	2023 від 2022	2024 від 2023
Середньорічна сума власного капіталу, тис. грн.	11111915	11757675	12649831	645760,5	892156
Середньорічна сума позикового капіталу, тис. грн.	5812078	8656421	11313851	2844343	2657431
Середньорічна сума загального капіталу, тис. грн.	16923992	20414096	23963682	3490104	3549587
Сума валового прибутку без процентів за кредит, тис. грн.	4627294	999911	3262597	-3627383	2262686
Коефіцієнт валової рентабельності активів (без урахування витрат зі сплати відсотків), %	27,34	4,90	13,61	-22,44	8,72
Проценти за кредит, тис. грн.	295412,0	235698,0	245711,0	-59714	10013
Сума валового прибутку з урахуванням процентів за кредит, тис. грн.	4331882,0	764213	3016886	-3567669	2252673
Податок на прибуток, тис. грн.	-480769	171886	131056	652655	-40830
Чистий прибуток, тис. грн.	2117831	-1326661	-648004	-3444492	678657
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу, %	19,06	-11,28	-5,12	-30,34	6,16
Ефект фінансового леверіджу	9,55	1,31	8,39	-8,23	7,08

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Результати проведених розрахунків свідчать, що чим вищий рівень позикового капіталу в структурі загального капіталу підприємства, тим більший рівень прибутку воно отримує на власний капітал.

Протягом періоду дослідження податковий коректор залишався постійним (оскільки ставка податку не змінювалась). Зміни відбувались у диференціалі та коефіцієнті фінансового леверіджу.

Зокрема, можна побачити, що у 2024 році ефект фінансового леверіджу зростав порівняно з 2023 роком. Це було викликано в першу чергу змінами диференціалу, який до того ж мав позитивне значення.

У 2023 році ситуація була інакшою, і диференціал мав від'ємне значення. Як наслідок, це призвело до зниження коефіцієнта рентабельності власного капіталу, тобто використання позикового капіталу підприємством має від'ємний ефект.

Одним з методів оцінки капіталізації підприємства є розрахунок його ринкової вартості методом дисконтування Cash-Flow. Показник Free Cash-flow характеризує сумарну величину чистих грошових потоків підприємства в результаті операційної та інвестиційної діяльності.

Окремими вітчизняними методиками рекомендується помилковий підхід, згідно з яким за базу для дисконтування пропонується брати чистий Cash-flow по підприємству від усіх видів діяльності - операційної, інвестиційної та фінансової. Саме останній показник зумовлює хибність розрахунків, оскільки фінансовий Cash-flow визначається з урахуванням виплати дивідендів, повернення внесків інвесторів тощо. Для дисконтування ж слід приймати саме величину грошового потоку, на яку можуть претендувати інвестори, що й характеризується показником FCF.

Ставку дисконтування для цілей оцінки вартості підприємства розраховуємо на основі використання моделі середньозваженої вартості капіталу (WACC).

Середньозважена вартість капіталу є тим більш наочним показником, оскільки враховує співвідношення між власним та позиковим капіталом

підприємства

Обчислимо вартість підприємства за методом дисконтування Cash-Flow (табл. 2.19).

Таблиця 2.19

Оцінка ринкової вартості ПрАТ «Центральний ГЗК» методом дисконтування Cash-Flow за 2022-2024 роки

Показники	Рік			Відхилення	
	2022	2023	2024	2023 від 2022	2024 від 2023
Чистий рух коштів від операційної діяльності	830466	908196	1430211	77730	522015
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-745230	-793876	-562931	-48646	230945
Free Cash-Flow	85236	114320	867280	29084	752960
Ставка дисконтування	1,47	1,14	0,90	0,10	1,18
Сумарна теперішня вартість грошових потоків	81586	111764	859516	30178	747752

Джерело: розраховано автором на основі [56]

Оскільки у 2022-2024 роках ПрАТ «Центральний ГЗК» не сплачувало дивіденди, складова WACC за власним капіталом визначається як 0.

Проведені розрахунки свідчать, що відмова від виплати дивідендів знижує вартість підприємства, зокрема через зниження грошового потоку. Разом з тим, надзначні обсяги виплачених дивідендів суттєво збільшують вартість капіталу підприємства (його ставку дисконтування). При відмові від виплати дивідендів WACC визначається на основі вартості позикового капіталу. І чим його обсяги більші, тим вищою є середньозважена вартість капіталу.

Таким чином, ПрАТ «Центральний ГЗК» для фінансування своєї діяльності використовує широке коло джерел, надаючи перевагу, в першу чергу, власним. Зростання обсягів позикового капіталу впливає на ризиковість діяльності підприємства та на його вартість.

2.4. Порівняльний аналіз показників структури капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» з іншими підприємствами галузі

Забезпечення функціональної ефективності суб'єктів господарювання в сучасних економічних умовах потребує використання специфічних аналітичних інструментів для його галузевого позиціонування, зіставленні показників діяльності, виявлення відмінностей, тенденцій і рівня ефективності.

Одним із фундаментальних інструментів у цій площині виступає бенчмаркінг, який трактується як системний, перманентний процес компаративного оцінювання операційної діяльності, бізнес-процесів та продуктів організації відносно параметрів підприємств-еталонів (лідерів галузі). Дана методологія орієнтована на ідентифікацію репрезентативних «найкращих практик» (Best Practices) з їх подальшою адаптивною імплементацією для інтенсифікації власної результативності.

У системі стратегічного та операційного менеджменту бенчмаркінг функціонує як діагностичний апарат, що дозволяє об'єктивувати рівень релевантності організації ринковим вимогам, визначити стратегічні розриви (gap-analysis) між фактичними та еталонними показниками, а також детермінувати каузальні зв'язки виявлених девіацій. Його застосування активізує приховані внутрішні резерви зростання, оптимізує управлінську архітектуру та сприяє вдосконаленню системи адміністрування в цілому.

Концептуальна мета бенчмаркінгу полягає у зміцненні конкурентного статусу організації через трансфер та адаптацію прогресивного досвіду провідних суб'єктів ринку. Це забезпечує валідність стратегічного цілепокладання, сприяє мінімізації трансакційних та операційних витрат, підвищує якісну детермінацію продукції та стимулює інноваційну активність.

Наукова та практична значущість бенчмаркінгу зумовлена його здатністю забезпечувати континуальне вдосконалення діяльності на основі запозичення найефективніших управлінських і виробничих парадигм. Це робить бенчмаркінг критичним чинником сталого функціонування організацій в

умовах високої волатильності та гіперконкуренції.

На відміну від традиційного порівняльного аналізу, бенчмаркінг має виражений праксеологічний та стратегічний характер. Він виходить за межі формального зіставлення статистичних індикаторів, фокусуючись на глибинному дослідженні чинників успіху лідерів ринку та методологічно обґрунтованій інтеграції їхнього досвіду в специфічне середовище власного підприємства.

У роботі пропонується провести бенчмаркінг, зорієнтований на конкурентів. Підприємствами, з якими буде проводитись порівняння основних фінансових показників, є ПрАТ «Суха Балка» та ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат»

ПрАТ «Суха Балка» на сьогоднішній день є одним із найбільших підприємств в Україні, яке займається видобутком залізної руди підземним способом.

Основним видом продукції ПрАТ «Суха Балка» є агломераційна залізна руда, що постачається на комбінати металургійного комплексу для використання в металургійному виробництві. Товарна продукція, що реалізується на експорт, має вміст заліза 60%, а на внутрішньому ринку (металургійним комбінатам України) продукція має вміст заліза 56-60%.

ПрАТ «Інгулецький ГЗК» – це також одне з найбільших в Україні виробників залізорудного концентрату із вмістом заліза від 64% до 67%.

Спеціалізацією підприємства є видобуток сирової залізної руди для виробництва залізорудного агломераційного магнетитового концентрату, який використовується для подальшої переробки в металургійній промисловості для виготовлення чавуну та сталі.

Всі підприємства належать до вертикально-інтегрованих структур. ПрАТ «Суха Балка» входить до складу групи ДСН. ПрАТ «Інгулецький ГЗК» та ПрАТ «Центральний ГЗК» входять до складу Групи Метінвест, яка здійснює стратегічне управління гірничо-металургійним бізнесом Групи СКМ.

Звітність підприємств, обраних для порівняння, наведена у додатках В1-

В8.

Порівняльний аналіз почнемо з дослідження показників ліквідності.

Таблиця 2.20

**Порівняльний аналіз показників ліквідності
підприємств гірничодобувної галузі**

Показник	ПрАТ «Інгулецький ГЗК»			ПрАТ «Суша Балка»			ПрАТ «Центральний ГЗК»		
	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,00	0,01	0,01	4,20	2,92	1,85	0,01	0,01	0,08
Коефіцієнт критичної ліквідності	1,40	1,43	1,46	4,51	3,05	1,93	1,82	1,54	1,41
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,46	1,45	1,48	5,25	3,42	2,12	1,92	1,62	1,45

Джерело: розраховано автором на основі [54, 56, 60]

Якщо аналізувати отримані результати, то слід відзначити, що протягом 2023–2024 років підприємства Групи Метінвест мали низький рівень ліквідності за показником абсолютної ліквідності, тобто були в недостатній мірі забезпечено готівковими коштами. ПрАТ «Суша Балка» навпаки мало надмірний їх обсяг. Але, на кінець 2024 року ситуація покращується. Найкращий стан за показником абсолютної ліквідності склався у ПАТ «Центральний ГЗК».

Що стосується критичної ліквідності, то можна вважати, що на всіх підприємствах значення цього показника перевищують норматив, проте на кінець 2024 року відбувається його зниження. Така ситуація пояснюється значними обсягами дебіторської заборгованості на всіх зазначених підприємствах.

Аналогічною є тенденція з коефіцієнтом поточної ліквідності. Так, на початок 2023 року він є більшим нормативу у ПрАТ «Суша Балка», проте за період аналізу має місце його скорочення та на кінець 2024 року всі підприємства здатні розрахувати за своїми поточними зобов'язаннями.

Найкращою ситуація склалася у ПрАТ «Суха Балка».

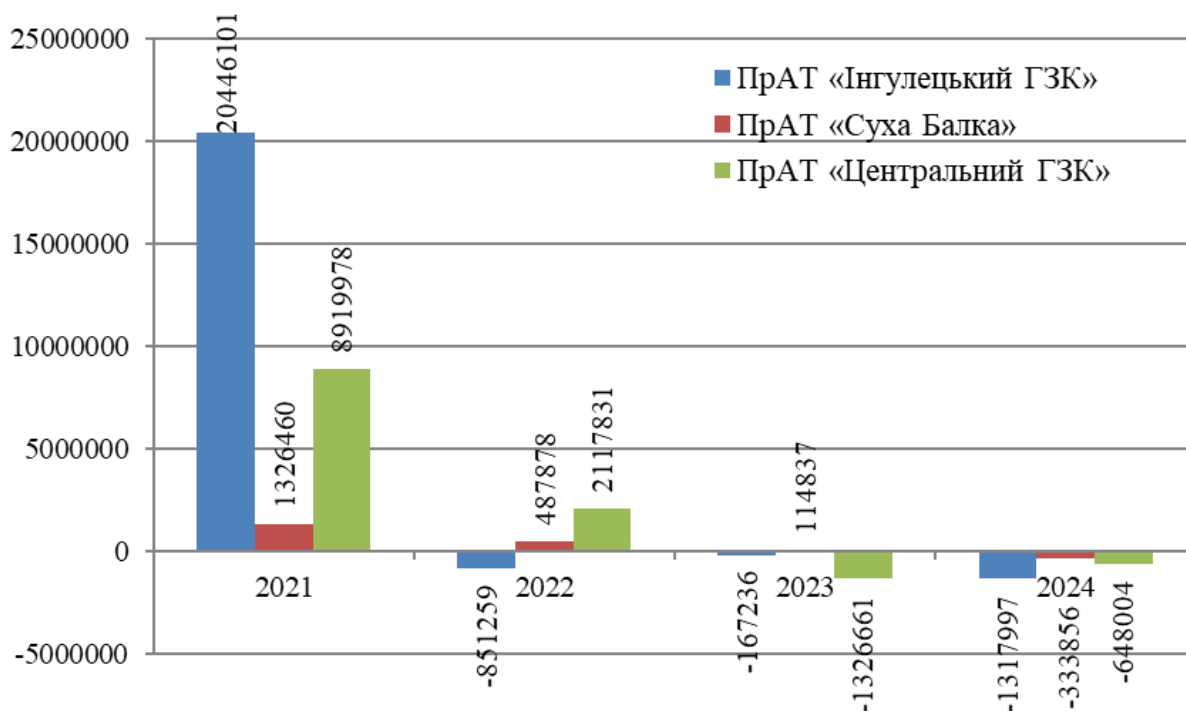

Рис. 2.4. Динаміка чистого прибутку підприємств гірничодобувної галузі у 2021-2024 роках, тис. грн.

Джерело: розраховано автором на основі [54, 56, 60]

Дані рисунку 2.4 свідчать, що найбільш успішним підприємством може вважатись ПрАТ «Суха Балка», оскільки він мав прибуткову діяльність у 2023 році, коли інші підприємства отримали збиток. ПрАТ «Інгулецький ГЗК» знаходиться на останньому місці серед порівнюваних.

Фінансові результати порівнюваних підприємств у значній мірі залежать від:

- воєнних дій на території України, в тому числі від порушення логістики;
- наслідків енергетичної кризи;
- загального зростання цін та зміни валютних курсів;
- світових факторів, які впливають на ціни на сталь і залізну руду;
- фіскальної та економічної політики, що реалізовується урядом України;
- політики головної компанії щодо принципів включення підприємств на вертикально інтегрований процес виробництва сталі.

Наступним етапом дослідження необхідно оцінити зміни у структурі капіталу ПрАТ «Інгулецький ГЗК» та ПрАТ «Суха Балка».

Слід відмітити, що капітал ПрАТ «Інгулецький ГЗК» за 2022 рік суттєво скоротився, але протягом 2023–2024 років зростає. При цьому для підприємства характерним є значні коливання обсягів власного та позикового капіталу. Головним фактором скорочення власного капіталу є обсяги чистого прибутку, які реінвестуються в діяльність підприємства та збільшують статтю нерозподілений прибуток у 2023 році та сума чистого збитку у 2024 році. Що стосується позикового капіталу, то його частка в загальних пасивах підприємств є меншою. Переважну частку в ньому складають короткострокові зобов'язання, які протягом 2023 року зростають, а у 2024 році навпаки скорочуються. Наочно співвідношення між власним та позиковим капіталом ПрАТ «Інгулецький ГЗК» протягом усього періоду дослідження наведена на рисунку 2.5:

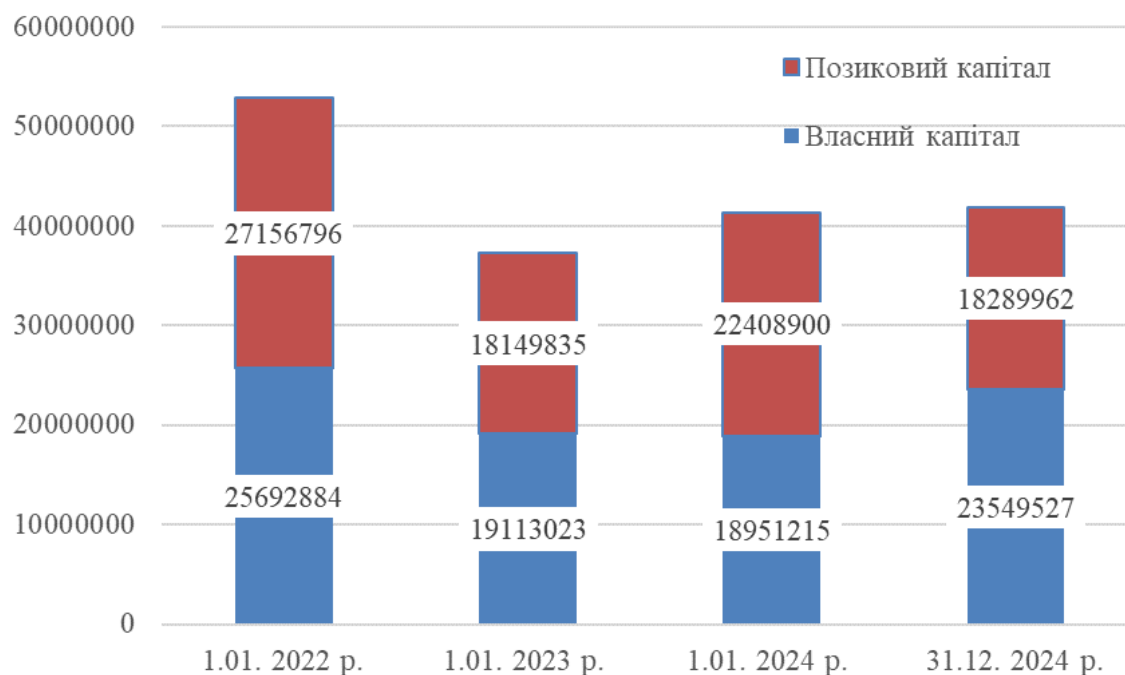

Рис. 2.5. Співвідношення між власним та позиковим капіталом ПрАТ «Інгулецький ГЗК» у 2022–2024 роках

Джерело: розраховано автором на основі [54]

Загальні обсяги пасивів ПрАТ «Суха Балка» протягом 2022–2024 років

значно скорочується. Проте таке скорочення відбувається кожний рік з різних причин. Так, протягом 2023 року відбувається зростання власного капіталу, а у 2022 році – позикового при одночасному скороченні власних коштів підприємства. Причинами цього також є динаміка фінансового результату діяльності ПрАТ «Суха Балка». Так, через значні обсяги чистих збитків у 2024 році на підприємстві скорочується нерозподілений прибуток. Наочно співвідношення між власним та позиковим капіталом ПрАТ «Суха Балка» наведена на рисунку 2.6.

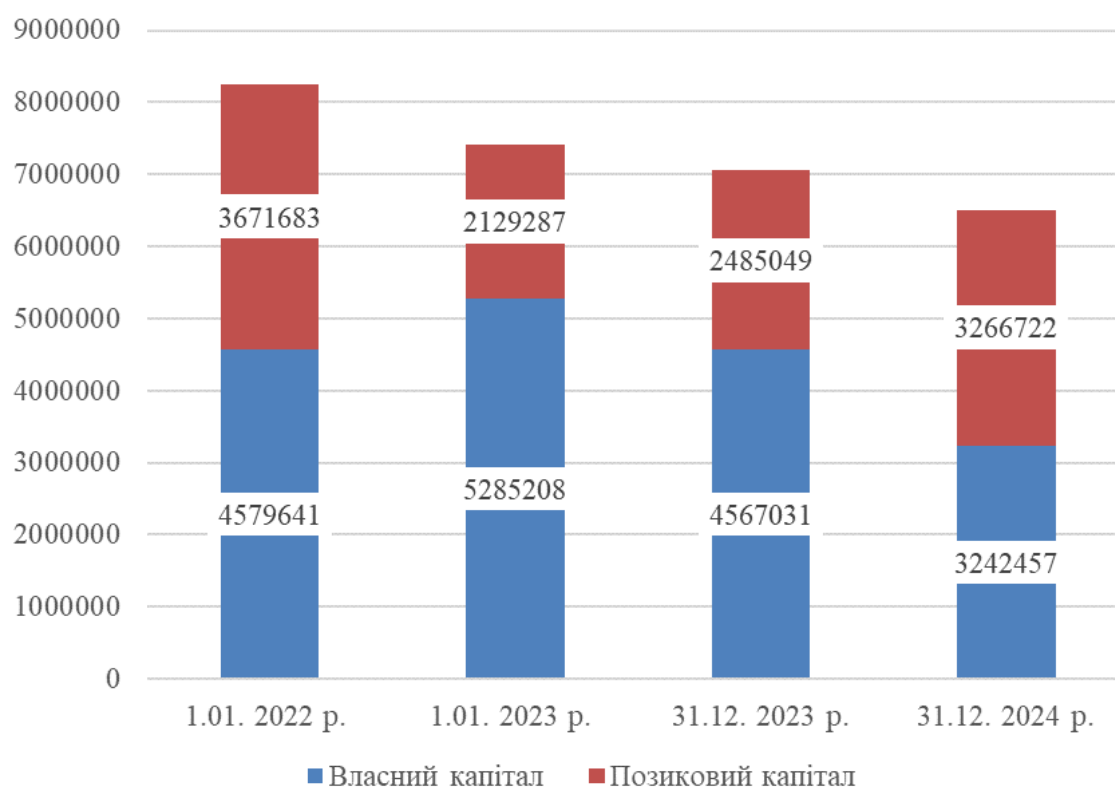

Рис. 2.6. Співвідношення між власним та позиковим капіталом ПрАТ «Суха Балка» у 2022– 2024 роках

Джерело: розраховано автором на основі [60]

Порівнюючи результати аналізу динаміки та структури капіталу ПрАТ «Інгулецький ГЗК», ПрАТ «Суха Балка» та ПрАТ «Центральний ГЗК» можна сказати, що капітал всіх підприємств має загальну тенденцію до скорочення. Слід також зазначити, що динаміка змін у власному капіталі на всіх підприємствах залежить від фінансових результатів діяльності, тобто прибутки

чи збитки отримує підприємство за відповідний рік.

Співвідношення між власним та позиковим капіталом тісно впливає на фінансову стійкість та стабільність підприємства (табл. 2.21).

Таблиця 2.21

**Порівняльний аналіз показників структури капіталу
підприємств гірничодобувної галузі**

Показник	ПрАТ «Інгулецький ГЗК»			ПрАТ «Суша Балка»			ПрАТ «Центральний ГЗК»		
	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.	01.01. 2023 р.	01.01. 2024 р.	31.12. 2024 р.
Коефіцієнт автономії	0,51	0,46	0,56	0,71	0,65	0,50	0,62	0,54	0,52
Коефіцієнт фінансової залежності	0,49	0,54	0,44	0,29	0,35	0,50	0,38	0,46	0,48
Коефіцієнт левериджу	0,95	1,18	0,78	0,40	0,54	1,01	0,62	0,87	0,91
Чисті оборотні кошти, тис. грн.	7606075	9342250	7520195	4122611	3554606	2475063	6037661	5322992	4990417
Власні оборотні кошти, тис. грн.	6042403	7798437	4916933	2964390	2538298	1409115	4903850	4232642	3107735
Коефіцієнт маневрування	0,32	0,41	0,21	0,56	0,56	0,43	0,39	0,38	0,22
Коефіцієнт фінансової стабільності	1,05	0,85	1,29	2,48	1,84	0,99	1,62	1,15	1,09
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,55	0,50	0,63	0,87	0,79	0,66	0,67	0,59	0,59
Коефіцієнт фінансового левериджу	0,08	0,08	0,11	0,22	0,22	0,33	0,09	0,10	0,13

Джерело: розраховано автором на основі [54, 56, 60]

Проведені розрахунки виявили, що найвищу фінансову стійкість має ПрАТ «Центральний ГЗК». Протягом досліджуемого періоду воно працювало головним чином за рахунок власних коштів. Негативним є скорочення коефіцієнта автономії у ПрАТ «Суша Балка», який на кінець 2024 року досягає критичної межі. Разом з тим, коливання зазначеного коефіцієнта у ПрАТ «Інгулецький ГЗК» також є негативними.

Відповідно, оскільки у підприємств зростає борговий капітал, коефіцієнт левериджу зростає на кінець 2024 року.

Негативним для всіх підприємств є поступове скорочення чистих та власних оборотних коштів, хоча на кожен дату вони наявні. Це значить, що

власного капіталу підприємств вистачає для фінансування мінімуму оборотних коштів, необхідних для безперебійного функціонування підприємства.

Негативним для ПрАТ «Суха Балка» є скорочення коефіцієнта фінансової стабільності та зростання коефіцієнта фінансового леверіджу.

Отже, більш фінансово стійким може вважатись ПрАТ «Центральний ГЗК», далі – ПрАТ «Інгулецький ГЗК», а потім – ПрАТ «Суха Балка».

Щоб зробити висновки щодо ефективності використання капіталу на базовому підприємстві, порівняємо відповідні показники з показниками підприємств галузі. Розрахунки проведено в здійснено при допомозі Microsoft Excel. Для зручності проведення аналізу показники зведено до таблиці 2.22.

Таблиця 2.22

Порівняльний аналіз показників ефективності використання капіталу підприємств гірничодобувної галузі

Показники	ПрАТ «Інгулецький ГЗК»		ПрАТ «Суха Балка»		ПрАТ «Центральний ГЗК»	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Оборотність капіталу підприємства	1670	1922	891	1052	746	545
Оборотність кредиторської заборгованості	434	424	97	193	144	109
Оборотність кредиторської заборгованості товарної	140	223	25	26	86	65
Оборотність кредиторської заборгованості нетоварної	287	194	72	166	54	42
Оборотність власного капіталу	809	982	607	606	430	288
Оборотність позикового капіталу	861	940	284	446	316	257
Оборотність короткострокових зобов'язань	795	844	150	285	276	223
Оборотність довгострокових зобов'язань	66	96	134	162	41	34
Рентабельність капіталу	-0,43	-3,17	1,59	-4,92	-6,50	-2,70
Рентабельність власного капіталу	-0,88	-6,20	2,33	-8,55	-11,28	-5,12
Рентабельність позикового капіталу	-0,82	-6,48	4,98	-11,61	-15,33	-5,73

Джерело: розраховано автором на основі [54, 56, 60]

З таблиці видно, що більш ефективно власний капітал використовується у ПрАТ «Центральний ГЗК» – лише на цьому підприємстві періоди обороту складових капіталу (власного та позикового) не тільки є найменшими, але і

скорочуються у 2024 році. На другому місці за ефективністю знаходиться ПрАТ «Суха Балка». Взагалі негативною є тенденція показників термінів оборотності до зростання, оскільки свідчить про те, що кошти, вкладені у капітал підприємств повертаються повільніше.

Щодо рентабельності, то всі підприємства за результатами 2024 року мають від'ємні показники, при цьому у ПрАТ «Інгулецький ГЗК» ситуація навіть погіршується.

Підсумовуючи можна сказати, що серед порівнюваних підприємств ПрАТ «Центральний ГЗК» займає перше місце за рентабельністю та ефективністю використання капіталу, а також фінансовою стійкістю діяльності, друге місце за ступенем короткострокової платоспроможності (ліквідності) та рівнем прибутку. Слід відмітити, що для всіх підприємств характерне погіршення фінансового стану, збитковість та скорочення власного капіталу при одночасному зростанні боргового.

Висновки до розділу 2

Базовим підприємством для аналізу є приватне акціонерне товариство «Центральний ГЗК», яке займається відкритим видобутком руд чорних металів, їх збагаченням та виготовленням концентрату та обкотишів.

Зміна обсягів активів ПрАТ «Центральний ГЗК» має загальну тенденцію до зростання. При цьому протягом 2022-2023 років скорочується вартість необоротних активів, хоча у 2024 році вона зростає. Таку ж динаміку мають і основні засоби. Щороку суттєво зростали оборотні активи підприємства, в тому числі за рахунок дебіторської заборгованості. Привертає увагу зростання грошових коштів та їх еквівалентів, особливо у 2024 році.

Структура активів ПрАТ «Центральний ГЗК» за період дослідження суттєво змінилась. Якщо на початок 2022 року переважають необоротні активи,

то на кінець 2024 року переважною є частка оборотних активів, у складі яких ключову роль відіграє дебіторська заборгованість.

Власний капітал ПрАТ «Центральний ГЗК» у 2022 та 2024 роках зростає, проте у 2023 році відбувалось його скорочення. Зменшення обсягів довгострокових зобов'язань і забезпечень відбувається у 2022-2023 роках, а у 2024 році вони зростають. Постійно зростаючою є динаміка поточних зобов'язань і забезпечень.

ПрАТ «Центральний ГЗК» в цілому може вважатись ліквідним, оскільки на кінець періоду дослідження відповідні коефіцієнти або входять до нормативу, або перевищують його.

Негативною тенденцією в діяльності базового підприємства є зростання періоду обороту активів, а також їх елементів у 2023 році .

Зареєстрований, додатковий та резервний капітали ПрАТ «Центральний ГЗК» є незмінним на протязі 2022–2024 років. Нерозподілений прибуток протягом 2022 року зростає, але у наступні роки скорочується. Причинами цього є значні обсяги чистих збитків за результатами діяльності у 2023-2024 роках.

До 2022 року підприємство нарощувало обсяги виробництва товарної продукції, але потім ситуація змінюється – суттєво скорочуються обсяги реалізації через об'єктивні причини, що пов'язанні з воєнним станом та військовими діями, ускладненою логістикою та втратою частини споживачів.

Відповідно чистий дохід від реалізації продукції зростав у 2021 році та скорочувалась у 2022-2024 роках. Собівартість продукції зростає у 2022 році та 2024 роках, а її скорочення у 2023 році відбувається повільніше, ніж скорочення виручки. Це зумовлює валового прибутку у 2022-2023 роках та його зростання у 2024 році. Слід відмітити, що найбільш суттєвим фактором, який визначив збитковість операційної діяльності у 2024 році стало зростання витрат на збут. Як наслідок, з урахуванням динаміки фінансових доходів та витрат, підприємство формує від'ємний фінансовий результат від звичайної діяльності, та в кінцевому підсумку – чистий збиток.

Динаміка боргового капіталу базового підприємства має загальну тенденцію до зростання. У його складі довгострокові зобов'язання скорочуються у 2022-2023 роках, а поточні – щороку зростають, а тому саме вони визначають динаміку обсягів позикового капіталу.

У складі короткострокової заборгованості значно зростає кредиторська заборгованість, в тому числі за товари, роботи, послуги, а також за розрахунками з учасниками та за одержаними авансами. Така ж динаміка є характерною для інших поточних зобов'язань.

У структурі позикового капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» протягом періоду дослідження найбільшу частку займають короткострокові зобов'язання та забезпечення.

Аналіз показників структури капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» виявив, що власний капітал суттєво скорочується, що в цілому свідчить про недостатню стійкість підприємства та його обмежену здатність виконувати фінансові зобов'язання.

Слід відмітити, в 2024 році порівняно з 2023 роком ефективність використання всіх видів капіталу на підприємстві покращилась, коли відбулось зростання ефективності використання як капіталу в цілому, так і всіх його складових елементів, хоча у 2023 році ситуація погіршилась більш значно.

Протягом 2022–2024 років сила дії фінансового леверіджу має постійну динаміку до зниження, тобто при зростанні доходу до вирахування процентів та податків на 1% акціонери у 2023 році не максимізують свій дохід, а у 2024 році зростання операційного прибутку на 1% викликає скорочення доходу на акцію на 0,68%.

У 2024 році ефект фінансового леверіджу зростав порівняно з 2023 роком. Це було викликано в першу чергу змінами диференціалу, який до того ж мав позитивне значення. У 2023 році ситуація змінюється, тобто використання позикового капіталу підприємством має від'ємний ефект.

Відмова від виплати дивідендів знижує вартість підприємства, зокрема через зниження грошового потоку. Також при відмові від виплати дивідендів

WACC визначається на основі вартості позикового капіталу. І чим його обсяги більші, тим вищою є середньозважена вартість капіталу.

Порівняння з іншими підприємствами галузі виявило, що ПрАТ «Центральний ГЗК» займає перше місце за рентабельністю та ефективністю використання капіталу, а також фінансовою стійкістю діяльності, друге місце за ступенем короткострокової платоспроможності (ліквідності) та рівнем прибутку. Слід відмітити, що для всіх підприємств характерне погіршення фінансового стану, збитковість та скорочення власного капіталу при одночасному зростанні боргового.

РОЗДІЛ 3

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ КАПІТАЛІЗАЦІЇ ПРАТ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГЗК» В ПРОЦЕСІ ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ

3.1. Управління інтелектуальним капіталом як фактор зростання ринкової вартості підприємства

У сучасній економіці ринкова вартість компанії часто значно перевищує вартість її фізичних активів завдяки брендам та технологіям. Для України це особливо актуально, оскільки відволікання уваги та ресурсів на виживання в умовах війни суттєво гальмує новітні процеси, що йдуть у світі в цьому розрізі.

Світова тенденція показує, що інтелектуальний капітал стає ключовим активом, який включає інтелектуальну власність, знання, навички (людський капітал) та відносини. Вартість такого капіталу стає все більш залежною від невиробничих технологій, зокрема штучного інтелекту, що формує «AI+» моделі та інтелект-карти оцінювання для синергетичного ефекту та створення додаткової вартості в цифровій економіці.

Аргументи за капіталізацію інтелектуального капіталу сьогодні наступні.

По-перше, швидкість змін. Технології оновлюються швидше, ніж зношуються верстати. Навчання персоналу — єдиний спосіб не залишитися позаду.

По-друге, інноваційні прориви. Тільки через розвиток інтелекту створюються унікальні продукти, які неможливо просто скопіювати. Сьогодні частота та темпи таких процесів зашкалюють.

По-третє, ефект масштабування. Інформацію та знання можна використовувати нескінченно багатьом людям одночасно, на відміну від фізичної сировини.

Дамо визначення інтелектуального капіталу як сукупності знань, навичок,

досвіду працівників та інтелектуальних активів (патентів, брендів, баз даних), які підприємство використовує для створення вартості. Нашому базовому підприємству також терміново потрібно розробити та впровадити заходи щодо оцінки, юридичного оформлення, закріплення прав власності тощо, та проводити постійну роботу з управління вартістю цього капіталу.

Методи та моделі управління, що застосовуються до звичних та давно зрозумілих складових капіталу підприємств суттєво відрізняються за своїми характеристиками від тих, що потрібно впроваджувати для інтелектуальної складової. Це диктується властивостями (табл. 3.1):

Таблиця 3.1

Порівняння інтелектуального та фізичного капіталу підприємств

Характеристика	Фізичний капітал	Інтелектуальний капітал
Знос	Фізично зношується з часом	Морально застаріває, але може розвиватися
Копіювання	Легко купити аналогічне	Важко відтворити (унікальність досвіду)
Дохідність	Спадаюча віддача	Зростаюча віддача за рахунок інновацій

Джерело: сформульовано автором

Для того, щоб керувати зазначеними процесами, слід розбити дії та заходи на кілька напрямків в залежності від видів та типів інтелектуального капіталу, які виокремлюються за власними особливими характеристиками. На сьогодні виділяють наступні складові структури:

- людський капітал: знання, креативність та здоров'я співробітників.
- структурний (організаційний) капітал: корпоративна культура, системи управління, ПЗ та патенти
- реляційний (споживчий) капітал: відносини з клієнтами, репутація бренду, лояльність партнерів.

Відповідно, слід обрати та виокремити заходи за напрямками.

Розвиток людського капіталу має включати інвестиції в навчання

персоналу як фактор зростання гудвілу компанії.

Капіталізація брендів та патентів розпочинається з офіційної оцінки та постановки на баланс торгових марок, що підвищує чисту вартість активів.

Впровадження інновацій - чи не найнедооцінена складова, що реалізується дуже часто лише формально документально, але сьогодні потребує відповідального та чіткого впровадження рекомендацій щодо цифровізації процесів (ERP-системи, ШІ), це зробить бізнес привабливішим для інвесторів кратно.

Сьогодні саме для великих підприємств, що існують з радянських часів та важко впроваджують нові підходи у менеджмент нематеріальних активів, особливо важливо “все розкласти по полицках” - надати чіткий та зрозумілий алгоритм застосування вищенаведених рекомендацій. Прикладом тому наведемо наступний порядок управління об'єктами прав інтелектуальної власності (ОПВ) (рис. 3.1).

Процес є циклічним та безперервним, адже розробка, набуття права власності, комерціалізація та трансфер об'єктів інтелектуальної власності є тривалим і складним процесом і вимагає врахування життєвого циклу результатів науково-технічної творчості та обмеження технологій з боку технічних, ринкових та соціальних факторів.

В якості критеріїв оцінки ефективності оперативного управління інтелектуальною власністю пропонуються наступні:

кількість чинних об'єктів права інтелектуальної власності;

відсоток результатів науково-технічної творчості, що використовуються у господарській діяльності підприємства;

відсоток продажу нових або вдосконалених продуктів у загальному обсязі продажу;

частка заощаджень внаслідок використання нових або вдосконалених процесів і технологій у загальних витратах на науково-дослідні роботи, роботу з управління вартістю кінцевого результату як саме інтелектуального капіталу, а також підвищення його вартості та підтримання високої ефективності

функціонування в екосистемі суб'єкта господарювання.

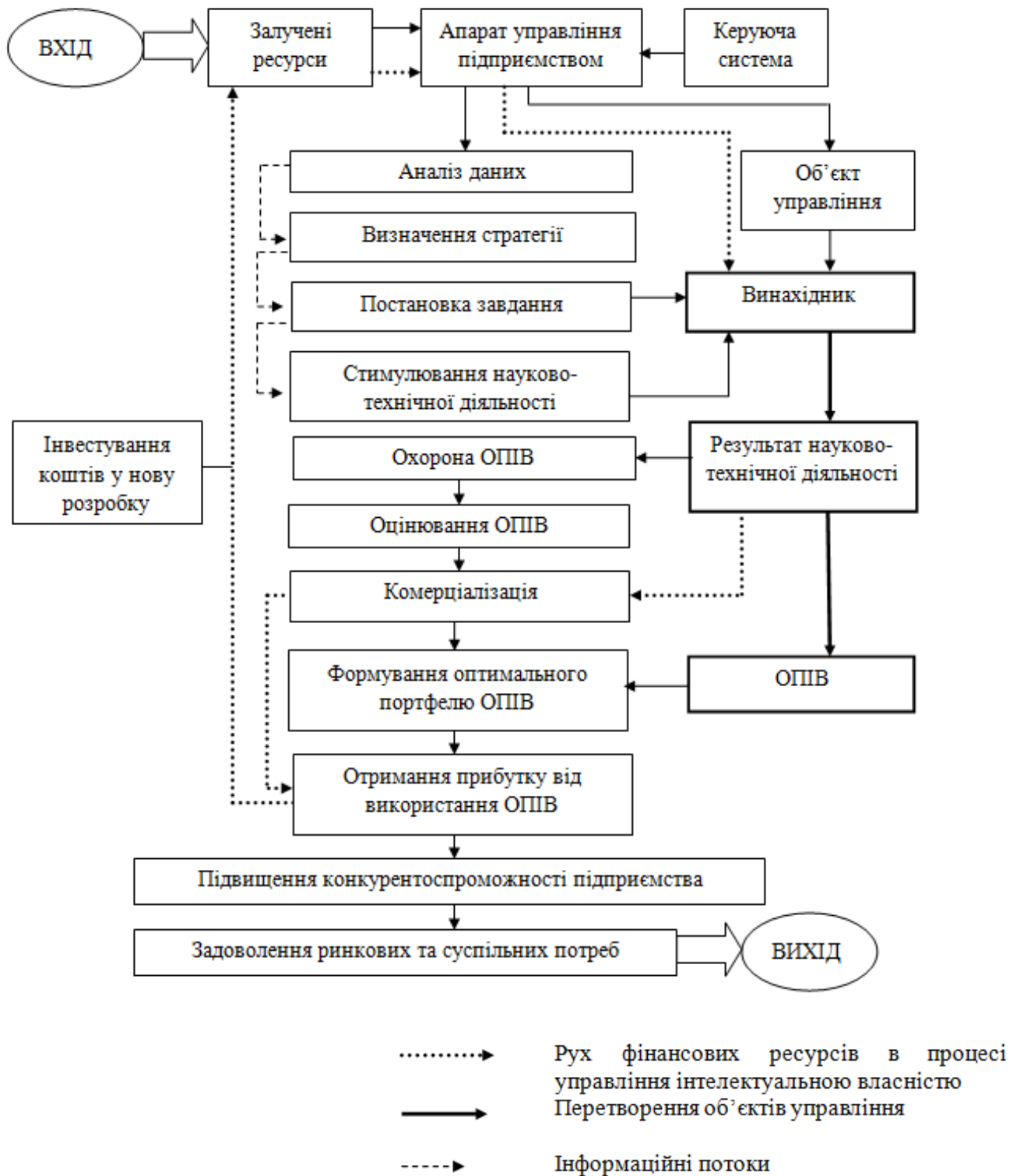

Рис. 3.1. Алгоритм управління інтелектуальною власністю підприємства

Джерело: сформульовано автором

Маємо чіткий і зрозумілий порядок кроків із визначення об'єкта інтелектуальної власності, порядку його фіксації, оцінювання, фінансування, вбудовування в систему функціонування, відстеження роботи та коригування як роботи, так і переоцінки, підвищення вартості тощо.

На даний час визначають наступні основні стратегії управління інтелектуальною власністю:

- стратегія створення інтелектуальної власності – активний розвиток та створення нових інтелектуальних активів, таких як патенти, авторські права, та товарні знаки, вона дозволяє суб'єктам господарювання посилити свої позиції на ринку та розширити портфель інноваційних продуктів;

- стратегія захисту інтелектуальної власності – захист існуючих інтелектуальних активів від порушення з боку інших суб'єктів (робота з підготовки, перевірки та подання документів на патенти, ліцензії, інші будь-які права тощо);

- стратегія ліцензування інтелектуальної власності – дозволяє іншим організаціям використовувати інтелектуальні активи підприємства в обмін на винагороду;

- стратегія управління портфелем інтелектуальної власності – оцінка всього портфеля інтелектуальних активів підприємства та прийняття рішень щодо того які з них варто зберігати, розвивати, ліцензувати, або ж експлуатацію яких варто припинити (така стратегія спрямована на оптимізацію вартості портфеля інтелектуальної власності);

- стратегія партнерства та співробітництва – суб'єкти господарювання можуть укладати партнерські угоди з іншими організаціями для спільного використання інтелектуальних активів або ж для спільного розвитку нових продуктів та технологій.

Значення цих стратегій полягає в можливості досягнення низки цілей. Вони допомагають суб'єктам господарювання захищати свою інтелектуальну власність від порушень, стимулюють подальший розвиток інновацій та нових продуктів, а також підвищують вартість підприємства шляхом укладання

вигідних ліцензійних угод та оптимізації використання інтелектуальних активів для досягнення стратегічних бізнес цілей.

Тому у сучасному бізнес-середовищі, де інтелектуальна власність набуває все більшого значення, зазначені стратегії стають необхідними інструментами для успішного управління інтелектуальним капіталом (рис. 3.2):

Рис. 3.2. Складові стратегії управління інтелектуальним капіталом підприємства

Джерело: сформовано автором

З рисунку бачимо, що всі дії в управлінні інтелектуальним капіталом спрямовані в унісон з метою підприємництва – на отримання прибутку – як шляхом забезпечення високої прибутковості основної діяльності, так і отримання додаткових прибутків від використання вже безпосередньо

нематеріальних активів.

Отже, на сьогодні дана складова капіталу стає вкрай важливою для кожного бізнесу і в подальшому набуватиме все більшої ваги. Формула вартості підприємства сьогодні диктується умовами розвитку технологій:

Ринкова ціна компанії = Матеріальні активи + Інтелектуальний капітал.

Тому терміново потрібні різнобічні заходи щодо оцінки, юридичного оформлення, закріплення прав власності тощо. І повсякчас тепер потрібно буде зміцнювати та підвищувати у вартісній оцінці цей вид капіталу.

Для ПрАТ “Центральний ГЗК” на сьогодні рекомендуємо наступні етапи для початку впровадження управління інтелектуальним капіталом.

По-перше, провести аудит знань: з’ясувати та задокументувати унікальні навички працівників всіх рівнів, створити внутрішні бази даних для перетворення людського капіталу в структурний, щоб в подальшому до цих баз застосовувати нові цифрові технології з обробки та вчасного реагування для підвищення якості знань.

По-друге, запровадити Continuous Learning: створити систему постійного мікронавчання - через мобільні додатки або корпоративні курси, що вже підтримуватиме вартість інтелектуального капіталу та заважатиме знеціненню .

По-третє, впровадити захист інтелектуальної власності: вчасно реєструвати торгові марки, патенти та авторські права на власне програмне забезпечення, коригування його та впроваджені особливі галузеві уточнення, коефіцієнти тощо.

По-четверте, проводити постійну роботу з підвищення репутації (бренду): активно інвестувати у відгуки клієнтів та соціальну відповідальність (споживчий капітал), провадити роботу із нагадування про себе у засобах масової інформації як в Україні, так і за кордоном в позитивному ключі саме щодо свого розвитку в галузі цифровізації, інтелектуалізації, впровадження інновацій в цих сферах.

3.2. Рекомендації з підвищення ефективності управління власним та борговим капіталом ПрАТ «Центральний ГЗК»

Для надання рекомендацій щодо удосконалення менеджменту капіталу базового підприємства та обрахунку можливого очікуваного рівня капіталізації, слід спрямувати свої зусилля на максимальне наближення балансової вартості нашого підприємства до термінальної його вартості. Розрахуємо термінальну очікувану вартість підприємства, залучивши підхід, що використовується моделлю Гордона.

Формула розрахунку термінальної вартості підприємства за моделлю Гордона має вигляд:

$$TV = \frac{CF_n \times (1 + g)}{DR - g} \quad (3.1)$$

де:

TV (Terminal Value) — термінальна вартість;

CF_n — грошовий потік останнього року;

g — сталий темп зростання у постпрогнозний період (станом на 2026 рік для стабільних компаній в Україні зазвичай береться в межах 2-4%);

DR — ставка дисконту (Discount Rate).

З урахуванням пріоритетності галузі базового підприємства в країні та попереднього фінансового аналізу результатів діяльності за останні роки, можемо прийняти, що сталий розвиток для ПрАТ «ЦГЗК» буде принаймні на рівні 2,5%.

Грошовий потік останнього року рекомендуємо обрати за даними обрахунку в нашому попередньому, аналітичному, розділі.

Що стосується ставки дисконтування для обраної моделі, то вона може коливатися від найменш ризикової, побудованої на ставці за ОВДП, до більш

значних ставок комерційних банків, які суттєвіше враховують ризики війни та мінливості зовнішнього середовища.

Визначимо мінімальну ставку дисконту для нашого проекту, взявши за базу ставку за ОВДП (табл. 3.2):

Таблиця 3.2

**Розрахунок мінімальної ставки дисконту для ПрАТ «Центральний ГЗК»
на прогнозний рік**

Компонент ризику	Значення прогнозне	Обґрунтування
Безризикова ставка (R_f)	13%	На основі доходності ОВДП України
Премія за ризик галузі	4%	Специфіка ГМК (циклічність цін на руду)
Премія за фінансову нестабільність	3%	Ризики логістики (робота портів, залізниця)
Премія за розмір підприємства	1%	Для великих підприємств ризик нижчий
Разом ставка дисконту (r)	21%	Розрахунок

Джерело: власні розрахунки автора

Як бачимо з розрахункової таблиці мінімальна ставка дисконтування для базового підприємства на наступний прогнозний період у своєму мінімумі знаходитиметься на рівні 21%. Цей рівень досить ймовірний, зважаючи на значні та зростаючі обсяги допомоги нашій країні від союзників, які забезпечують недопущення криз в економіці України в наступні роки.

Для розрахунку можливих варіантів за іншими можливими сценарієм розвитку подій скористаємось ставками по кредитах від банку, що обслуговує наше підприємство – АТ «ПУМБ». Тут підприємство може розраховувати на ставку від 27% до 36% річних [68].

Пропонуємо розглянути кілька варіантів очікуваних результатів в залежності від ставок. Візьмемо нижню та верхню межу даного діапазону для обрахунків (табл. 3.3):

Розрахунки показали, що навіть при високій ставці дисконтування базове підприємство може очікувати підвищення термінальної вартості бізнесу майже у 3 рази.

Таблиця 3.3

Розрахунок термінальної вартості бізнесу ПрАТ «Центральний ГЗК» за моделлю Гордона на прогнозний період

№ з/п	Показник	Пояснення / Формула	Одиниця виміру	Прогнозні значення		
				оптиміс- тичний	зважений	песиміс- тичний
1	Грошовий потік останнього прогнозного року (CF_n)	FreeCash-Flow за 2024 рік	тис. грн	867 280	867 280	867 280
2	Довгострокові темпи зростання у постпрогнозний період (g)	Очікуваний темп зростання ВВП	%	2,5	2,5	2,5
3	Очікуваний грошовий потік першого року постпрогнозу (CF_{n+1})	$CF_n \times (1+g)$	тис. грн	888 962	888 962	888 962
4	Ставка дисконту (DR)	Ставка за довгостроковим кредитом обслуговуючого банку (ПУМБ)	%	21	27	36
5	Коефіцієнт капіталізації (K)	$DR-g$	%	18,5	24,5	33,5
6	Термінальна вартість (на кінець прогнозного періоду)	$CF_{n+1}/(DR-g)$	тис. грн	4 805 200	3 628 416	2 663 158
7	Фактор дисконту останнього року (PV_factor)	$1/(1+DR)^n$	коєф.	0,976	0,976	0,976
8	Приведена (теперішня) термінальна вартість	$p.6 \times p.7$	тис. грн	4 688 000	3 539 918	2 598 203
9	Темп приросту	$(p.7 - p.1) / p.1$	коєф.	4,4	3,1	2,9

Джерело: власні розрахунки автора

Такий прогноз досить реалістичний, враховуючи показники діяльності у 2022 році та причини зниження фінансових результатів у 2023 та 2024 роках, що криються у недосконалому менеджменті інвестиційної діяльності та значних проблемах із логістикою на фоні війни, які призвели до надмірних витрат на збут.

Отже, дослідження стану управління в попередньому розділі роботи вказали на наявність проблем в розрізі менеджменту операційної та

інвестиційної діяльності при досить непоганому управлінні основною діяльністю. Тож спрямуємо увагу на відповідні напрямки, вважаючи, що виробничий менеджмент залишатиметься на тому ж рівні.

Враховуючи вже обґрунтований темп очікування зростання виробництва та варіант вдалого впровадження заходів з економії витрат на збут, недопущення зайвих логістичних втрат, побудуємо прогнозний звіт про фінансові результати ПрАТ «Центральний ГЗК» на наступний період (табл. 3.4):

Таблиця 3.4

**Аналіз звіту про фінансові результати ПрАТ «Центральний ГЗК» на
прогнозний період, тис. грн.**

Стаття	2024 рік	Прогноз	Відхилення
Чистий дохід від реалізації продукції	15830022	16225773	395751
Собівартість реалізованої продукції	12567425	12881611	314186
Валовий прибуток (збиток)	3262597	3344162	81565
Сукупні операційні витрати (-) або доходи (+)	-3775641	-1887821	1887821
Фінансовий результат від операційної діяльності	-513044	1456341	1969385
Фінансові витрати	245711	251854	6143
Інші доходи (+) або витрати(-)	-20305	-20305	0
Фінансовий результат від звичайної діяльності	-779060	1184183	1963243
Податок на прибуток	131056	213153	82097
Чистий прибуток	-648004	971030	1619034

Джерело: власні розрахунки автора

Помірне зростання основної діяльності на комбінаті призведе до такого ж помірному росту валового прибутку, але при вжитті заходів із економії зайвих витрат та недопущення втрат по операційній діяльності дасть суттєвий ріст прибутків по загалу, зокрема економія 50% логістичних витрат призведе до їх повернення більш-менш до рівня 2022 року та повернення підприємства до прибуткової діяльності. Зокрема, в наших розрахунках, Центральний ГЗК може розраховувати на отримання чистого прибутку на рівні 971 млн. грн.

Даний факт сам по собі покращить положення підприємства у всіх рейтингах, підвищить інвестиційну привабливість, дасть змогу удосконалити управління власним і борговим капіталом зокрема, тощо.

У перший рік виходу на прибутковість після збиткових років пропонуємо реінвестувати прибуток у оновлення основних фондів, інтелектуального капіталу. Це, звісно, призведе й до деякого підвищення оборотного капіталу в розрізі запасів, дебіторської заборгованості та, при належному управлінні ліквідністю, й до запасів грошових коштів.

Для розрахунку очікуваного ефекти необхідно зробити певні припущення, які не змінять основних тенденцій.

Припустимо, що в активах розподіл згенерованих додатково коштів буде навпіл, тоді отримаємо наступний вигляд майна та джерел фінансування в агрегованому звіті (табл. 3.5):

Таблиця 3.5

**Аналіз майна та джерел фінансування ПрАТ «Центральний ГЗК» на
прогнозний період, тис. грн.**

Показник	На початок прогнозного року	На кінець прогнозного року	Відхилення
Необоротні активи	11100957	11586472	485515
- основні засоби	10318835	10804350	485515
Оборотні активи	16099282	16584797	485515
- запаси	421056	615262	194206
- дебіторська заборгованість за товари	8872042	8969145	97103
- грошові кошти та їх еквіваленти	856616	1050822	194206
Актив	27200239	28171269	971030
Власний капітал	14208692	15179722	971030
- нерозподілений прибуток	9003722	9974752	971030
- резервний капітал	73238	73238	0
Довгострокові зобов'язання	1882682	1882682	0
Поточні зобов'язання і забезпечення	11108865	11108865	0
Поточна кредиторська заборгованість	5539883	5539883	0
Пасив	27200239	28171269	971030

Джерело: власні розрахунки автора

З таблиці видно, що загальний капітал збільшиться на суму реінвестування, при цьому зросте власний капітал та довгостроковий капітал, що позитивно відіб'ється на висновках про фінансову стійкість, але щоб оцінити більш наочно та виявити чи буде ефективним з точки зору прибутковості, необхідно проаналізувати відносні показники в сукупності (табл. 3.6):

Таблиця 3.6

**Аналіз показників управління власним і борговим капіталом ПрАТ
«Центральний ГЗК» на прогностичний період**

Показник	2024 рік	Прогноз	Відхилення
Коефіцієнт автономії	0,52	0,54	0,02
Коефіцієнт фінансової залежності	0,48	0,46	-0,02
Коефіцієнт леве́ріджу	0,91	0,86	-0,05
Коефіцієнт фінансового лівереджу	0,13	0,12	-0,01
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	-0,05	0,06	0,11
Коефіцієнт рентабельності всього капіталу	-0,03	0,02	0,05

Джерело: власні розрахунки автора

За результатами рекомендацій ПрАТ «Центральний ГЗК» може сподіватися на зростання коефіцієнту автономії на 2 відсоткових пункти та відповідне зниження залежності від зовнішнього фінансування на цю ж величину. Коефіцієнти лівереджу також отримають покращення. А найбільше поліпшення спостерігатимемо по показниках рентабельності: вони зі збитковості перейдуть в прибутковість та зададуть позитивний тренд на подальше зростання.

Розрахункова ринкова вартість підприємства на прогностичний рік має всі передумови до зростання у кілька разів. Висока питома вага термінальної вартості (понад 60%) свідчить про те, що основна цінність бізнесу полягає у його здатності генерувати стабільні доходи у довгостроковій перспективі.

Інвестиційна привабливість ЦГЗК зумовлена його унікальною

спеціалізацією на випуску високоякісної залізорудної сировини (окатишів із вмістом заліза понад 67%), що є критично важливим для переходу європейської металургії на «зелену» сталь (технологія DRI). Це підтверджується стратегією розвитку материнської компанії Метінвест.

Незважаючи на високу ставку дисконту (більше 20%), яка відображає воєнні та логістичні ризики, підприємство здатне демонструвати позитивний операційний прибуток, що вказуватиме на ефективне управління витратами та адаптивність до змін у логістичних маршрутах (використання морського коридору та залізничних переходів).

Основними стримуючими факторами щодо росту капіталізації залишатимуться воєнна нестабільність, висока вартість електроенергії та волатильність світових цін на залізну руду на біржі SGX.

ПрАТ «Центральний ГЗК» є інвестиційно привабливим об'єктом для довгострокових стратегічних інвесторів, орієнтованих на відновлення України та інтеграцію в європейський ланцюг виробництва низьковуглецевої сталі. Ризик недокапіталізації наразі перекривається потенціалом значного зростання вартості після зниження безпекових ризиків та відновлення повної завантаженості потужностей.

3.3. Управління інвестиційними ризиками на підприємстві при менеджменті капіталізації

В попередніх розділах було доведено тісний взаємозв'язок інвестиційної діяльності підприємства та його політики капіталізації – як єдиного блоку управління джерелами фінансування з метою збільшення вартості власного капіталу та капіталу власників. Тому в цілому менеджмент інвестиційних ризиків є вкрай важливим для будь-якого суб'єкту підприємницької діяльності, що працюють задля максимізації прибутку, покращення положення на

фінансових ринках, підвищення інвестиційної привабливості.

З'ясуємо класифікацію інвестиційних ризиків з метою вибору методів управління ними в подальшому.

За формами інвестування прийнято розрізняти такі види ризиків:

- реального інвестування. Цей ризик пов'язаний із невдалим вибором місця розташування мурованого об'єкта; перебоями в постачанні будівельних матеріалів я устаткування; істотним ростом цін на інвестиційні товари: вибором некваліфікованого або несумлінного підрядчика й інших чинників, що затримують запровадження в експлуатацію об'єкта інвестування або такими що знижують прибуток у процесі його експлуатації:

- фінансового інвестування. Цей ризик пов'язаний із непередбаченим добром фінансових інструментів для інвестування: фінансовими утрудненнями або банкрутством окремих емітентів: непередбаченими змінами умов інвестування, прямим обманом інвесторів і т.п.

За джерелами виникнення виділяють два основних види ризиків:

систематичний (або ринковий). Цей вид ризику виникає для всіх учасників інвестиційної діяльності і форм інвестування. Він визначається зміною стадій економічного циклу розвитку країни або кон'юнктурних циклів розвитку інвестиційного ринку; значними змінами податкового законодавства в сфері інвестування й іншими аналогічними чинниками, на які інвестор вплинути при виборі об'єктів інвестування не може:

несистематичний (або специфічний). Цей вид ризику характерний конкретному об'єкту інвестування або діяльності конкретного інвестора. Він може бути пов'язаний із некваліфікованим керівництвом компанією (фірмою) – об'єктом інвестування, посиленням конкуренції в окремому сегменті інвестиційного ринку: нераціональною структурою що інвестуються засобів і інших аналогічних чинників, негативні наслідки яких значною мірою можна запобігти за рахунок ефективного керування інвестиційним процесом.

Устенко О.Л. пропонує дещо інакшу класифікацію інвестиційних ризиків. Він поділяє їх на три групи, залежно від сфери вкладення капіталу :

- інвестиційні ризики від вкладення коштів у виробничу та невиробничу сфери економіки;
- інвестиційні ризики від діяльності фірми на фінансовому ринку;
- кредитні ризики [37].

Перша з вищезгаданих груп ризиків уявляє собою сукупність всіх тих ризиків, які діють на фірму під час проведення нею господарської діяльності, за винятком тієї її частини, яка пов'язана з діяльністю на фінансовому ринку.

Інвестиційні ризики, пов'язані з діяльністю на фінансовому ринку, у свою чергу поділяють на три групи:

- ризики втраченого зиску;
- ризики зниження доходності;
- відсоткові ризики.

Група ризиків втраченої можливості має своїм джерелом імовірність настання непрямих (побічних) фінансових втрат, які виявляються в недоотриманні прибутку в результаті нездійснення фірмою якогось заходу, який би дозволив їй одержати цей прибуток (наприклад, відсутність страховки на судно, що перевозило вантажі даної фірми і згодом затонуло). Окремим випадком цього ризику є ризик внаслідок падіння загальноринкових цін, який найчастіше пов'язаний з падінням цін на всі цінні папери, що обігають на ринку, одночасно (наприклад, у результаті зниження загальної інвестиційної активності).

Найчастіше ризики втраченої можливості є несистемними. Їх можна запобігти завдяки проведенню спеціальних заходів.

Іншою групою інвестиційних ризиків є ризики зниження доходності. Існування цих ризиків є наслідком імовірності зниження розміру відсотків і дивідендів по портфельних інвестиціях, а також по внесках і кредитах.

Ризики зниження доходності мають два різновиди :

- відсоткові ризики;
- кредитні ризики.

Відсоткові ризики – це ризики активних операцій, які проводять фірми (в

більшості випадків банки).

Кредитні ризики тісно пов'язані з відсотковими, причини їхнього виникнення здебільшого однакові. Головна відмінність між цими двома групами ризиків зниження доходності полягає в тому, що відсоткові ризики розглядаються з позицій кредитора, а кредитні – з позицій позичальника.

У процесі оцінки можливого розміру фінансових втрат від здійснення інвестиційної діяльності використовуються абсолютні і відносні їхні показники. Абсолютний розмір фінансових втрат, пов'язаних з інвестиційним ризиком, являє собою суму збитку (збитку), заподіяного інвестору (або потенційно можливого) у зв'язку з настанням несприятливої обставини, характерного для даного ризику. Відносний розмір фінансових втрат: пов'язаних з інвестиційним ризиком, являє собою відношення суми збитку (збитку) до обраного базового показника (наприклад, до суми очікуваного прибутку від інвестицій; до суми капіталу, що інвестується, інше).

Інвестиційні ризики вимірюються різноманітними методами - шляхом розрахунку середньоквадратичного відхилення, коефіцієнта варіації, бета-коефіцієнта, а також експертним шляхом. Ризики оцінюються по кожному інвестиційному проекті (фінансовому інструменту).

Середньоквадратичне відхилення є найбільше поширеним показником оцінки рівня інвестиційних ризиків. Розрахунок цього показника дозволяє врахувати коливання очікуваних прибутків від різних інвестицій. Роздивимося механізм оцінки ризиків на основі визначення середньоквадратичного відхилення по вихідним даним проектів.

Середньоквадратичне відхилення можна розрахувати за формулою:

$$\sigma = \sqrt{\sum_{i=1}^n (R_i - R)^2 \times P_i}, \quad (3.2)$$

де σ - середньоквадратичне відхилення;

R_i - конкретне значення ймовірних варіантів очікуваного доходу по операції, яка розглядається;

\bar{R} - середнє очікуване значення доходу по операції, яка розглядається;

P_i - ймовірність отримання окремих варіантів очікуваного доходу по операції, яка розглядається;

n – кількість спостережень.

Оцінимо запропоновані в попередньому підрозділі рекомендації з урахуванням ризику за визначеною моделлю.

Розраховуючи у попередньому підрозділі роботи запропоновані проекти спиралися на проведений аналіз стану та динаміки розвитку й дійшли висновку, що виведені пропозиції є дуже реальними. При наявності певних позитивних тенденцій планового року на підприємстві можна припустити, що відхилення від розрахованих можливих результатів у бік підвищення ефективності є більш вірогідним, ніж у бік зниження.

Зробивши такі загальні припущення для всіх проектів перейдемо до практичного розрахунку можливості здійснення того чи іншого проекту.

Оцінимо наші розрахунки по рекомендаціям. Згідно методики виділимо три можливі варіанти: песимістичний, зважений та оптимістичний. Встановимо для кожного з них ймовірність настання та можливий розмір результату, який нас цікавить. При цьому врахуємо загальну тенденцію розвитку підприємства. Спираючись на визначені фактори для проекту встановимо наступні параметри:

- песимістичний варіант: ставка дисконтування буде на рівні 36% (див. табл. 3.2), ймовірність такої події 0,3;

- зважений варіант, він відповідатиме зробленим розрахункам, має більшу вірогідність як більш зважений із середньою ставкою дисконтування у 27%, тому ймовірність 0,4;

- оптимістичний варіант: третій з розрахованих нами варіантів, ставка 21%, вірогідність за цим варіантом буде дорівнювати 0,3.

Виходячи зі всього припущеного та розрахованого оцінимо проект

визначивши коефіцієнт варіації (табл. 3.7):

Таблиця 3.7

**Оцінка вірогідності ефективного впровадження рекомендацій ПрАТ
«Центральний ГЗК» на прогнозний рік**

Варіант	Термінальна теперішня (приведена) вартість, тис. грн.	Імовірність	Очікуване значення	Відхилення	Середньоквадратичне відхилення	Дисперсія
Песимістичний	2598203	0,3	779460,9	-1003625,1	1007263341350,0	302179002405,0
Зважений	3539918	0,4	1415967,2	-61910,1	3832860482,0	1533144192,8
Оптимістичний	4688000	0,3	1406400,0	1086171,9	1179769396349,6	353930818904,9
Всього		1	3601828,1			657642965502,7

Джерело: власні розрахунки автора

$$\sigma = \sqrt{657642965,5} = 810,9 \text{ млн. грн.}$$

Отже, очікуване значення достатньо реальне, розрахуємо коефіцієнт варіації за формулою:

$$K_B = \frac{\sigma}{O} \quad (3.3)$$

де K_B - коефіцієнт варіації;

σ - стандартне відхилення;

O - очікуване середнє значення.

Цей показник характеризує скільки ризику припадає на кожен одиницю очікуваного нами балансового прибутку.

Розрахуємо коефіцієнт:

$$K_B = \frac{810,9}{657642965,5} \times 100\% = 22,5\%$$

Значення коефіцієнта варіації говорить про те, що проект є середньоризиковим, це пояснюється його адаптивністю під виявлені тенденції на підприємстві.

Отже, методи розрахунку впливу ризиків на фінансово-господарську діяльність підприємств дають змогу вжити заходів з нівелювання впливу окремих елементів невизначеності під час прийняття управлінських рішень. Так, оцінивши запропоновані рекомендації з урахуванням ризику, було зроблено висновок, що маємо позитивну оцінку щодо очікуваних результатів заходів.

Залежно від виду проекту, його належності до того чи іншого типу портфеля розробляється система заходів протидії ризикам:

- заставні операції і гарантування;
- диверсифікація;
- страхування;
- лімітування;
- розподіл;
- еккаутинг та інші.

Для ПрАТ «Центральний ГЗК» ефективним та вигідним завжди було використання боргового капіталу, тож подолання збитковості останніх двох років дослідження дасть можливість знов з прибутком використовувати його та збільшувати власний добробут на залучених коштах.

При інвестиційному кредиті найбільшого поширення дістали такі засоби захисту від інвестиційного ризику, як позички під заставу та гарантовані кредити.

Ризик-менеджмент представляє систему управління ризиком і економічними (точніше фінансовими) відносинами, що виникають у процесі цього управління, і включає стратегію і тактику управлінських дій.

Тактика - практичні методи і прийоми менеджменту для досягнення встановленої мети в конкретних умовах. Задачею тактики управління є вибір найбільш оптимального рішення і самих конструктивних у даній господарській ситуації методів і прийомів управління.

Під стратегією управління маються на увазі напрямки і способи використання засобів для досягнення поставленої мети. Кожному способу

відповідає визначений набір правил і обмежень для ухвалення кращого рішення. Стратегія допомагає сконцентрувати зусилля на різних варіантах рішення, які не суперечать генеральній лінії стратегії і відкинути всі інші варіанти. Після досягнення поставленої мети дана стратегія припиняє своє існування, оскільки нові цілі висувають задачу розробки нової стратегії.

Центральне місце в оцінці підприємницького ризику займають аналіз і прогнозування можливих втрат ресурсів при здійсненні підприємницької діяльності. Мається на увазі не витрата ресурсів, об'єктивно обумовлена характером і масштабом підприємницьких дій, а випадкові, непередбачені, але потенційно можливі втрати, що виникають внаслідок відхилення реального ходу підприємництва від задуманого сценарію.

Далі приведемо основні прийоми зниження ступеня ризику.

Диверсифікованість, що являє собою процес розподілу розміщення коштів між різними об'єктами вкладення капіталу (видами бізнесу), безпосередньо не пов'язаних між собою, з метою зниження рівня ризику і втрат доходів. Диверсифікованість дозволяє уникнути частини ризику при розподілі капіталу між різноманітними видами діяльності (наприклад, придбання інвестором акцій п'яти різних акціонерних товариств замість акцій одного товариства збільшує імовірність одержання ним середнього доходу в п'ять разів і, відповідно, у п'ять разів знижує рівень ризику).

Більш повна інформація дозволяє зробити точний прогноз і знизити ризик, що робить її дуже коштовною.

Далі графічно проілюструємо, яким чином додаткова інформація дозволяє знизити рівень ризику. На рисунку 3.3 наведені можливі результати діяльності підприємства в залежності від прийнятих рішень в умовах невизначеності.

Крива, зображена на рисунку, показує результати діяльності фірми (одержання чи прибутків збитків) у залежності від того, яке буде обране рішення. Головною проблемою дії фірми в умовах відсутності інформації є те, що вона не знає напевно, які рішення забезпечать їй одержання прибутку, а які потягнуть за собою збитки.

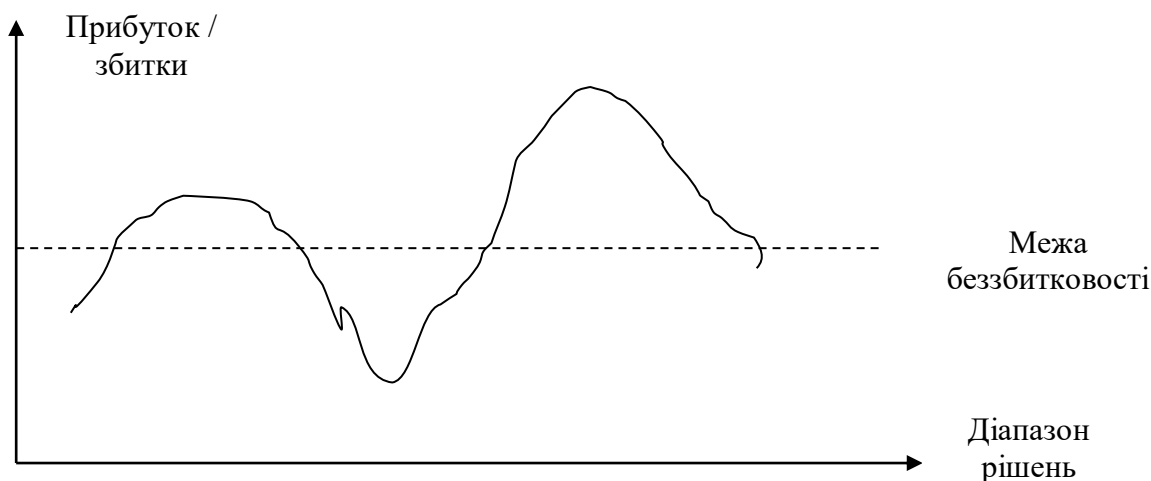

Рис 3.3. Прибутки та збитки фірми в умовах невизначеності

У такий спосіб ми можемо сказати, що задача отримання додаткової інформації для досягнення ринкового успіху фірми полягає в тому, що на підставі додаткової інформації фірма повинна чітко визначити границі діапазонів тих рішень, що забезпечать одержання прибутків і границі діапазонів тих рішень, що спричинять за собою збитки. Представимо на графіку вплив результатів отримання додаткової інформації на прийняття ефективних рішень і зниження ризику.

Отримання додаткової інформації дозволяє компанії визначити, що при прийнятті рішень з діапазонів Д1 і Д2 компанія буде одержувати прибутку, а при прийнятті рішень з діапазону Д3 – збитки.

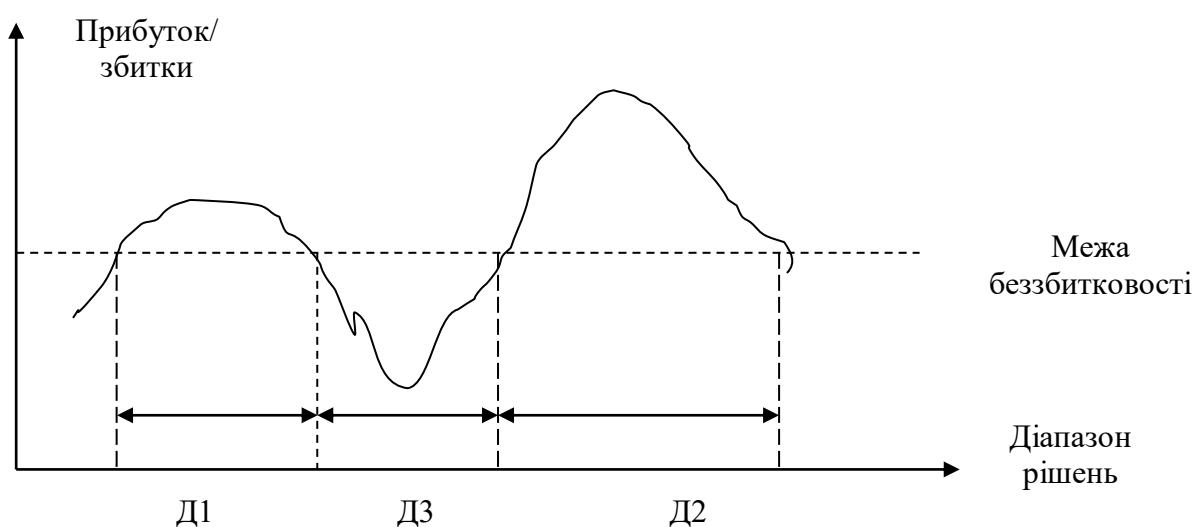

Рис. 3.4. Результати фірми при отриманні додаткової інформації

Таким чином, додаткова інформація повинна застерегти компанію від прийняття помилкових управлінських рішень і підказати ефективні варіанти рішень, що забезпечать їй одержання прибутку і мінімізацію ризику.

Лімітування – це встановлення ліміту, тобто граничних сум витрат, продажу, кредиту тощо, застосовується банками для зниження рівня ризику при видачі позичок, господарюючими суб'єктами при продажу товарів у кредит, наданні позичок, визначенні сум вкладення капіталу тощо.

Одним з найбільш розповсюджених способів управління ризиками є перетворення випадкових збитків у відносно невеликі постійні витрати, який реалізується шляхом передачі ризиків страховій компанії, тобто страхування.

Отже, ризики капіталізації для підприємства – це сукупність специфічних видів ризику, які генеруються невизначеністю внутрішніх та зовнішніх умов здійснення інвестиційної діяльності підприємства. Оцінка рівня ризику – це найвідповідальніший і методично складний етап процесу управління. Від якості такої оцінки залежить ефективність управління цими ризиками. Оцінити ризики допомагають розрахунки можливого очікуваного результату від запропонованої рекомендації, середньоквадратичного відхилення значень очікуваного доходу, коефіцієнту варіації.

Аналіз ймовірності впровадження рекомендацій та отримання очікуваного розрахованого ефекту для ПрАТ «Центральний ГЗК» засвідчив невисокий рівень ризику.

Висновки до розділу 3

Інтелектуальний капітал дедалі більшої ваги набуває у вартості суб'єктів господарювання. Чим більш сучасне та розвинуте підприємство, тим більша частка інтелектуальної власності йому належить.

Для бізнесів, що сформувалися досить давно та ґрунтують діяльність на

досвіді попередніх поколінь більш важко вбудуватися в новітні системи, але вони й мають суттєвий потенціал в цьому, необхідно тільки його оцінити, оформити та використовувати на власний розвиток.

Для ПрАТ “Центральний ГЗК” на сьогодні рекомендуємо наступні етапи для початку впровадження управління інтелектуальним капіталом.

По-перше, провести аудит знань: з’ясувати та задокументувати унікальні навички працівників всіх рівнів, створити внутрішні бази даних для перетворення людського капіталу в структурний, щоб в подальшому до цих баз застосовувати нові цифрові технології з обробки та вчасного реагування для підвищення якості знань.

По-друге, запровадити Continuous Learning: створити систему постійного мікронавчання - через мобільні додатки або корпоративні курси, що вже підтримуватиме вартість інтелектуального капіталу та заважатиме знеціненню .

По-третє, впровадити захист інтелектуальної власності: вчасно реєструвати торгові марки, патенти та авторські права на власне програмне забезпечення, коригування його та впроваджені особливі галузеві уточнення, коефіцієнти тощо.

По-четверте, проводити постійну роботу з підвищення репутації (бренду): активно інвестувати у відгуки клієнтів та соціальну відповідальність (споживчий капітал), провадити роботу із нагадування про себе у засобах масової інформації як в Україні, так і за кордоном в позитивному ключі саме щодо свого розвитку в галузі цифровізації, інтелектуалізації, впровадження інновацій в цих сферах.

В розрізі практичних рекомендацій з менеджменту власного та боргового капіталу для ПрАТ «Центральний ГЗК» було розраховано термінальну вартість бізнесу за трьома варіантами, а також визначено, що сталому розвитку заважає збитковість, спричинена виключно надвеликими витратами на логістику через воєнні дії.

Інвестиційна привабливість ЦГЗК зумовлена його унікальною спеціалізацією на випуску високоякісної залізорудної сировини (окатишів із

вмістом заліза понад 67%), що є критично важливим для переходу європейської металургії на «зелену» сталь (технологія DRI). Це підтверджується стратегією розвитку материнської компанії Metinvest.

Розрахунки показали, що за умови подолання зайвих витрат на збут, з урахуванням середньогалузевих темпів росту, ЦГЗК здатне вже наступного року вийти на прибуткову діяльність, що дозволить ефективно проводити будь-яку політику управління капіталом. Зокрема реінвестування підвищить вартість підприємства та зміцнить його фінансову стійкість, а подальше залучення боргового капіталу на цій основі – дозволить всі кошти використовувати зі зростаючою ефективністю.

Незважаючи на високу ставку дисконту (більше 20%), яка відображає військові та логістичні ризики, підприємство здатне демонструвати позитивний операційний прибуток, що вказуватиме на ефективне управління витратами та адаптивність до змін у логістичних маршрутах (використання морського коридору та залізничних переходів).

Основними стримуючими факторами щодо росту капіталізації залишатимуться воєнна нестабільність, висока вартість електроенергії та волатильність світових цін на залізну руду на біржі SGX.

Розрахункова ринкова вартість підприємства на прогнозний рік має всі передумови до зростання у кілька разів. Висока питома вага термінальної вартості (понад 60%) свідчить про те, що основна цінність бізнесу полягає у його здатності генерувати стабільні доходи у довгостроковій перспективі.

ПрАТ «Центральний ГЗК» є інвестиційно привабливим об'єктом для довгострокових стратегічних інвесторів, орієнтованих на відновлення України та інтеграцію в європейський ланцюг виробництва низьковуглецевої сталі. Ризик недокапіталізації наразі перекривається потенціалом значного зростання вартості після зниження безпекових ризиків та відновлення повної завантаженості потужностей.

Оцінка рекомендацій в умовах невизначеності підтвердила високу ймовірність отримання розрахованих результатів.

ВИСНОВКИ

У сучасних умовах капіталізація є стратегічним чинником розвитку підприємства, який визначає його ефективність і забезпечує досягнення мети його діяльності.

В межах зарубіжних концепцій капіталізація підприємства окреслюється ринковою капіталізацією із репрезентацією вартісної компоненти з позиції відображення ринкової вартості розміщених акцій компанії.

В розрізі вітчизняних підходів спостерігається наявність широкого діапазону визначення поняття, в основу якого покладено природу процесу, показника або ж комплексу дій. З позиції процесної природи, вартісна компонента представлена управлінням або нарощенням вартості підприємства. З точки зору показникової природи ринкової капіталізації, вартісний орієнтир останньої репрезентований інтегральною оцінкою вартості підприємства, оцінкою ринкової вартості підприємства та визначенням вартості активів розміщених на ринку.

Аналіз методичних підходів до оцінки вартості підприємства показав, що найбільше визнання отримали витратний, доходний та ринковий (порівняльний) підходи. В комплексному підході вартість підприємства визначається на основі: фінансових показників його діяльності та інтересів різних учасників ринкових відносин; перевищення результату діяльності підприємства над витратами на залучення капіталу; як сумарна вартість всіх активів підприємства та вартість майбутніх грошових потоків, що можуть бути генеровані.

Існує широкий спектр методів оцінки вартості підприємств в залежності від мети її використання, результатів діяльності підприємства, наявної інформації про підприємство, а також основні детермінанти зростання вартості підприємства в контексті різних підходів до його оцінки.

Ефективне управління капіталізацією підприємства включає комплексний підхід, який охоплює фінансове планування, управління інвестиціями,

оптимізацію оборотного капіталу, залучення капіталу, реструктуризацію та впровадження інновацій. Застосування цих методів дає змогу підприємствам зростати, підвищувати свою конкурентоспроможність.

Одним з головних напрямів управління капіталом є використання концепції максимізації ринкової вартості підприємства, яка визначається обсягом його капіталу та здатністю генерувати грошовий потік.

Збільшення капіталізації є стратегічним завданням для підприємств, яке забезпечує їх довгострокове зростання та розвиток на основі активізації інвестиційної діяльності шляхом оновлення активів, впровадження новітніх технологій, розширення асортименту товарів та підвищення ефективності діяльності.

Базовим підприємством для аналізу є приватне акціонерне товариство «Центральний ГЗК», яке займається відкритим видобутком руд чорних металів, їх збагаченням та виготовленням концентрату та обкотишів.

Зміна обсягів активів ПрАТ «Центральний ГЗК» має загальну тенденцію до зростання. При цьому протягом 2022-2023 років скорочується вартість необоротних активів, хоча у 2024 році вона зростає. Таку ж динаміку мають і основні засоби. Щороку суттєво зростали оборотні активи підприємства, в тому числі за рахунок дебіторської заборгованості. Привертає увагу зростання грошових коштів та їх еквівалентів, особливо у 2024 році.

Структура активів ПрАТ «Центральний ГЗК» за період дослідження суттєво змінилась. Якщо на початок 2022 року переважають необоротні активи, то на кінець 2024 року переважною є частка оборотних активів, у складі яких ключову роль відіграє дебіторська заборгованість.

Власний капітал ПрАТ «Центральний ГЗК» у 2022 та 2024 роках зростає, проте у 2023 році відбувалось його скорочення. Зменшення обсягів довгострокових зобов'язань і забезпечень відбувається у 2022-2023 роках, а у 2024 році вони зростають. Постійно зростаючою є динаміка поточних зобов'язань і забезпечень.

ПрАТ «Центральний ГЗК» в цілому може вважатись ліквідним, оскільки

на кінець періоду дослідження відповідні коефіцієнти або входять до нормативу, або перевищують його.

Негативною тенденцією в діяльності базового підприємства є зростання періоду обороту активів, а також їх елементів у 2023 році .

Зареєстрований, додатковий та резервний капітали ПрАТ «Центральний ГЗК» є незмінним на протязі 2022–2024 років. Нерозподілений прибуток протягом 2022 року зростає, але у наступні роки скорочується. Причинами цього є значні обсяги чистих збитків за результатами діяльності у 2023-2024 роках.

До 2022 року підприємство нарощувало обсяги виробництва товарної продукції, але потім ситуація змінюється – суттєво скорочуються обсяги реалізації через об'єктивні причини, що пов'язанні з воєнним станом та військовими діями, ускладненою логістикою та втратою частини споживачів.

Відповідно чистий дохід від реалізації продукції зростав у 2021 році та скорочувалась у 2022-2024 роках. Собівартість продукції зростає у 2022 році та 2024 роках, а її скорочення у 2023 році відбувається повільніше, ніж скорочення виручки. Це зумовлює валового прибутку у 2022-2023 роках та його зростання у 2024 році. Слід відмітити, що найбільш суттєвим фактором, який визначив збитковість операційної діяльності у 2024 році стало зростання витрат на збут. Як наслідок, з урахуванням динаміки фінансових доходів та витрат, підприємство формує від'ємний фінансовий результат від звичайної діяльності, та в кінцевому підсумку – чистий збиток.

Динаміка боргового капіталу базового підприємства має загальну тенденцію до зростання. У його складі довгострокові зобов'язання скорочуються у 2022-2023 роках, а поточні – щороку зростають, а тому саме вони визначають динаміку обсягів позикового капіталу.

У складі короткострокової заборгованості значно зростає кредиторська заборгованість, в тому числі за товари, роботи, послуги, а також за розрахунками з учасниками та за одержаними авансами. Така ж динаміка є характерною для інших поточних зобов'язань.

У структурі позикового капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» протягом періоду дослідження найбільшу частку займають короткострокові зобов'язання та забезпечення.

Аналіз показників структури капіталу ПрАТ «Центральний ГЗК» виявив, що власний капітал суттєво скорочується, що в цілому свідчить про недостатню стійкість підприємства та його обмежену здатність виконувати фінансові зобов'язання.

Слід відмітити, в 2024 році порівняно з 2023 роком ефективність використання всіх видів капіталу на підприємстві покращилась, коли відбулось зростання ефективності використання як капіталу в цілому, так і всіх його складових елементів, хоча у 2023 році ситуація погіршилась більш значно.

Протягом 2022–2024 років сила дії фінансового леверіджу має постійну динаміку до зниження, тобто при зростанні доходу до вирахування процентів та податків на 1% акціонери у 2023 році не максимізують свій дохід, а у 2024 році зростання операційного прибутку на 1% викликає скорочення доходу на акцію на 0,68%.

У 2024 році ефект фінансового леверіджу зростав порівняно з 2023 роком. Це було викликано в першу чергу змінами диференціалу, який до того ж мав позитивне значення. У 2023 році ситуація змінюється, тобто використання позикового капіталу підприємством має від'ємний ефект.

Відмова від виплати дивідендів знижує вартість підприємства, зокрема через зниження грошового потоку. Також при відмові від виплати дивідендів WACC визначається на основі вартості позикового капіталу. І чим його обсяги більші, тим вищою є середньозважена вартість капіталу.

Порівняння з іншими підприємствами галузі виявило, що ПрАТ «Центральний ГЗК» займає перше місце за рентабельністю та ефективністю використання капіталу, а також фінансовою стійкістю діяльності, друге місце за ступенем короткострокової платоспроможності (ліквідності) та рівнем прибутку. Слід відмітити, що для всіх підприємств характерне погіршення фінансового стану, збитковість та скорочення власного капіталу при

одночасному зростанні боргового.

Інтелектуальний капітал дедалі більшої ваги набуває у вартості суб'єктів господарювання. Чим більш сучасне та розвинуте підприємство, тим більша частка інтелектуальної власності йому належить.

Для бізнесів, що сформувалися досить давно та ґрунтують діяльність на досвіді попередніх поколінь більш важко вбудуватися в новітні системи, але вони й мають суттєвий потенціал в цьому, необхідно тільки його оцінити, оформити та використовувати на власний розвиток.

Для ПрАТ «Центральний ГЗК» на сьогодні рекомендуємо наступні етапи для початку впровадження управління інтелектуальним капіталом.

По-перше, провести аудит знань: з'ясувати та задокументувати унікальні навички працівників всіх рівнів, створити внутрішні бази даних для перетворення людського капіталу в структурний, щоб в подальшому до цих баз застосовувати нові цифрові технології з обробки та вчасного реагування для підвищення якості знань.

По-друге, запровадити Continuous Learning: створити систему постійного мікронавчання - через мобільні додатки або корпоративні курси, що вже підтримуватиме вартість інтелектуального капіталу та заважатиме знеціненню .

По-третє, впровадити захист інтелектуальної власності: вчасно реєструвати торгові марки, патенти та авторські права на власне програмне забезпечення, коригування його та впроваджені особливі галузеві уточнення, коефіцієнти тощо.

По-четверте, проводити постійну роботу з підвищення репутації (бренду): активно інвестувати у відгуки клієнтів та соціальну відповідальність (споживчий капітал), провадити роботу із нагадування про себе у засобах масової інформації як в Україні, так і за кордоном в позитивному ключі саме щодо свого розвитку в галузі цифровізації, інтелектуалізації, впровадження інновацій в цих сферах.

В розрізі практичних рекомендацій з менеджменту власного та боргового капіталу для ПрАТ «Центральний ГЗК» було розраховано термінальну вартість

бізнесу за трьома варіантами, а також визначено, що сталому розвитку заважає збитковість, спричинена виключно надвеликими витратами на логістику через воєнні дії.

Інвестиційна привабливість ЦГЗК зумовлена його унікальною спеціалізацією на випуску високоякісної залізорудної сировини (окатишів із вмістом заліза понад 67%), що є критично важливим для переходу європейської металургії на «зелену» сталь (технологія DRI). Це підтверджується стратегією розвитку материнської компанії Метінвест.

Розрахунки показали, що за умови подолання зайвих витрат на збут, з урахуванням середньогалузевих темпів росту, ЦГЗК здатне вже наступного року вийти на прибуткову діяльність, що дозволить ефективно проводити будь-яку політику управління капіталом. Зокрема реінвестування підвищить вартість підприємства та зміцнить його фінансову стійкість, а подальше залучення боргового капіталу на цій основі – дозволить всі кошти використовувати зі зростаючою ефективністю.

Незважаючи на високу ставку дисконту (більше 20%), яка відображає воєнні та логістичні ризики, підприємство здатне демонструвати позитивний операційний прибуток, що вказуватиме на ефективне управління витратами та адаптивність до змін у логістичних маршрутах (використання морського коридору та залізничних переходів).

Основними стримуючими факторами щодо росту капіталізації залишатимуться воєнна нестабільність, висока вартість електроенергії та волатильність світових цін на залізну руду на біржі SGX.

Розрахункова ринкова вартість підприємства на прогнозний рік має всі передумови до зростання у кілька разів. Висока питома вага термінальної вартості (понад 60%) свідчить про те, що основна цінність бізнесу полягає у його здатності генерувати стабільні доходи у довгостроковій перспективі.

ПрАТ «Центральний ГЗК» є інвестиційно привабливим об'єктом для довгострокових стратегічних інвесторів, орієнтованих на відновлення України та інтеграцію в європейський ланцюг виробництва низьковуглецевої сталі.

Ризик недокапіталізації наразі перекривається потенціалом значного зростання вартості після зниження безпекових ризиків та відновлення повної завантаженості потужностей.

Оцінка рекомендацій в умовах невизначеності підтвердила високу ймовірність отримання розрахованих результатів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Aang R. Buku Pintar Pasar Modal Indonesia (The Intelligent Guide To Indonesian Capital Market). 1997. URL: [https://www.semanticscholar.org/paper/Buku-Pintar-Pasar-Modal-Indonesia-\(The-Intelligent-Ang/d89dd1be6f15662d_69637096a9f41990f82d0ab5](https://www.semanticscholar.org/paper/Buku-Pintar-Pasar-Modal-Indonesia-(The-Intelligent-Ang/d89dd1be6f15662d_69637096a9f41990f82d0ab5) (дата звернення 15.09.2025р.)
2. Beck T., Levine R. Industry growth and capital allocation: does having a market-or bank-based system matter?
3. Bontis N. National intellectual capital index: a United Nations initiative for the Arab region. *Journal of intellectual capital*. 2004. Vol. 5(1). P. 13–39.
4. Chourasiya A., Kambli A., Satoskar K., Bhisare R. On the cross-market linkages in global financial markets. *Economic and Social Development: Book of Proceedings*. 2018. P. 575–583.
5. Fox B., Zadecky L., Corsi T.M. Market Capitalization of the Trucking Industry Sector 2005. 2006. URL: <https://rosap.ntl.bts.gov/view/dot/17078> (дата звернення 02.11.2025р.)
6. Hermawan S., Nurasik E., Rahayu,D., Rahmawati I. Intellectual Capital Disclosure and Company Financial Performance: Market Capitalization. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*. 2020. Vol. 13(7). URL: https://www.ijicc.net/images/vol_13/Iss_7/13700v_Hermawan_2020_E_R1.pdf (дата звернення 18.09.2025р.)
7. Jeroh E. Interest rate variations and stock market capitalization in Nigeria: an empirical analysis. *Acta Universitatis Danubius. Œconomica*. 2012. Vol. 8(5). P. 5–14.
8. *Journal of financial economics*. 2002. Vol. 64(2). P. 147–180.
9. Kumar M.P., Kumara N.M. Market capitalization: Pre and post COVID-19 analysis. *Materials Today: Proceedings*. 2021. Vol. 37. P. 2553–2557.
10. Stoliarchuk Ya.M., Liutak O.M., Baula O.V., Lisovska L.S., Voitovych

S.J. European integration development platform of innovative entrepreneurship of Ukraine. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2022. Vol. 4 (45). P. 396–404. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcapter.4.45.2022.3669>

11. Subeniotis D.N., Papadopoulos D.L., Tampakoudis I.A., Tampakoudi A. How inflation, market capitalization, industrial production and the economic sentiment indicator affect the EU-12 stock markets. *European Research Studies Journal*. 2011. Vol. 14(1). P. 103–118.

12. Violeta A.M., Adrian A.S., Sorin B.N., Mirela P. Financial analysis of companies on the capital market. 2008. *Tom XVII*. Vol. 3. P. 25–30.

13. Wimmer H., Rada R. Applying information technology to financial statement analysis for market capitalization prediction. UMBC Faculty Collection. 2013. URL:

https://mdsoar.org/bitstream/handle/11603/20047/OJAcct_2013012911480362.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення 21.09.2025р.)

14. Багацька К. В. Еволюція поняття "капіталізація підприємства" в контексті сучасних теорій корпоративних фінансів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 15. С. 19–22.

15. Багацька К.В. Капіталізація підприємства як ключова категорія вартісно-орієнтованого управління. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2015. – Вип. 3. – С. 10-13.

16. Баліцька В.В. Капітал підприємств України: тенденції пріоритети Ін-т екон. та прогнозув. – К., 2007. – 480 с.

17. Берг Гербен ван ден, Пітерсма Пол. 25 ключових моделей управління. Харків: Ранок, Фабула, 2020

18. Бланк И. А. Фінансовий менеджмент. В2-х томах. К.: Ніка–Центр: Ельга, 2000. – 656 с.

19. Брігхем Є. Основи фінансового менеджменту. – К.: Молодь, 1997. – 1000 с.

20. Брюховецька Н.Ю. Підходи до визначення капіталізації підприємства.

Наукові праці ДонНТУ. Економіка, 2007. № 1 (31). С. 224-229.

21. Буркинський Б.В., Горячук В.Ф. Капіталізація економіки регіонів України: монографія. НАН України, Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. Одеса: ІПРЕЕД НАНУ, 2014. 293 с.

22. Буркинський Б.В., Горячук В.Ф. Концептуальні засади капіталізації економіки: системний підхід. *Економічна теорія*. 2014 № 3. С. 48-59.

23. Бутнік-Сіверський О.Б. Інтелектуальний капітал: теоретико-методологічний аспект. *Економіка України*. 2022. № 4. С. 15–28.

24. Буханець В.В. Дослідження сучасних методологічних підходів до оцінювання капіталізації промислових підприємств. *Стратегія економічного розвитку України*, 2015. № 37. С. 136-147.

25. Вахович І.М., Нестерова С.В. Прибуток як складова оцінки капіталізації суб'єктів господарювання регіону *Науковий вісник Чернівецького університету. Економіка*. 2018. Вип. 802. С. 135-139.

26. Вахович І.М., Камінська І.М., Мишко О.А., Камінська Д.В. Капіталізація на мікро- і мезорівнях: взаємообумовленість, проблеми, методи підвищення. *Економічні науки*, 2018. Вип. 15. С. 29-39.

27. Гинда С. Макроекономічна оцінка інтелектуальної капіталізації економіки України. *Науковий журнал Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій*. 2017. Вип. 22. С. 31-36.

28. Горячук В.Ф., Назаренко Ю.А. Методичні засади оцінки реальної капіталізації підприємств як процес на основі доходного підходу. *Вісник соціально- економічних досліджень*. Одеса, 2018. – № 4 (68). – С. 71-80.

29. Горячук В.Ф., Назаренко Ю.А. Поняття «прихований капітал» в контексті капіталізації підприємства. *Теорія та практика державного управління: зб. наук. праць*. Х., 2017. Вип. 4 (59). С. 71-76.

30. Давиденко Н. Концептуальні підходи до капіталізації підприємств. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2016. Вип. 1. С. 62–67.

31. Друкер П. Ф. Епоха розриву: орієнтири для нашого суспільства, що

змінюється. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. 340 с.

32. Економіка без обвалу: чого очікувати Україні у 2026 році – ВВП, ціни, курс і ризики <https://www.bessarabianews.com.ua/ekonomika-bez-obvalu-chogo-ochikuvaty-ukrayini-u-2026-roczy-vvp-cziny-kurs-i-ryzyky/>

33. Єрешко Ю.О. Економічна теорія інтелектуального капіталу: інтелектуальна теорія вартості. *Економіка і управління*. 2016. № 4. С. 5–9.

34. Івашковська І.В. Моделювання вартості компанії. Д.: 2016. 432 с.

35. Ілляшенко С. М. Управління інтелектуальним капіталом підприємства: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2021. 212 с.

36. Капіталізація економіки України. За ред. акад. НАН України В.М. Гейця, д-ра екон. наук А.А. Гриценка. К.: Ін-т екон. та прогнозув., 2007. 220 с.

37. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Київ : ЦУЛ. 2012. 469 с.

38. Коритько Т.Ю., Бриль І.В. Інтелектуальний капітал підприємства та його оцінка в умовах цифровізації. *Економіка промисловості*. 2021. № 1 (93). С. 92–110.

39. Корнєєв В.В. Номінальна та ринкова капіталізація: інструментарій оцінки вартості фінансових активів. *Економіка і прогнозування*. 2005. Вип. 3. С. 32–40.

40. Кривов'язюк І.В., Бурбан О.В. Економічна сутність поняття "вартість підприємства" та детермінанти її зростання. *Економіка та держава*. 2020. №10. С. 99-104.

41. Кукса І.М., Родченко С.С., Лелюк Н.Є., Бабій Л.І. Управлінські механізми фінансово-облікової системи капіталізації інноваційного бізнесу в умовах сучасних безпекових викликів. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. Вип. 5 (252). С. 52–58.

42. Кухарик В. Статистичне дослідження світового ринку залізної руди. *Економіка та суспільство*, 2022, №39. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-22> (дата звернення 20.10.2025р.)

43. Кухарська Н.О. Розвиток ринків чинників виробництва як механізм

підвищення капіталізації регіонів України. *Актуальні проблеми економіки*, 2014. № 9. С. 248-256.

44. Мельник О.В. Концептуальні засади стратегії інкорпорованої капіталізації підприємства. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. – 2019. – Вип.4(138). – С.84-88.

45. Назаренко Ю.А. Концептуальні засади оцінки діяльності підприємств та їх капіталізації на основі доданої вартості. *Економічні інновації*. Одеса, 2018. – Вип. 68. – С. 155-164.

46. Назаренко Ю.А. Методичні засади оцінки капіталізації підприємств України на основі витратного (інвестиційного) підходу. *Економічні інновації*. Одеса, 2019. – Вип. 70. – С. 113-121.

47. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. Наказом Міністерством фінансів від 07.02.2013 N73. URL: <http://ligazakon.ua> (дата звернення 02.10.2025р.)

48. Небрат В.В., Корніяк О.В. Особливості механізмів капіталоутворення та інвестування в Україні як чинник фінансових ризиків в умовах війни та післявоєнного періоду. *Грааль науки*. 2022. №16. С. 31–34.

49. Нестерова С.В., Обіцький А.А. Особливості ринкової капіталізації промислових підприємств в національній економіці. *Міжнародний науковий журнал «ОСВІТА І НАУКА»*. 2019. Вип. 2(27). С. 191–194.

50. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 05.10.2025р.)

51. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/> (дата звернення 05.10.2025р.)

52. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/> (дата звернення 05.10.2025р.)

53. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external> (дата звернення 05.10.2025р.)

54. Офіційний сайт ПрАТ «Інгулецький ГЗК». URL:

<https://ingok.metinvestholding.com/uk-ua/> (дата звернення 02.11.2025р.)

55. Офіційний сайт ПрАТ «Суха Балка». URL: <https://sukhabalka.com/ua/> (дата звернення 03.11.2025р.)

56. Офіційний сайт ПрАТ «Центральний ГЗК». URL: <https://cgok.metinvestholding.com/ua> (дата звернення 10.10.2025р.)

57. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року N2755-VI. URL: <http://ligazako.net.ua>. (дата звернення 11.10.2025р.)

58. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 8 жовтня 1999 р. №237. URL: <http://www.dtkk.com.ua/debet/ukr>. (дата звернення 21.09.2025р.).

59. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.03.09р. №87. URL: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=293672&cat_id=293533 (дата звернення 21.09.2025р.).

60. ПрАТ «Суха Балка» URL: <https://clarity-project.info/edr/00191329> (дата звернення 03.11.2025р.)

61. Пронько Л.М., Березок С.В. Вартість і капіталізація підприємств та методи їх оцінки. *Економічні науки. Серія : Облік і фінанси*. 2011. Вип. 8. С. 384–391.

62. Рудель Л.П. Місце капіталізації промислових підприємств в системі стратегічного управління соціально-економічним розвитком. *Регіональна економіка, 2009*. № 26 (164). С. 127-130.

63. Світові сировинні ринки у 2026 році очікують період низьких цін і надлишкової пропозиції. URL: <https://gmk.center/ua/posts/svitovi-syrovynni-rynky-u-2026-r-ochikuiut-periodu-nyzkykh-tsin-ta-nadlyshkovoipropozytsii/amp/> (дата звернення 05.11.2025р.)

64. Столяров В.Ф., Островецький В.І. Основи і фактори формування структури фінансового капіталу підприємств. *Економічний вісник Донбасу*. 2016. № 2 (44). С. 87-94.

65. Топалова І.А. Формування і розвиток ресурсного потенціалу

соціально- економічної системи регіону. Одеса: ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2024. 464 с.

66. Турило А.А. Теоретико-методологічні засади визначення сутності і оцінки капіталізації підприємства. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*, 2013. Вип. 1. Т. 2. С. 159-162.

67. Умови фінансування юридичних осіб – великих підприємств. URL: <https://www.digital.pumb.ua/company/financing/general-credit-limit> (дата звернення 07.11.2025р.)

68. Устенко О.Л. Теорія економічного ризику ризика: монографія. / О.Л. Устенко. — К.:МАУП, 1997. – 164с.

69. Харчук С.А. Сучасні проблеми управління капіталом підприємства та шляхи їх вирішення. *Економіка та держава*. 2015. № 6. С. 110–114.

70. Хмарова Н.І., Лайко О.І. Теоретичні засади управління капіталізацією підприємства. *Економіка: реалії часу*, 2020. № 3 (49). С. 61-68.

71. Хотинська Г.І., Гальцева Г.І. Теорія і практика капіталізації, 2005. № 9. С. 2-5.

72. Шевченко Н.В. Особливості дослідження сутності капіталізації промислових підприємств. *Регіональна еконо- міка*. 2008. Вип. 3. С. 175–181.

73. Шевчук Н.В., Гибало М.В., Денищук Л.В. Фінансові фундаментально- вартісні аспекти результативності управління капіталом підприємства. *Стратегія економічного розвитку України*, 2019. № 45. С. 116-125.

74. Шлафман Н.Л., Лайко О.І. Стан та тенденції капіталізації підприємств України за видами економічної діяльності. *Економіка: реалії часу*. Науковий журнал. 2020. № 6 (52). С. 95-101.

02.01.2026р.

Конограй В.І.

ДОДАТОК А1

		Дата	КОДИ
			01.01.2023
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ"	за ЄДРПОУ	00190977
Територія	Дніпропетровська обл.	за КАТОТТГ	1211036600
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Добування залізних руд	за КВЕД	07.10

Середня кількість працівників: 4053

Адреса, телефон: 50066 місто Кривий Ріг, -, +380564105301

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2022 р.
Форма №1

		Код за ДКУД	
		1801001	
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	36 130	25 422
первісна вартість	1001	76 486	77 434
накопичена амортизація	1002	(40 356)	(52 012)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	900 846	647 427
Основні засоби	1010	7 816 068	6 843 929
первісна вартість	1011	12 185 794	12 323 045
знос	1012	(4 369 726)	(5 479 116)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	139	109
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	4 788	3 643
Відстрочені податкові активи	1045	77 465	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0

Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	8 835 436	7 520 530
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	769 153	690 938
Виробничі запаси	1101	245 586	343 939
Незавершене виробництво	1102	23 151	96 594
Готова продукція	1103	500 416	250 405
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3 474 371	9 616 171
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	18 059	55 310
з бюджетом	1135	258 154	829 196
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	139 765
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	21 779	20 080
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	127 965	996 838
Поточні фінансові інвестиції	1160	103	103
Гроші та їх еквіваленти	1165	21 586	94 582
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	21 586	94 582
Витрати майбутніх періодів	1170	182 068	269 988
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	38 244	7 330
Усього за розділом II	1195	4 911 482	12 580 536
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1200	0	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	296 635	296 635
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	1 206 832	1 349 344
Додатковий капітал	1410	239 338	239 338
Емісійний дохід	1411	103 628	103 628
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	73 238	73 238
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7 983 406	10 465 825
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)

Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	9 799 449	12 424 380
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	10 280
Пенсійні зобов'язання	1505	1 137 392	626 913
Довгострокові кредити банків	1510	285 839	288 643
Інші довгострокові зобов'язання	1515	263 708	178 746
Довгострокові забезпечення	1520	95 539	29 229
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1 782 478	1 133 811
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	13 392	116 157
товари, роботи, послуги	1615	1 560 981	2 287 320
розрахунками з бюджетом	1620	346 427	82 409
у тому числі з податку на прибуток	1621	112 036	0
розрахунками зі страхування	1625	13 398	8 662
розрахунками з оплати праці	1630	47 088	31 500
одержаними авансами	1635	6 203	1 243 763
розрахунками з учасниками	1640	14 088	17 286
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	158 802	142 241
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	4 612	2 613 537
Усього за розділом III	1695	2 164 991	6 542 875
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	13 746 918	20 101 066

Примітки: У балансі відображено сгруповані у певному порядку узагальнені відомості про активи та джерела їх утворення в єдиному грошовому вимірі на кінець звітного періоду та порівняльні данні на кінець попереднього звітного періоду. Деталізація і обґрунтованість окремих статей балансу розкривається в примітках до фінансової звітності.

Керівник

ШЕВЧИК ДМИТРО ВОЛОДИМИРОВИЧ

Головний бухгалтер

КАРЛАШ ТАМІЛА ПЕТРІВНА

Підприємство

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"ЦЕНТРАЛЬНИЙ
ГРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ
КОМБІНАТ"

Дата
за ЄДРПОУ

КОДИ
01.01.2023
00190977

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2022 рік
Форма №2
I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	14 354 012	22 545 072
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(9 726 718)	(9 233 036)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	4 627 294	13 312 036
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	1 443 309	67 563
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(162 309)	(158 782)
Витрати на збут	2150	(2 013 251)	(1 728 353)
Інші операційні витрати	2180	(884 946)	(676 878)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	3 010 097	10 815 586
збиток	2195	(0)	(0)

Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	9 749	190 883
Інші доходи	2240	2 780	63 915
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(295 412)	(186 491)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(128 614)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	2 598 600	10 883 893
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-480 769	-1 963 915
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	2 117 831	8 919 978
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-2 019	-1 465
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	620 433	167 742
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	618 414	166 277
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(-111 314)	(-29 930)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	507 100	136 347
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2 624 931	9 056 325

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4 782 778	4 004 082
Витрати на оплату праці	2505	1 020 186	1 245 417
Відрахування на соціальні заходи	2510	219 502	267 627
Амортизація	2515	1 755 686	2 000 977
Інші операційні витрати	2520	7 274 218	5 249 867
Разом	2550	15 052 370	12 767 970

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	1 186 540 000	1 186 540 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1 186 540 000	1 186 540 000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	1,784880	7,517640
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	1,784880	7,517640
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	6,57

Примітки: У звіті відображається інформація про доходи, витрати, прибутки та збитки від діяльності підприємства за звітний та попередній періоди.

Керівник

ШЕВЧИК ДМИТРО ВОЛОДИМИРОВИЧ

Головний бухгалтер

КАРЛАШ ТАМІЛА ПЕТРІВНА

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ"	Дата за ЄДРПОУ	КОДИ
			01.01.2023
			00190977

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
За 2022 рік
Форма №3

Стаття	Код рядка	Код за ДКУД 1801004	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	10 515 421	27 032 460
Повернення податків і зборів	3005	346 033	681 127
у тому числі податку на додану вартість	3006	345 985	681 076
Цільового фінансування	3010	559	0
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	1 496 189	25 668
Надходження від повернення авансів	3020	154 833	25 245
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	9 749	3 157
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	725	1 492
Надходження від операційної оренди	3040	0	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	2 127 788	42 192
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(6 988 143)	(5 961 031)
Праці	3105	(831 285)	(946 351)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(226 955)	(257 341)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(1 906 381)	(3 228 059)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(835 520)	(2 093 743)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(1 070 860)	(1 134 316)
Витрачання на оплату авансів	3135	(2 582 090)	(2 155 975)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(66)	(14)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(1 285 911)	(332 149)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	830 466	14 930 421
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			

Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	3 103	752
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	0	1 917
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	0	131 384
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(748 333)	(1 631 457)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(139 113)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-745 230	-1 636 517
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	0	0
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(0)	(0)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(13 539 664)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(0)	(0)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(42 441)	(71 586)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-42 441	-13 611 250
Чистий рух коштів за звітний період	3400	42 795	-317 346
Залишок коштів на початок року	3405	21 586	392 751
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	30 201	-53 819
Залишок коштів на кінець року	3415	94 582	21 586

Примітки: Звіт про рух грошових коштів відображає потоки грошових коштів та їх еквівалентів протягом звітного періоду класифікую їх по операційній, інвестиційній та фінансовій діяльності.

Керівник ШЕВЧИК ДМИТРО ВОЛОДИМИРОВИЧ

Головний бухгалтер КАРЛАШ ТАМІЛА ПЕТРІВНА

ДОДАТОК А2

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Позитивні впливи до фінансової звітності"

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ"** Дата (рік, місяць, день) **2023, грудень, 31**

Територія **ДНІПРОПЕТРОВСЬКА** за КАТОГТГ **UA12060170010439451**

Організаційно-правова форма господарювання **Акціонерне товариство** за КОПФГ **230**

Вид економічної діяльності **Добування залізних руд** за КВЕД **07.10**

Середня кількість працівників **3 808** за 4105301

Адреса, телефон **Покровський р-н, м. КРИВИЙ РІГ, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 50066**

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (пробити позначку "у" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2023** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	25 422	19 916
первісна вартість	1001	77 434	77 462
накопичена амортизація	1002	52 012	57 546
Незавершені капітальні інвестиції	1005	647 427	500 337
Основи засобів	1010	6 843 929	6 171 517
первісна вартість	1011	12 323 045	12 718 697
знос	1012	5 479 116	6 547 180
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	109	109
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	3 643	3 362
Відстрочені податкові активи	1045	-	163 087
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені акціонерні інтра	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	7 520 530	6 858 328
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	690 938	743 772
виробничі запаси	1101	343 939	308 676
незавершені виробництва	1102	96 594	37 479
готова продукція	1103	250 405	399 617
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Девізиви зареєстровані	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	9 616 171	6 652 943
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	55 310	70 307
з бюджетом	1135	829 196	347 839
у тому числі з податку на прибуток	1136	139 765	47 219
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками зі внутрішніх розрахунків	1145	20 680	19 925
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	998 838	5 603 714
Поточні фінансові інвестиції	1160	103	103
Гроші та їх еквіваленти	1165	94 582	104 051
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	94 582	104 051
Витрати майбутніх періодів	1170	269 988	270 459
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних викидів	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інші страхові резерви	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	7 330	55 686
Усього за розділом II	1195	12 580 836	13 868 797
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	20 101 066	20 727 125

Пасива	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	296 635	296 635
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	1 349 344	1 088 087
Додатковий капітал	1410	239 338	239 338
емісійний дохід	1411	103 628	103 628
законочеські курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	73 238	73 238
Нерозподілений прибуток (збиток) (збиток)	1420	10 465 825	9 393 672
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	12 424 380	11 090 970
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	10 280	-
Пенсійні зобов'язання	1505	626 913	721 513
Довгострокові кредити банків	1510	288 643	234 662
Інші довгострокові зобов'язання	1515	178 746	96 103
Довгострокові забезпечення	1520	29 229	38 052
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійні доми	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитку або резерв шкідливих виплат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Привілейний фонд	1545	-	-
Резерв на виплату дисконту	1550	-	-
Усього за розділом II	1595	1 133 811	1 090 350
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видавці	1605	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за довгостроковими зобов'язаннями	1610	116 157	123 398
товари, роботи, послуги	1615	2 287 320	2 407 699
розрахунки з бюджетом	1620	82 409	134 040
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунки зі страхування	1625	8 662	11 126
розрахунки з оплати праці	1630	31 500	40 925
Поточна кредиторська зобов'язаність за одержаними авансами	1635	1 243 763	1 345 778
Поточна кредиторська зобов'язаність за розрахунками з учасниками	1640	17 286	17 772
Поточна кредиторська зобов'язаність за внутрішніми розрахунками	1645	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	142 241	137 921
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 613 537	4 327 146
Усього за розділом III	1700	6 542 875	8 545 805
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
1700	-	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	20 101 066	20 727 125

ЕП Шевчук
 Дмитро
 Володимирович

ЕП Карлаш
 Таміла
 Петрівна

Шевчук Дмитро Володимирович

Карлаш Таміла Петрівна

Міністерство статистики України - територіальних одиноків та територій територіальних громад.
 Головна територіальна адміністрація - територіальний орган центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЦЕНТРАЛЬНИЙ ПРИНЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ" (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за СДРПОУ	КОДИ		
			2024	01	01
			00190977		
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за Рік 2023 р.			ДОКУМЕНТ ПРИНЯТО		
			Форма № 2 Код за ДКУД 1801003		

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	9 852 828	14 354 012
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестрахування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(8 852 917)	(9 726 718)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	999 911	4 627 294
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	1 054 037	1 443 309
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(169 514)	(162 309)
Витрати на збут	2150	(1 860 415)	(2 013 251)
Інші операційні витрати	2180	(1 250 311)	(884 946)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	3 010 097
збиток	2195	(1 226 292)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	11 961	9 749
Інші доходи	2240	1 000	2 780
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від фінансової діяльності</i>			
Фінансові витрати	2250	(235 698)	(295 412)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(49 518)	(128 614)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	2 598 600
збиток	2295	(1 498 547)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	171 886	(480 769)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	2 117 831
збиток	2355	(1 326 661)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	5 520	(2 019)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	(13 750)	620 433
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(8 230)	618 414
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(1 481)	111 314
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(6 749)	507 100
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(1 333 410)	2 624 931

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4 794 726	4 782 778
Витрати на оплату праці	2505	1 015 598	1 020 186
Відрахування на соціальні заходи	2510	214 724	219 502
Амортизація	2515	1 397 255	1 755 686
Інші операційні витрати	2520	6 321 707	7 274 218
Разом	2550	13 744 010	15 052 370

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	1186540000	1186540000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1186540000	1186540000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(1,12)	1,78
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(1,12)	1,78
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Дмитро
Володимирович

Шевчик Дмитро Володимирович

ЕП Карлаш
Таміла Петрівна

Карлаш Таміла Петрівна

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ"**

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2024	01	01
00190977		

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2023** р.

Форма №3 Код за ДКУД **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	13 252 880	10 515 421
Повернення податків і зборів	3005	1 499 838	346 033
у тому числі податку на додану вартість	3006	1 499 751	345 985
Цільового фінансування	3010	254	559
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	133 753	1 496 189
Надходження від повернення авансів	3020	59 794	154 833
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	4 198	9 749
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	1 174	725
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	2 532 643	2 127 788
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(6 746 906)	(6 988 143)
Праці	3105	(800 943)	(831 285)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(213 291)	(226 955)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(819 002)	(1 906 381)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(835 520)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(819 002)	(1 070 860)
Витрачання на оплату авансів	3135	(2 368 164)	(2 582 090)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(4)	(66)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(5 628 028)	(1 285 911)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	908 196	830 466
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	378	3 103
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(794 254)	(748 333)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-793 876	-745 230
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	74 326	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(36 217)	(42 441)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-110 543	-42 441
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	3 777	42 795
Залишок коштів на початок року	3405	94 582	21 586
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	5 692	30 201
Залишок коштів на кінець року	3415	104 051	94 582

Керівник

Шевчик
Дмитро
Володимирович

ЕП Карлаш
Таміла Петрівна

Шевчик Дмитро Володимирович

Карлаш Таміла Петрівна

ДОДАТОК А3

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Заявленні витрати до фінансової звітності"

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ"** Дата (рік, місяць, день) **2024, грудень, 31**

Територія **ДНІПРОПЕТРОВСЬКА** за КАТОРТГ **1** UA12000170010419491

Організаційно-правова форма господарювання **Акціонерне товариство** за КОПФГ **230**

Вид економічної діяльності **Добування залізних руд** за КВЕД **07.10**

Середня кількість працівників **3 484** за 4105301

Адреса, телефон **Львівський р-н, м. КРИВИЙ РІГ, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 50066**

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "У" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2024** р.

Форма №1 Коз за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	19 916	17 056
первісна вартість	1001	77 462	77 407
накопичена амортизація	1002	57 546	60 351
Незавершені капітальні інвестиції	1005	500 337	761 875
Основи засобів	1010	6 171 517	10 318 835
первісна вартість	1011	12 718 697	10 753 522
знос	1012	6 547 180	434 687
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	109	109
Заборгованість за висказани до статутного капіталу інших підприємств	1036	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	3 362	3 082
Відстрочені податкові активи	1045	163 087	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені квазііншіші андрата	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	6 858 328	11 100 957
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	743 772	421 056
виробничі запаси	1101	308 676	276 552
незавершене виробництво	1102	37 479	111 111
товари продукції	1103	399 617	33 393
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Девізоти нерестраховані	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	6 652 941	8 872 042
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	70 307	134 052
з бюджетом	1135	347 839	947 242
у тому числі з ведення на прибуток	1136	47 219	4 679
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	19 925	19 940
Інші поточні дебіторські заборгованості	1155	5 603 714	4 689 836
Поточні фінансові інвестиції	1160	103	103
Гроші та їх еквіваленти	1165	104 051	856 616
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	104 051	856 616
Витрати майбутніх періодів	1170	270 459	100 426
Частина нерестраховані у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

резерв збитків або резерв належних виплат	1182	-	-
резерв незароблених премій	1183	-	-
інші страхові резерви	1184	-	-
Інші обороти акцій	1190	55 686	57 969
Усього за розділом II	1195	13 868 797	16 099 282
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	20 727 125	27 200 239

Пасив	Код радянськ	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	296 635	296 635
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у доопціях	1405	1 088 087	4 595 759
Додатковий капітал	1410	239 338	239 338
емісійний дохід	1411	103 628	103 628
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	73 238	73 238
Перевідлений прибуток (неокраїтний збиток)	1420	9 393 672	9 003 722
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	11 090 970	14 208 692
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	524 590
Пенсійні зобов'язання	1505	721 533	1 090 788
Довгострокові кредити банків	1510	234 662	162 843
Інші довгострокові зобов'язання	1515	96 103	41 838
Довгострокові забезпечення	1520	38 052	62 623
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
інтесесидів і контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-пота	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	1 090 350	1 882 682
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі виплат	1605	-	-
Поточна кредиторська зборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	123 398	125 646
товари, роботи, послуги	1615	2 407 699	3 312 255
розрахунки з бюджетом	1620	134 040	104 641
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунки зі страхування	1625	11 126	8 601
розрахунки з оплати праці	1630	40 925	31 396
Поточна кредиторська зборгованість за одержаними авансами	1635	1 345 778	1 845 488
Поточна кредиторська зборгованість за розрахунками з учасниками	1640	17 772	112 456
Поточна кредиторська зборгованість за внутрішніми розрахунками	1645	-	-
Поточна кредиторська зборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	137 923	101 859
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	4 327 146	5 467 123
Усього за розділом III	1695	8 545 805	11 108 865
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста відповідальність незаробленого пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	20 727 125	27 200 239

МАХАЙЛОВИ
В.П. Карлаш
Таміля
Петрівна

ШЕВЦОВ АНДРІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ

КАРЛАШ ТАМІЛЯ ПЕТРІВНА

1. Коди банків, зареєстрованих на території територіальних одиниць та територій територіальних громад.
2. Визначення порядку, за яким до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ"	Дата (рік, місяць, число) за СДРПОУ	КОДИ		
			2025	01	01
	(наблюдати)		00190977		
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			ДОКУМЕНТ ПРИНЦИПАЛО		
за	Рік 2024	р.			
		Форма № 2 Код за ДКУД	1801003		

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	15 830 022	9 852 828
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(12 567 425)	(8 852 917)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	3 262 597	999 911
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	360 258	1 054 037
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(131 091)	(169 514)
Витрати на збут	2150	(3 653 173)	(1 860 415)
Інші операційні витрати	2180	(351 635)	(1 250 311)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(513 044)	(1 226 292)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	6 528	11 961
Інші доходи	2240	394	1 000
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(245 711)	(235 698)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(27 227)	(49 518)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(779 060)	(1 498 547)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	131 056	171 886
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(648 004)	(1 326 661)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	4 974 657	5 520
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	(296 911)	(13 750)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	4 677 746	(8 230)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	818 733	(1 481)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	3 859 013	(6 749)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3 211 009	(1 333 410)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	8 914 691	4 794 726
Витрати на оплату праці	2505	969 306	1 015 598
Відрахування на соціальні заходи	2510	211 266	214 724
Амортизація	2515	1 387 088	1 397 255
Інші операційні витрати	2520	6 427 747	6 321 707
Разом	2550	17 910 098	13 744 010

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	1186540000	1186540000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1186540000	1186540000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(0,55)	(1,12)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(0,55)	(1,12)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,08	-

МІХАЙЛОВА
 ЕП Карлаш
 Таміла
 Петрівна

ШЕВЦОВ АНДРІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ

КАРЛАШ ТАМІЛА ПЕТРІВНА

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЦЕНТРАЛЬНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ"**

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2025	01	01
00190977		

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2024 р.**

Форма №3 Код за ДКУД **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	17 091 763	13 252 880
Повернення податків і зборів	3005	1 142 242	1 499 838
у тому числі податку на додану вартість	3006	1 142 203	1 499 751
Цільового фінансування	3010	-	254
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	613 238	133 753
Надходження від повернення авансів	3020	35 295	59 794
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	6 528	4 198
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	1 054	1 174
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	2 303 694	2 532 643
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(14 072 836)	(6 746 906)
Праці	3105	(821 946)	(800 943)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(217 893)	(213 291)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(766 677)	(819 002)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(3 732)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(762 944)	(819 002)
Витрачання на оплату авансів	3135	(3 168 746)	(2 368 164)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(4)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(715 505)	(5 628 028)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	1 430 211	908 196
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	10	378
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(562 941)	(794 254)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-562 931	-793 876
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	81 110	74 326
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(34 536)	(36 217)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-115 646	-110 543
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	751 634	3 777
Залишок коштів на початок року	3405	104 051	94 582
Вплив зміни валютних курсів на грошові кошти	3410	931	5 692
Залишок коштів на кінець року	3415	856 616	104 051

Керівник

Головний бухгалтер

МИХАЙЛОВИ

Ч. П. Карлаш

Таміла

Петрівна

ШЕВЦОВ АНДРІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ

КАРЛАШ ТАМІЛА ПЕТРІВНА

ДОДАТОК Б1

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ІНГУЛЕЦЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ"

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛ., М. КРИВИЙ РІГ, ВУЛ. РУДНА, БУД. 47
(ПРАТ "ІНГЗК")

Код за ЄДРПОУ: 00190905

Фінансова звітність за 2023 рік

Дата звіту	29.02.2024
Період	2023 рік, 12 міс
Бухгалтер	Карлаш Таміла Петрівна
КАТОТГ	UA12060170010270453
Кількість працівників	3 123

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	109 656	100 077
первісна вартість	1001	216 931	216 905
накопичена амортизація	1002	107 275	116 828
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 282 938	2 253 858
Основні засоби	1010	10 599 486	8 461 993
первісна вартість	1011	19 917 549	19 892 149
знос	1012	9 318 063	11 430 156
Інвестиційна нерухомість	1015	0	
первісна вартість	1016	0	
знос	1017	0	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	
первісна вартість	1021	0	
накопичена амортизація	1022	0	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	
інші фінансові інвестиції	1035	0	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	
Відстрочені податкові активи	1045	78 540	336 850
Гудвіл	1050	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	
Інші необоротні активи	1090	0	
Усього за розділом I	1095	13 070 620	11 152 778
II. Оборотні активи Запаси	1100	939 159	467 682

Виробничі запаси	1101	200 699	174 363
Незавершене виробництво	1102	185 963	52 296
Готова продукція	1103	347 238	241 023
Товари	1104	205 259	
Поточні біологічні активи	1110	0	
Депозити перестраховання	1115	0	
Векселі одержані	1120	5 288	5 288
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	12 703 188	12 546 228
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3 203 415	3 220 684
з бюджетом	1135	552 376	597 137
у тому числі з податку на прибуток	1136	422 693	193 509
з нарахованих доходів	1140	0	
із внутрішніх розрахунків	1145	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6 343 452	12 640 537
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	
Гроші та їх еквіваленти	1165	31 374	264 461
Готівка	1166	0	
Рахунки в банках	1167	31 374	264 461
Витрати майбутніх періодів	1170	413 986	393 129
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	
резервах незароблених премій	1183	0	
інших страхових резервах	1184	0	
Інші оборотні активи	1190	0	72 191
Усього за розділом II	1195	24 192 238	30 207 337
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	
Баланс	1300	37 262 858	41 360 115

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	689 906	689 906
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	
Капітал у дооцінках	1405	3 287 112	2 832 424
Додатковий капітал	1410	133 737	133 737
Емісійний дохід	1411	174	174
Накопичені курсові різниці	1412	0	
Резервний капітал	1415	172 477	172 477
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	14 829 791	15 122 671
Неоплачений капітал	1425	0	
Вилучений капітал	1430	0	
Інші резерви	1435	0	
Усього за розділом I	1495	19 113 023	18 951 215

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	
Пенсійні зобов'язання	1505	956 558	1 034 534
Довгострокові кредити банків	1510	577 286	469 323
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2 527	1 826
Довгострокові забезпечення	1520	27 301	38 130
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	
Цільове фінансування	1525	0	
Благодійна допомога	1526	0	
Страхові резерви	1530	0	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	
резерв незароблених премій	1533	0	
інші страхові резерви	1534	0	
Інвестиційні контракти	1535	0	
Призовий фонд	1540	0	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	
Усього за розділом II	1595	1 563 672	1 543 813
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	367 418	762 667
Векселі видані	1605	0	
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	150 007	159 800
товари, роботи, послуги	1615	1 719 869	4 891 475
розрахунками з бюджетом	1620	36 236	267 624
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	
розрахунками зі страхування	1625	4 955	9 082
розрахунками з оплати праці	1630	18 540	33 290
за одержаними авансами	1635	250 629	219
за розрахунками з учасниками	1640	6 436 113	6 436 113
із внутрішніх розрахунків	1645	0	
за страховою діяльністю	1650	0	
Поточні забезпечення	1660	134 616	108 174
Доходи майбутніх періодів	1665	413	380
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	7 467 367	8 196 263
Усього за розділом III	1695	16 586 163	20 865 087
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	
Баланс	1900	37 262 858	41 360 115

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис.	За аналогічний
-------------	-----------	-------------------------	----------------

		грн	період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	8 474 300	12 696 756
Чисті зароблені страхові премії	2010		0
Премії підписані, валова сума	2011		0
Премії, передані у перестраховання	2012		0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	7 713 821	8 902 175
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0
Валовий: прибуток	2090	760 479	3 794 581
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0
Інші операційні доходи	2120	2 161 771	3 602 453
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0
Адміністративні витрати	2130	177 303	179 009
Витрати на збут	2150	1 593 917	1 601 983
Інші операційні витрати	2180	741 403	2 836 498
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	409 627	2 779 544
Дохід від участі в капіталі	2200		0
Інші фінансові доходи	2220	19 383	5 605
Інші доходи	2240	15 080	6 400
Дохід від благодійної допомоги	2241		0
Фінансові витрати	2250	634 767	3 799 456
Втрати від участі в капіталі	2255		0
Інші витрати	2270	6 876	30 061
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0
збиток	2295	197 553	1 037 968
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	30 317	186 709
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0

збиток	2355	167 236	851 259
--------	------	---------	---------

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-7 275	2 402
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0
Накопичені курсові різниці	2410		0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0
Інший сукупний дохід	2445	13 893	860 373
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	6 618	862 775
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	1 191	155 300
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	5 427	707 475
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-161 809	-143 784

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	3 176 930	3 704 154
Витрати на оплату праці	2505	712 382	817 940
Відрахування на соціальні заходи	2510	148 044	176 828
Амортизація	2515	2 633 070	3 373 445
Інші операційні витрати	2520	4 720 405	9 066 154
Разом	2550	11 390 831	17 138 521

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2 759 625 600	2 759 625 600
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2 759 625 600	2 759 625 600
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-0.06	-0.31
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-0.06	-0.31

ДОДАТОК Б2

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ІНГУЛЕЦЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ"

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛ., М. КРИВИЙ РІГ, ВУЛ. РУДНА, БУД. 47
(ПРАТ "ІНГЗК")

Код за ЄДРПОУ: 00190905

Фінансова звітність за 2024 рік

Дата звіту	18.03.2025
Період	2024 рік, 12 міс
Бухгалтер	Карлаш Таміла Петрівна
КАТОТТГ	UA12060170010270453
Кількість працівників	2 681

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	100 077	91 191
первісна вартість	1001	216 905	217 203
накопичена амортизація	1002	116 828	126 012
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 253 858	3 783 005
Основні засоби	1010	8 461 993	14 758 398
первісна вартість	1011	19 892 149	15 289 195
знос	1012	11 430 156	530 797
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045	336 850	
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065		
Інші необоротні активи	1090		

Усього за розділом I	1095	11 152 778	18 632 594
II. Оборотні активи Запаси	1100	467 682	287 518
Виробничі запаси	1101	174 363	148 237
Незавершене виробництво	1102	52 296	79 240
Готова продукція	1103	241 023	60 041
Товари	1104	0	
Поточні біологічні активи	1110	0	
Депозити перестрашування	1115	0	
Векселі одержані	1120	5 288	5 288
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	12 546 228	5 927 188
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3 220 684	3 221 504
з бюджетом	1135	597 137	1 175 086
у тому числі з податку на прибуток	1136	193 509	352 160
з нарахованих доходів	1140	0	
із внутрішніх розрахунків	1145	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	12 640 537	12 156 886
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	
Гроші та їх еквіваленти	1165	264 461	106 498
Готівка	1166	0	
Рахунки в банках	1167	264 461	106 498
Витрати майбутніх періодів	1170	393 129	326 927
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	
резервах незароблених премій	1183	0	
інших страхових резервах	1184	0	
Інші оборотні активи	1190	72 191	
Усього за розділом II	1195	30 207 337	23 206 895
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	
Баланс	1300	41 360 115	41 839 489

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	689 906	689 906
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	
Капітал у дооцінках	1405	2 832 424	9 772 641
Додатковий капітал	1410	133 737	133 737
Емісійний дохід	1411	174	174
Накопичені курсові різниці	1412	0	
Резервний капітал	1415	172 477	172 477
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	15 122 671	12 780 766
Неоплачений капітал	1425	0	
Вилучений капітал	1430	0	

Інші резерви	1435	0	
Усього за розділом I	1495	18 951 215	23 549 527
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	670 058
Пенсійні зобов'язання	1505	1 034 534	1 534 794
Довгострокові кредити банків	1510	469 323	325 686
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 826	950
Довгострокові забезпечення	1520	38 130	71 774
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	
Цільове фінансування	1525	0	
Благодійна допомога	1526	0	
Страхові резерви	1530	0	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	
резерв незароблених премій	1533	0	
інші страхові резерви	1534	0	
Інвестиційні контракти	1535	0	
Призовий фонд	1540	0	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	
Усього за розділом II	1595	1 543 813	2 603 262
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	762 667	
Векселі видані	1605	0	
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	159 800	165 297
товари, роботи, послуги	1615	4 891 475	4 771 738
розрахунками з бюджетом	1620	267 624	10 240
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	
розрахунками зі страхування	1625	9 082	3 003
розрахунками з оплати праці	1630	33 290	8 348
за одержаними авансами	1635	219	236
за розрахунками з учасниками	1640	6 436 113	1 613 736
із внутрішніх розрахунків	1645	0	
за страховою діяльністю	1650	0	
Поточні забезпечення	1660	108 174	96 960
Доходи майбутніх періодів	1665	380	348
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	8 196 263	9 016 794
Усього за розділом III	1695	20 865 087	15 686 700
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	
Баланс	1900	41 360 115	41 839 489

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	7 793 635	8 474 300
Чисті зароблені страхові премії	2010		0
Премії підписані, валова сума	2011		0
Премії, передані у перестраховання	2012		0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	7 549 368	7 713 821
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0
Валовий: прибуток	2090	244 267	760 479
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0
Інші операційні доходи	2120	1 738 120	2 161 771
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0
Адміністративні витрати	2130	119 389	177 303
Витрати на збут	2150	2 352 581	1 593 917
Інші операційні витрати	2180	193 656	741 403
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190		409 627
збиток	2195	683 239	
Дохід від участі в капіталі	2200		0
Інші фінансові доходи	2220	8 470	19 383
Інші доходи	2240	685	15 080
Дохід від благодійної допомоги	2241		0
Фінансові витрати	2250	924 889	634 767
Втрати від участі в капіталі	2255		0
Інші витрати	2270	7 981	6 876

Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0
збиток	2295	1 606 954	197 553
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	288 957	30 317
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0
збиток	2355	1 317 997	167 236

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	9 269 447	-7 275
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0
Накопичені курсові різниці	2410		0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0
Інший сукупний дохід	2445	-443 573	13 893
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	8 825 874	6 618
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	1 295 864	1 191
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	7 530 010	5 427
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	6 212 013	-161 809

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	4 073 488	3 176 930
Витрати на оплату праці	2505	650 676	712 382
Відрахування на соціальні заходи	2510	145 552	148 044
Амортизація	2515	2 306 457	2 633 070
Інші операційні витрати	2520	6 548 434	4 720 405
Разом	2550	13 724 607	11 390 831

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
-------------	-----------	------------------------	--

Середньорічна кількість простих акцій	2600	2 759 625 600	2 759 625 600
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2 759 625 600	2 759 625 600
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-0.48	-0.06
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-0.48	-0.06
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0.58	0

ДОДАТОК В1

ПрАТ «Суха Балка» URL: <https://clarity-project.info/edr/00191329>**Фінансова звітність за 2023 рік**

Дата звіту 27.02.2024
 Період 2023 рік, 12 міс
 Бухгалтер [Наталя Терещенко](#)
 КАТОТТГ UA12060170010439451
 Кількість працівників 1 756

Баланс (Звіт про фінансовий стан)**АКТИВ**

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи	1000	22 463	25 152
Нематеріальні активи			
первісна вартість	1001	36 103	40 356
накопичена амортизація	1002	13 640	15 204
Незавершені капітальні інвестиції	1005	512 861	398 053
Основні засоби	1010	1 743 495	1 563 758
первісна вартість	1011	2 503 945	2 649 035
знос	1012	760 450	1 085 277
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	25 663	30 815
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	16 336	10 955
Усього за розділом I	1095	2 320 818	2 028 733
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	717 707	549 272
Виробничі запаси	1101	125 805	153 396

Незавершене виробництво	1102	727	413
Готова продукція	1103	591 175	395 463
Товари	1104	0.00	
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестраховання	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	101 962	93 241
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	30 746	21 171
з бюджетом	1135	160 065	66 434
у тому числі з податку на прибуток	1136	3 973	3 230
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	729	571
Поточні фінансові інвестиції	1160	4 060 881	4 278 583
Гроші та їх еквіваленти	1165	21 534	14 051
Готівка	1166	0.00	
Рахунки в банках	1167	21 534	14 051
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	53	24
Усього за розділом II	1195	5 093 677	5 023 347
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	7 414 495	7 052 080

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	41 869	41 869
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	1 105 098	1 096 685
Додатковий капітал	1410	0.00	
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	10 467	10 467
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4 127 774	3 418 010
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	5 285 208	4 567 031
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1500	41 204	2 126

Відстрочені податкові зобов'язання			
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 117 017	1 014 182
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	1 158 221	1 016 308
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	399 862	416 341
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 246	0.00
товари, роботи, послуги	1615	241 001	164 385
розрахунками з бюджетом	1620	18 919	52 119
розрахунками зі страхування	1625	23 936	15 720
розрахунками з оплати праці	1630	75 455	71 141
за одержаними авансами	1635	381	465
за розрахунками з учасниками	1640	183 250	720 748
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	0.00	
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	26 016	27 822
Усього за розділом III	1695	971 066	1 468 741
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	7 414 495	7 052 080

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
-------------	-----------	-----------------------------	---

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 923 317	3 022 321.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	1 612 200	1 387 968.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	1 311 117	1 634 353.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	151 454	188 763.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	80 348	64 891.00
Витрати на збут	2150	898 790	910 365.00
Інші операційні витрати	2180	172 802	84 162.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	310 631	763 698.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	60 025	83 081.00
Інші доходи	2240		0.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	230 544	251 748.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	140 112	595 031.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-25 275	-107 153.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	114 837	487 878.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис.	За аналогічний
-------------	-----------	-------------------------	----------------

		грн	період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445	171 851	217 689.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	171 851	217 689.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	171 851	217 689.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	286 688	705 567.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	211 593	242 287.00
Витрати на оплату праці	2505	364 224	457 032.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	103 330	140 472.00
Амортизація	2515	339 445	380 292.00
Інші операційні витрати	2520	1 745 548	1 227 303.00
Разом	2550	2 764 140	2 447 386.00

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Середньорічна кількість простих акцій	2600	837 387 551.00	837 387 551.00
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	837 387 551.00	837 387 551.00
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.14	0.58
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.14	0.58
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0.00

ДОДАТОК В2

Фінансова звітність за 2024 рік

Дата звіту 27.02.2025
 Період 2024 рік, 12 міс
 Бухгалтер [Наталя Терещенко](#)
 КАТОТТГ UA12060170010439451
 Кількість працівників 1 350

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

АКТИВ

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	25 152	23 429
первісна вартість	1001	40 356	39 858
накопичена амортизація	1002	15 204	16 429
Незавершені капітальні інвестиції	1005	398 053	418 402
Основні засоби	1010	1 563 758	1 292 533
первісна вартість	1011	2 649 035	2 670 573
знос	1012	1 085 277	1 378 040
Інвестиційна нерухомість	1015	0	
первісна вартість	1016	0	
знос	1017	0	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	
первісна вартість	1021	0	
накопичена амортизація	1022	0	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	
інші фінансові інвестиції	1035	30 815	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	
Відстрочені податкові активи	1045	0	70 115
Гудвіл	1050	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	
Інші необоротні активи	1090	10 955	28 863
Усього за розділом I	1095	2 028 733	1 833 342
II. Оборотні активи Запаси	1100	549 272	417 407
Виробничі запаси	1101	153 396	111 546
Незавершене виробництво	1102	413	452
Готова продукція	1103	395 463	305 409
Товари	1104	0	
Поточні біологічні активи	1110	0	
Депозити перестраховування	1115	0	
Векселі одержані	1120	0	

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	93 241	48 378
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	21 171	22 696
з бюджетом	1135	66 434	122 661
у тому числі з податку на прибуток	1136	3 230	3 868
з нарахованих доходів	1140	0	
із внутрішніх розрахунків	1145	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	571	536
Поточні фінансові інвестиції	1160	4 278 583	4 027 907
Гроші та їх еквіваленти	1165	14 051	36 226
Готівка	1166	0	
Рахунки в банках	1167	14 051	36 226
Витрати майбутніх періодів	1170	0	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	
резервах незароблених премій	1183	0	
інших страхових резервах	1184	0	
Інші оборотні активи	1190	24	26
Усього за розділом II	1195	5 023 347	4 675 837
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	
Баланс	1300	7 052 080	6 509 179

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	41 869	41 869
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	
Капітал у дооцінках	1405	1 096 685	1 095 189
Додатковий капітал	1410	0	
Емісійний дохід	1411	0	
Накопичені курсові різниці	1412	0	
Резервний капітал	1415	10 467	10 467
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3 418 010	2 094 932
Неоплачений капітал	1425	0	
Вилучений капітал	1430	0	
Інші резерви	1435	0	
Усього за розділом I	1495	4 567 031	3 242 457
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1500	2 126	
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	2 126	
Пенсійні зобов'язання	1505	0	
Довгострокові кредити банків	1510	0	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 014 182	1 065 948
Довгострокові забезпечення	1520	0	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	
Цільове фінансування	1525	0	

Благодійна допомога	1526	0	
Страхові резерви	1530	0	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	
резерв незароблених премій	1533	0	
інші страхові резерви	1534	0	
Інвестиційні контракти	1535	0	
Призовий фонд	1540	0	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	
Усього за розділом II	1595	1 016 308	1 065 948
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	1600	416 341	713 476
Короткострокові кредити банків			
Векселі видані	1605	0	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	
товари, роботи, послуги	1615	164 385	176 661
розрахунками з бюджетом	1620	52 119	60 814
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	
розрахунками зі страхування	1625	15 720	19 183
розрахунками з оплати праці	1630	71 141	86 426
за одержаними авансами	1635	465	597
за розрахунками з учасниками	1640	720 748	1 118 967
із внутрішніх розрахунків	1645	0	
за страховою діяльністю	1650	0	
Поточні забезпечення	1660	0	
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	27 822	24 650
Усього за розділом III	1695	1 468 741	2 200 774
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	
Баланс	1900	7 052 080	6 509 179

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 320 449	2 923 317
Чисті зароблені страхові премії	2010		0
Премії підписані, валова сума	2011		0
Премії, передані у перестраховання	2012		0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0

Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	1 600 755	1 612 200
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0
Валовий: прибуток	2090	719 694	1 311 117
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0
Інші операційні доходи	2120	5 348	151 454
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0
Адміністративні витрати	2130	89 069	80 348
Витрати на збут	2150	756 922	898 790
Інші операційні витрати	2180	71 935	172 802
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190		310 631
збиток	2195	192 884	
Дохід від участі в капіталі	2200		0
Інші фінансові доходи	2220	7 632	60 025
Інші доходи	2240		0
Дохід від благодійної допомоги	2241		0
Фінансові витрати	2250	220 845	230 544
Втрати від участі в капіталі	2255		0
Інші витрати	2270		0
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		140 112
збиток	2295	406 097	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	72 241	-25 275
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		114 837
збиток	2355	333 856	

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період
-------------	-----------	-----------------------------	-----------------------

			попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0
Накопичені курсові різниці	2410		0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0
Інший сукупний дохід	2445	14 147	171 851
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	14 147	171 851
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	14 147	171 851
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-319 709	286 688

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	167 370	211 593
Витрати на оплату праці	2505	359 039	364 224
Відрахування на соціальні заходи	2510	95 329	103 330
Амортизація	2515	309 881	339 445
Інші операційні витрати	2520	1 587 062	1 745 548
Разом	2550	2 518 681	2 764 140

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Середньорічна кількість простих акцій	2600	837 387 551	837 387 551
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	837 387 551	837 387 551
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-0.40	0.14
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-0.40	0.14
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0

ЗГОДА здобувача освіти Державного університету економіки і технологій про перевірку кваліфікаційної роботи на прояви академічного плагіату та розміщення в Репозитарії ДУЕТ

Я, Конограй Владислав Ігорович, підтримую політику Державного університету економіки і технологій з академічної доброчесності і відкритого доступу. Стверджую, що кваліфікаційна магістерська робота Стратегія капіталізації підприємства: вибір між борговим та власним капіталом виконана самостійно та не містить академічного плагіату. Я не надавав і не одержував недозволену допомогу під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело.

Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Державного університету економіки і технологій ознайомлений. Чітко усвідомлюю, що в разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення норм академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільно.

Також я поінформований, що відповідно до пункту 5.8 «Положення про Репозитарій (електронну базу даних) Державного університету економіки і технологій» згадана робота буде розміщена в Електронному архіві Університету (Репозитарії ДУЕТ) та ознайомлений з умовами такого розміщення.

(підпис)

Владислав КОНОГРАЙ
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

12.01.2026
(дата)